

ТОДОР АРНАУДОВ АДА

chitanka.info

АДА^[0]

Посвещава се на Първия програмист Августа Ада Байрон, графиня на Лъвлейс; и на момичетата като нея.

ГЛАВА 1

Отдясно на самотния черен плосък правоъгълник, изпъкващ върху безкрайната гладка сива еднообразна стена, висеше надпис:

Надежда всяка мигом угасете!

Душата от сега си прежалете!

Във страшни мъки, живи,
всеки ден ще мрете!

Емил се усмихна на хитроумното стихче и след няколко секунди засмукване на подробности от провисналата дървена табела, направена от нещо странно, — като че ли от капак на ковчег за мъртвци — вяло метна погледа си към далечината на десния край на безкрайно дългата безкрайно висока преграда. Със зверска скорост от там се задаваше нещо, което за нула време се превърна в гол мъж на метла; кръстът му бе опасан от колан, на който бяха окачени още метли.

— Най-хубавите метли, душа! Първо се опитват! — каза весело голият.

Младежът не изглеждаше да е впечатлен от рекламата.

— Първо са опитва бе. Пробвай, душа!

Емил продължаваше да се усмихва ехидно.

— Евтино ги давам. Не останаха. Айде че идва новата партия и ще свършат!

Да не би да бе попаднал в „Тъпизмия“?!

— Какво ме зяпаш бе, глупак! Глух ли си?

Не беше глух; само внимателно изучаваше разликите между метлите, закачени на кръста, и тази между краката на голия.

— О, педалче си... С педалите сме във война — конкуренция... — неочаквано свърши необлеченият господин и се стрелна като фъртуна към другия край на безкрайната стена.

„Четири метли на кръста, една под кръста; правоъгълник, табела, безкрайна стена; летящ гол мъж... Не може да няма някаква очевидна зависимост?“

Кой знае откъде изникна друг образ. Новият бе облечен с колан и кесийка за жълтици, увиснала покрай него; беше застанал зад сергия, отрупана с мънички черни неща, по краищата на които имаше малко беличко.

— Е-е-е-дрички! Душа, ша купуваме ли?

Емил направи физиономия с още по-учудено разтеглени устни.

— Първо се опитват! Т-о-о-о-плички!

Той откри, че новодошлият е малко по-мургав от първия.

— Душичке, едрички... Първо се опитват! — изкусително запя божествено красива девойка, донесла сергия с черни неща като чичкото.

— Душа, остави я тая! По-евтино ги давам!

Емил се зачуди дали не е попаднал в Нудизмия, след като се взря в младата бяла хубава, необлечена, продавачка на печен слънчоглед, която го зовеше отляво, докато мургавият гол чичко крещеше отдясно, а онзи с метлите вече не се виждаше в лявата далечина.

— При мен първо се опитва. Охоо, виждам, че ти вече си готов...

Той в случая се готвеше да се захили, но се бореше със смеховлечението си, защото се страхуваше да не прозвучи нетактично.

— Остави го ма! Тоя още като дойдох беше готов, а преди мен е минал само някакъв метач. Педал е! Остави го!

— Да бе, да. Виж го как ме изпива с поглед.

Изкушението да се разсмее на глас ставаше все по-неудържимо, и младежът закрачи към голичката продавачка, увлечен от красивите ѝ кафяви очи, които го привличаха като магнит.

— Не я слушай, душа! Ша те излъже!

Емил опипа слънчогледа пред голичката — топличък беше — и разбра, че е слънчоглед само като се гледа отдалече, а иначе е като гума и мирише отвратително. Продавачката изглеждаше привлекателно и от близо, но и влечението на момчето да се захили се усилваше.

„Лесно е да се смееш, но има ли полза да обиждаш някого заради единия глупав безполезен смях?“ — скара се съвестта му. Имаше нещо необяснимо и тайнствено у продавачката, което накара Емил да се почувства засрамен, че се изкушава да ѝ се изсмее, и че се взира така в нея. Това необяснимо нещо преобразува влечението към кикот в мил дружелюбен съвет.

— Мисля, че си прекалила със силикона.

— Душа, казах ти ша та излъжи тая мръсница. Идвай при мене, евтино го давам!

Необлечената се смути за секунда и се завъртя, за да покаже колко е строен гърбът ѝ и колко са стегнати задните ѝ части, и за да не се чува с кого си говори по незабележимия клетъчен телефон.

Емил огледа, малко засрамено, и новите прелестни подробности, изложени зад сергията с гумени топчета, и с учудване отбеляза, че всичко в красавицата без дрехи, с изключение на силикона, пасва напълно с личната му представа за идеално тяло на човешко същество от женски пол.

— Шефе, той излезе голям образ.

— Че е образ, образ е; но, според данните в регистъра, по големина трябва да е в нормата?

— Не съм сигурна за някои норми, щото като че ли беше готов още преди да го изкуша да дойде с мен. И да знаеш как се е издул джоба...

— За какво се обаждаш?

— Нали ми заръча да сложа повечек силикон, че си падал по силиконовите неща.

— Е, направи ли го?

— Взех цяла сергия със силиконови топчета и... И знаеш ли какво ми каза?

— Какво?

— Че съм била прекалила със силикона! Представяш ли си?!

— Странно? В регистъра пише, че си пада по силиконовите технологии. Пада си и по мацки тъкмо като теб.

— Предполагам, обаче пише и че му е в нормата, а ако знаеш как му се е подул

джобът, — голичката продавачка се извърна през рамо, за да види дали джобът на Емил още е напумпан — няма да се съгласиш с тоя глупав регистър.

— Регистърът досега никога не е лъгал.

Мургавият продавач от съседната сергия не спираше да подвиква.

— Айде, първо са опитва! Душа, не остана. Идва новата партия!

Не можеше да се отрече обаче, че той предлагаше съвсем истински слънчоглед: добре опечен, все още топличък; доста едричък

и се разтваряше с крехко притискане между пръстите. На сол беше идеален; направо да си ги оближеш!

— Хареса ти, а душа! Айде, първо се опитва!

Семките изглеждаха вкусни, но Емил нямаше намерение да дава пари за слънчоглед, който после щеше да трябва и да чопли, да дъвче, да гълта; да се задавя от солта... На всичко отгоре щеше да трябва, първо, да бърка в якето си, че да види дали няма някой лев, или по-вероятно самотна стотинка, забравена по джобовете; да я вади, да види какво пише на нея...

— Чичо, откъде го берете слънчогледа в тая пуста сивота? — полюбопитства младежът.

— Не ме питай глупости, душа. Купувай дефицитната стока докато можеш! Супервкусен, супередър, на суперцена! Айде, че идва новата партия!

— Ада, най-добре махни силикона и го заговори по обикновения начин. В регистъра пише, че коефициентът му на разбраност е като Еверест, но е склонен да се отказва от големи ползи поради незначителни недостатъци, които са в разрез с възвишените му идеали.

— Добре, добре. Дано регистърът е верен в тая точка... — Ада отново усука вратлето си по посока на Емил, който проверяваше какво е чувството да решиш купчина топъл едър печен пресен слънчоглед с двете си разтворени сръчни програмистки длани, докато гол мургав чичко по колан и кесия повтаря с вариации. — Топъл едър! Първо се опитва! Айде на баластрата! Душа, евтино го давам!

На момчето бързо му омръзна да рови в черните зърна и, за разнообразие, хвърли поглед наляво от правоъгълника. И какво видя?! Видима възраст: като неговата. Ръст: над средния, но не и щъркелов. Размери: идеални. Съотношения: като по поръчка. Коси: като от коприна. Ръце: като правени от велик майстор ваятел. Лице: като на богиня. Очи: поглед, който убива. Бедрата... за тях няма думи. И... и вече го няма той силикон!

Майчице, тя е невероятна!

Младежът разпиля слънчогледовите семена, останали от сресването на купчината, закричи към лявата страна на правоъгълника и, със зяпнали уста, се вкамени, захласнат в мнимата продавачка.

— Така по-добре ли е?! — закачливо подхвърли красавицата.

— Поч...т-и-и... Ако беше облечена, в тези обстоятелства би била свършена. Знам, сигурно звучи странно, но не ми е до нудизъм точно тук и сега. Имам нужда някой първо да ме осветли за някои по-странни неща... Както се казва — първо работата... Не бих те притеснявал, ако онзи чичко беше с всичкия си...

— Ти се казваше?... — „Емил“ — прошепна на хубавицата шефът ѝ, защото бе забравил, че тя знаеше името на младежа. Ада съвсем не беше вчерашна и желаше да спести поне една странност от слуха на странника.

— Емил.

— А аз съм... Ана. Приятно ми е.

— И на мен...

— Ще си сложа дрехи, но моля те да се обърнеш, защото се срамувам.

— Щом искаш... — Емил се обърна.

— Казах ти, че шта излъже! Купувай от мене! Евтино го давам!

— Готово.

С дрехи мацката оставаше толкова готина, колкото и без. Даже стана по-готина, ако светналите очички на Емил означаваха това.

— Ще ми обясниш ли къде се намираме?

— Може ли първо да... да... Ами... Може ли да... да докосна това в джоба ти?... — девойката се изчерви и погледна към земята, която беше с един оттенък по светла от сивото на безкрайната стена на която бе начертан правоъгълникът, отдясно на който висеше табелата със странния надпис, пред който стърчеше мургавият чичка, който напяваше.

— Е-е-е-дрички! На суперцени!

— Разбира се. Да го извадя ли? — попита младежът.

— Ами... Ако... ако... Много ще се рад... ако... Ако искаш... Ако искаш го извади. — още по-доматено красива стана Ана.

— Не се притеснявай де. Ще го извадя, какво толкова. Само един...

Емил промуши с мъка дланта си в тесния десен джоб на изхабените, от носене, дънки и, след като добре опипа съдържачото се в него, измъкна любимия си електронен часовник: с хронометър, аларма, антишок, антиужас, мултифункционален, супермодерен, най-

новата хипердума на китайската Силициева низина, т.е. „Ксин Джя 661“.

Както често се случваше с ултракачествените часовници, учили в един клас с този, още в ранна детска възраст едната от верижките му се бе откачила. Оттогава супермодерното електронно чудо на техниката трябваше да седи по джобовете на своя притежател.

— ...часовник. Последната сричка на Силициевата низина: „Ксин Джя 661“ — избързва само с една секунда на ден. Как го намираш? — изстреля момчето.

— Ами... А... Харесва... Ами... Да... Приятен е. — с нелеко разочарование в звънкия гласец, отвърна девойката. — „Ах, силиций било, Ада! Или... Ана?“

— Душа, защо и ти я лъжеш! Първо се опипва!

Нещо още издуваше дясното джобче на момчето.

— Би ли го подържала?

— Доб...ре...

Емил хубаво обара джоба и околността му и, с немалко усилия, успя да изтъркули из дълбините на дънките си черен цилиндър със залепено бяло листче с надпис.

„2003-11, 11-22/11 2003“

Докато той измушваше кутийката, девойката успя тайно да си поприказва с шефа.

— Знаех си, че е силиций, но защо ли ти се вързах...

— Защо се нарече Ана?

— Много ще ми дойде, ако научи, че името ми е Ада.

— Разбирам... Много си умничка... Но защо точно Ана? Защо не... Мария?

— Защото... Защото... Абе това беше първото, което ми дойде на ум. Всъщност беше второто... Първото беше Мила. Сещаш ли се как ми хрумна?

— Не. Все ед...

— Ти ми каза, че той се казва „Емил“ (аз си го знаех, всъщност); магнах първата гласна и прибавих „а“ за женски род накрая. Но си мисля, че точно пред Емил щеше да звучи много нагласено, ако се бях нарекла Мила. Не мислиш ли?

— Не знам. Името ти едва ли би имало кой знае какво значение точно пред него.

— Сигурно, но не съм сигурна, когато се отнася за краен случай като този. Бях забравила, че името ми, дявол да го вземе, съвпада с това на тоя шибан ад...

— Спокойно, Ада..., т.е. Ана. На Емил май много му харесва.

— Негативче. Би ли го взела?

Младежът порови още малко в джобчето си; този път измуши супермодерна китайска лазерна показалка с ключодържател; при вида ѝ Ана почувства, горе-долу, същата тръпка, както в мига когато той се съгласи да извади каквото има в джоба си.

На мига лъчът взе да сочи към първото „Н“ на табелката и към малкото други определени предмети в безкрайно еднообразната околност.

— Стига си я лъгал бе, душа! Първо се опипва!

Ана се втрени в предмета, който сръчните пръсти на заигралото се момче бяха обхванали с нежност; лъчът рисувахе по табелката и около чичкото със слънчогледа.

— Ей, не в очите! Първо се попитва!

— Ако ти харесва, давам ти го да си играеш! На мен сега не ми трябва. — предложи весело Емил.

— Благо...даря. — с треперещи от вълнение глас и ръка прие подаръка момичето. Първата ѝ работа — Ана я свърши толкова бързо, че остана незабелязана от Емил — бе да погледне лепенката с технически данни. Те гласяха: дължина на вълната 630–680 нанометра; мощност на лъча: до 5 миливата; и завършваха с предупреждение: „Пазете зрението от попадение на пряко лъчение“.

— Другите неща обаче ми трябва. — тоест тези в ръката на Ана заедно с останалото, което продължаваше да издува десния джоб на дънките. Девојката май че се интересуваше и от него, — ако да забиеш поглед в нещо означава, че те интересува — но със силата на волята успя да отклони прекрасните си очи към правоъгълника и сергията на чичкото.

— Хубавице, първо се опипва! — посъветва я той.

— А сега ще ми обясниш ли къде се намираме?

— Ще се опитам... Откъде да започна?

— Язык, души, идва новата партия. Който се колебае на евтиното, се охарчва на скъпото. — мъдро се провикна чалнатият

продавач и с висока скорост отлетя, заедно със сергията си, надясно от черния правоъгълник.

— Защо всички са... толкова голи? — бе първият въпрос на Емил.

— Защото... Ами... Защото между тоя и оня свят не може да се мине с дрехи.

— Оня?! Не се ли намираме на тоя свят?

— На тоя сме, но, от гледна точка на оня, сме в оня.

— Кой е оня свят?

— Твоят. Там, където си роден и са произведени вещите в джобовете ти.

— Значи... Значи съм мъртъв?! — ококори се Емил.

— Не съвсем. Както виждаш, ти не си гол...

— А колко съм мъртъв?

„Ана, трябва да отклониш разговора. Не е време за такива въпроси.“ — заръча шефът.

— Не си мъртъв!

— А защо тогава съм тук? „Момиче като теб... Ти...“ — А ти, защо си тук? Ти мъртва ли си!?

— Ще ти обясня по-късно. — спокойно отговори Ана.

Погледът ѝ бе достатъчно силен, за да убеди младежа да не настоява.

— Онези мъже мъртви ли са?

— Кой? Аха. И те не са мъртви.

— Защо тогава са голи?

— Защото... Защото са безсрамници.

Душа не даде на Емил да пита защо и тя беше гола на първата им среща. Със сигурност не защото е безсрамница!

— Да не би да се играе мач наблизко?

— Мач?... Защо?

— Голият слънчогледаджия... — неопределено проточи Емил, докато разфокусира погледа си; тя зърна, че контурите на черния правоъгълник са станали малко по-плътни. — А онзи с метлите познаваш ли го? — продължи момчето.

— Кой? Ще ти обясня всичко по-късно. Сега трябва да тръгваме.

— Къде?

Емил учудено последва посоката, в която сочеха очите ѝ и откри, че води до правоъгълника в безкрайната стена; и той забеляза, че очертанията му изглеждат значително по-дебели отколкото преди малко.

— Това е входът; скоро ще се отвори. Трябва да минем през него.

— Входът към какво?!

— Не се страхувай. Ще разбереш след малко. Сега се дръж здраво за мен.

„Време е. Вратата скоро ще се изчертае.“ — подкани ги и шефът.

— Този правоъгълник ли е входът?

— Да. Вратата към Ада.

Появи се мъничък зародиш на дръжката.

— Ада! Значи, все пак, съм мъртъв!? — изненада се Емил.

— Вярвай ми, за Бога! Не си мъртъв. Тук не е адът, а Ада.

— Каква е разликата?! — опули се, от недоумение, младежът.

— Адът е за мъртви хора, а Ада е за такива като теб. — обясни девойката, и допълни наум — „...и мен...“.

— О, Свещени сметачи!... Сега ми става ясно! Ада — прочутият език за програмиране, който така и не научих, тъй като предпочитах начини за изразяване с по-малко задръжки. Понеже не съм спазвал заповедите за морално обектноориентирано програмиране, ще горя на кладите на Ада!?

В правоъгълника изскочиха плоски наченки на хватката на дръжката.

„Не, не, не! Не толкова бързо! Обясни му, че ад означава реклама!“ — развика се шефът в ухото ѝ. „Знам, знам, знам!“ — помисли си девойката.

— Имай ми доверие. Ада е ад за реклами, не за такива като на...; като теб. — „На английски.“ — „Ад“ значи „реклама“ на английски.

— А, д-а-а-а-а.... — въздъхна Емил.

Разясненията помогнаха на огромния тежък камък да се изтърколи от сърцето на момчето.

— Съкратено от „адвъртайзинг“? — попита той.

— Точно така. Сега нека побързаме, защото дръжката почти се е появила и трябва да я дръпнем, преди да е изчезнала отново.

Двете млади същества прекрачиха прага на „Ада“ с преплетени пръсти.

[0] При среща на непозната дума виж „Речник на Ада“ в края на свитъка. ↑

ГЛАВА 3

Емил и Ана не бяха направили и трийсет крачки след зарязаната стока на бижутера, когато в далечината, сред пъстрите светлини на коридора, се подаде друг непознат. В знак на уважение към него стените побеляха отново и по тях се завъртяха огромни надписи „Друсаксел“.

— Хайде на най-хубавите батерии, души. Три суперзарядни за 9909!

Плахо напредващите девойка и младеж забелязаха натрапника и заеха отбранителна позиция.

— Следвай съветите ми и ще го оправим. За начало го хвани на прицел. — прошепна момичето.

— Стой на място! — високо и плътно нареди момчето.

— Младеж, това дете го държиш работи с батерии. Най-евтините са при мен. — не трепна амбулантният търговец и продължи смоуверено да крачи към тях.

— Казах стой!

— Нямаш батерии, малкия. Не си играй на войници, а идвай веднага да купуваш!

— Откъде знае, че нямам батерии. Откъде знае, че имам лазер?
— обърна се, шепнешком, към Ана Емил.

— Вероятно си имат разписание за това кой какво, и кой след кого продава.

— Айде на батериите! Супермощни „Друсаксел“! 9.99 минути лъчение при 99% мощност!

— Спри, ти казах! Въръжен съм!

— Пистолетчета, момченце, ще си купиш като пораснеш. Сега ти трябва батерии за играчката. Ела да си купиш от мен. А коя е тая мадама до теб?

Разстоянието между Емил и Ана, и търговеца бе не повече от разстоянието между тях и ненужните бижута.

— Следват разписание, но не са много умни. Продължавай да го залъгваш — скоро ще е при нас и ще му видя сметката. — прошепна Ана на ухото на Емил.

— Ох-о-о, и за теб, хубавице, имам батерии. Тоя мух..., твоят приятел като не ще да купува, като му се каз... предлага, що не го зарежеш? Евтини ги давам, девойче; пет часа безотказна работа, с гарантиран многократен резултат! Само за 999!

— Мери си приказките, тъпанар!

— Никога не говори така на своя продавач; в ръцете си му! Имаш късмет, че съм добър човек. Ако беше някой от колегите, за такава обида би вдигнал цената; а аз ще я сваля. Хайде, давам ти три батерии за лазерчето само за 7999!

От дулото на незаредения сребърен лъчестрел до челото на злобния търговец оставаха десетина крачки.

— Момче, сваляй тая лъскава дрънкулка! Без батерии става само за украшение или за забавление. Защо не го дадеш на хубавицата да си играе с него, докато не си купи това, от което има нужда? За какво ѝ е стиснато паленце като теб? Не се стискай де! Идвай да си купуваш най-качествените батерии и да вземеш подарък на приятелката си!

— Не му се връзвай. Свали лазера и не говори. — тихичко посъветва Ана.

— Какво му шепнеш? И ти ли искаш да си купиш батерии!? Тоя страховит въорежен мъжага купи ли ти нещо от бижутера? Като гледам нямаш нищо лъскаво по себе си. Какъв кавалер е тоя бе? Вдигнал незареден лазер и заплашва добър човек, който му предлага изгодно стоката, която му трябва?! Поне да ти го беше преотстъпил; за какво му е на него без батерии?! Остави го! Аз предлагам по-приятни неща от бижута и ще ти ги дам с отстъпка. Даже можеш да ги пробваш на място и ако не ти харесат — връщаш ги, няма проблеми. Ела да си купиш от мен! Най-приятните подаръци на най-изгодните цени!

Неусетно приказливият търговец се добра на пет-шест крачки от девойката и младежа, който искаше така да фра-с-с-не тоя негодник, че да го прати там, откъдето се бе появил.

— Добро момиче. Обяснила си му, че не е прилично да сочиш непознати с лазера си, макар и да е без батерии.

— Може ли да видя какви подаръчета предлагате? — заинтересува се Ана и намигна на Емил.

— Може, разбира се, как да не може? Тъкмо като за тебе са! Виждам, че не само си умно, красиво и прелестно, но и възпитано момиче! Ще ти предложи най-приятните подаръци — ти ги заслужаваш. Само 2998 заедно с батериите!

— Бихте ли се приближили, за да си избира?

— Заповядай, прекрасно девойче. Не знам дали си девойче де, но нали така се казва. Хайде, гледай колкото душичката ти иска. Виждаш ли, по стените ги дават същите, но ако обичаш по старомодния начин — няма проблеми. Всичко правя, за да бъде приятно на теб, прекрасно момиче!

По стените, успоредно на движещия се надпис на марката батерии, присветваха изображения на уреди, които приличаха на сребърната лазерна показалка, приведена от Емил към пода. Под образите обаче не се изписваха задължителните данни за областта, в която се вмести дължината на вълната на лъчението, нито пък излизаха съобщения за лъчевата мощност; премигваха само някакви странни инфразвукови честоти.

Амбулантният търговец показва всичките си блестящи златни зъби, и изложи на тепсия пред гърдите на девойката най-приятните си стоки, заедно с няколко вида батерии за тях.

— Миличка, не се притеснявай. Избери си спокойно. Ако си харесаш повече от един, ще ти направя отстъпка. Виждам, хубаво момиче си. Какво стискаш в ръчичката отзад? Паричките ли? Хайде, момиченце, като си харесаш някоя играчка и батерийки ме погледни в очичките и ми кажи коички си си избрала. Не се притеснявай, аз ще те изчакам, миличката ми красавица.

Ако беше звяр, Емил би се нахвърлил върху тоя нахален жив дявол като гладен гепард на антилопа. Но като поотраснал застаряващ юноша, който се бе доверил на привлекателна млада девойка, той само нервно измерваше ли измерваше профила на нахалника, в готовност за светкавично нападение.

— Ти ще купуваш ли, мъжага? Батерийките за лазерчето са 7999, казах ли ти? Ако не съм, сега ти казвам. Родителите ти не са ли те възпитали да не сочиш с лазер към възрастните хора, а? Май не са те учили и че трябва да ги гледаш право в очите, когато говориш с тях; а не да ги оглеждаш от главата до петите като хулиганче! Къде са ти първите седем години?! Момиченце, а ти хареса ли си вече?

Ако беше парен локомотив, Емил щеше да изпусне парата си с максимално налягане по този нахален изкукал бърборко.

— Този.

— И теб ли не са те възпитавали? Когато се купува, продавачът се гледат право в зеничките на очичките. Ох-о-о, мн-о-о-го добър избор, моето момиче — последен модел! Най-приятният, с който разполагам в момента! — Моделът запремига на стените, а продавачът запремига с клепачите си от задоволство. — Ако желаш, мога да донеса още видове? Имам и по-големи размери, и с по-специфични форми, специално за най-изисканите ни клиенти. Ще го изпробваш ли на място-о-о-о?

„Най-сетне!“ — ликуваше Емил.

— Н-е-е-е-е в оч-и-и-те б-е-е-е-е-е! Откъде го свихте този лаз-е-е-р с бат-е-е-р-р-и-и-и! Гадни-и-и-и-я би-ж-ж-утер-р-р-р ли ви ги даде-е-е!? Ще му дам на него да с-с-с-е-е-е-е-е...

Продавачът на батерии последва продавача на дрънкулки и се превърна в кротко възпитано въздухче.

ГЛАВА 4

Емил сърдечно прегърна Ана. Тя отговори на ръцете и гърдите му със същото уважение и увлечение, но се охлади за две секунди и седем десети.

— Да, и аз се радвам... Но трябва да презаредим показалките. Не е изключено да срещнем още натрапници в коридора.

— Мислих си, че...

— Не си прави погрешни изводи. Нямаме време за губене. Новата партия скоро ще е по петите ни.

— Дватама голи мъже, които срещнах пред правоъгълника, който ти нарече „Вход към Ада“, ми натякваха, че новата партия щяла да дойде, та метлите и семките щели да свършат. Нали уж ще докарват нова партия? Ще залейт безкрайното поле пред правоъгълника с печен едър пресен слънчоглед ли? И после, с новата партия метли на онзи голия с хвърчащата, ще разпилеят семките в коридора, за да ни затрупат с нея и да стане нещо с нас... Кой ли знае какво? Не разбирам!?

Миг мълчание.

— По-добре да не знаеш. — каза Ана.

* * *

Двете млади същества тъкмо бяха успели да се доберат до дъното на коридора, което представляваше две нощно черни врати с излъскани до блясък златни дръжки; когато Ана изтърси най-малко желаното, от изнежилия се Емилов слух, изречение.

— Ще трябва да се разделим.

— Защо?! — подскочи той. — Не?!

— В ада нищо не се знае. Вратите уж са укрепени с най-здравата сплав на света, а като опънеш дръжката: гледаш, тя ти останала в ръката, а ти политах назад под действие на собственото си усилие да

преминеш напред. Искаш да вярваш, че съединението прави силата, а като се съюзиш с някого, на когото си се доверил, той отвлеча силата ти и ставате по-слаби. Тръгваш по коридор, на който пише „Най-краткият път към рая“, а като се излъжеш и походиш по него достатъчно дълго, откриваш, че е най-дългият и разбираш, че този път с този път си пропилял всички възможности да намериш истинския...

— Знаеш, че без теб вече щях да съм... Да му се не види, даже и това не знам!?!... Без теб нямаше да имам никаква надежда, че ще узная, ако не беше ти да ми я вдъхнеш като ми кажеш, че ще ми отговориш, когато остане време. Какво ще правя тук без теб, ако ме изоставиш заради две врати и някакви си философии!?

— Ако минем през двата пътя има по-голям шанс поне един от нас да успее... А е вероятно двата пътя да водят до една и съща цел, така че може да се срещнем отново по-надолу.

— Но аз нямам никаква цел... Няма в какво да успявам... Последвах те, само защото с... ти имаше цел. Каквато е твоята цел, такава е и моята. Няма да се разделяме! Точка по въпроса!

Двете лица — отчаяно момчешко и въпросително натъжено момичешко, — излъчващо едва доловима прикрита радост — се гледаха изпитателно, докато...

Шефът слушаше и се ядосваше: „Няма връзка. Опитайте по-късно.“; в тишината долетяха няколко тежки стъпки и скърцане на обувките на нещо, което уверено напредваше по десния, спрямо двамата, изход на коридора.

— Успокой се, никой никого няма да изоставя. По-добре да не приемаме боя и с този. Звучи много... едро.

Ритник, още един ритник, трети ритник, юмрук. — Дясната врата не беше от онези, на които им падали дръжките. — Пестник, пестник, ритник, ритник. —

Мощното тресене издигна хълмче в средата на металната врата. — Ритник, ритник, ритник. — И победената врата дрънна, повалена върху огледалния под; от външната страна бе излъскана като него.

Не се виждаше да има дръжка, с която да се отваря отвън навътре — очевидно входът бе направен за да може, по приличния начин, да се минава само отвътре навън.

Висок едър як широкоплещест мъжага с кожени дрехи и зализана коса внимателно огледа и послуша цялото сечение на коридора, за да се

увери че няма опасност, след което пристъпи през съборената бронирана тенекия. Крачка напред, още една, и още една. Спирка и ново предпазливо оглеждане на околността.

В дясната си ръка здравенякът стискаше продълговата златиста картонена кутия с непрозрачен капак.

Забравено разтворено куфарче лежеше на пода малко по-надолу; плакат на пееща разголена красавица бе извит под ъгъл върху наклонена купчина с други плакати и картички, разтлани по пода; до тях имаше препаска и окачени на нея плакати, събрани на свитъци. Мъжът застина за няколко секунди и продължи по коридора.

Откакто Емил и Ана бяха напуснали шестоъгълното сечение шарените чудесии по наклонените стени и по тавана бързо избледняваха, и преди широкоплещестият да бе направил още няколко уверени разкрача навътре стените съвсем престанаха да пръскат цветни лъчи и избеляха; след това плавно, от бели светещи платна, те добиха свойствата на вълшебни избирателни огледала. Подът продължаваше да отразява всичко, но така, все едно че той е единственото огледало; таванът също действаше като единствено огледало, но си бе харесал образите само на мъжът и на откъртената врата. Върху наклонените стени на тунела, със сечение на пчелна клетка, пък се появи изглед на вещите, останали от амбулантните търговци, но мощният мъж, нахлул с взлом, и разбитата от него врата бяха призрачно прозрачни за тях.

Мъжът пак застина за миг, след което рязко се извъртя назад и пое към дъното на коридора. Сграбчи с хватките си дръжката на лявата врата и я задърпа с все сила; тя обаче не бе в настроение да се отваря и, като следствие, ритниците и юмруците върху тялото ѝ произведоха единствено звън. Вратата се обиди от побоя, прибра дръжката си и повърхността ѝ се преобрази от абсолютно черна грапава, в абсолютно отразяваща за куфара с плакатите, и напълно прозрачна за тялото на здравеняка и кутията му.

Мъжът за пореден път замръзна на място, а после се размрази, направи пирует и тръгна навътре по коридора. Искеше по-добре да огледа куфара с плакатите. Уточни, че мацката върху най-горния от купчината беше на певица с вероятен артистичен псевдоним „Касандра“. Ръката му повдигна — със смущаващо по-голямо усилие, отколкото очакваше че ще е необходимо — шареното платно и отдолу

се подаде и друга пееща жена, малко по-прилично облечена от първата, с вероятно име „Битник“.

Нови десетина крачки по коридора, учестени след първите четири.

Вниманието на високия едър мъж сега бе привлечено от насип, издигнат от книги; от сгъваемо столче, разпънато до насипа; и от захвърлено старомодно опърпано палто, пред което някой бе поставил, сякаш на шега, каскет и скиорски очила.

Непознатият се приближи до хълмчето от книги и си хареса две, очевидно целенасочено отделени от другите: нещо за Ада и някакви сто съвета за нещо си. Мъжаката посегна да ги вземе, но ръката му застина на една педя от Стоте съвета и колебливо се дръпна назад. Последва миг размисъл, след който той провеси, по-смело, ръце, за да поеме книгите с двете си хватки. И току да ги вземе — палците му преминаха през цеулулозата като през въздух и докоснаха пръстите, подготвящи се да затворят захвата.

ГЛАВА 5

Вратата подло заключи квадратния затвор, с дължина на стената десетина метра, след което бързо прибра своя лост, който благочестивите представители на вида й държаха винаги готов за издърпване, така че езикът да влезе или излезе от дупката, та да може плочата да се завърти или отвърти, входът или изходът да се отвори или затвори, и душите да влязат или излязат.

За жалост до вратата липсваше заместващо дръжката супермодерно биометрично буквено-цифрово ултрасигурно хиперкодово устройство, което свършено би подходило за подобен свръхвисокотехнологичен огледално-излъчващ шестоъгълен коридор; даже нямаше и проста клавиатура, която да писука мило, като натискаш копчетата; нямаше светодиоден показвач, по който да светкат нарязани на сегменти цифри... да не говорим за цветно екранче, върху което, с огромни букви, да трепти „Достъпът отказан! Моля, пробвайте си късмета още веднъж!“.

— Няма изход! — проплака Емил и отчаяните му ритници произведоха безпомощен звън.

Едва доловимата, преди малко, усмивка на Ана сега се долавяше по-лесно; но девойката, знам ли защо, не я показваше на Емил, а на стената.

— Разбира се, че има. — каза тя уверено.

Младежът се отпусна на меката червена облицовка. Въобще не му се говореше от силни усещания. Осъзна, че смъртта — или каквото трябваше да стане в този ад, ако няма какво да ядат, пият, дишат и други подобни — не го плаши, когато е до Ана.

* * *

— Хайде на четивата, души! — рече господинът.

— Нахал, стой си там! — заповяда младежът със сребърния лазер.

— Момче, не прочете ли четивото върху лазерчето: пазете очите от попадение на пряко лъчение. Може да нараниш някого, включително себе си. Вземи си от мене някоя хубава книжка. „Как работят лазерите“ ще ти хареса.

— Да му видя ли сметката? — решително се поколеба Емил.

— Не бързай. Нека дойде по-близо. — посъветва Ана.

— За момичетата имам „Как да улучим в единайстката най-подходящия съпруг и любовник и да се наслаждаваме най-пълно на удоволствията, които ни предлагат животът, здравето и любовта“; „Любов в пустинята на живота“, „Двама с теб във вечността“ и мн.др. Най-добре да ви оставя сами да си харесате нещо; да не ви развалям удоволствието. Нали, деца?

Момчето и момичето се спогледаха смутено, защото възрастният господин носеше най-полезната стока от всички амбулантни търговци, изпарени по-рано. Емил свали оръжието и погледа си към земята, защото скоро бе изпитал на главата си последицата от това да бъдеш омаян от убедителните очи и благата приказка на алчен търговец.

— Не се притеснявайте. При мен книгите са много евтини; особено когато ги продарявам на любознателни деца.

Новият продавач не се беше бръснал от години и изглеждаше, че естествените извори за боя на брадата и мустаците му са пресъхнали отдавна преди да е спрял да го прави; нямаше куфарче, разтворено пред гърдите си; нямаше и задължителната за добрия амбулантен търговец вратовръзка.

Ушите му подпираха каскетче с козирка; на темето му бе опънат ластик на стар модел скиорски очила с ултравиолетова защита. Костюмът и палтото следваха модата от времето на родителите на Емил като гаджета, а обувките изглеждаха като на кумеца от сватбените им снимки.

На изкривения от годините гръб на кретащия старец лежеше хлабаво завързана, препълнена с книги, мешка от която няколко преливаха и ръбовете им стърчаха отвън.

— Не ти ли прилича на капан? Искате да ни омае по заобиколен начин? — усъмни се Емил.

— Хе-хе, има си и броня за очите, нали? Ще го опази от слънцето, но не и от лазера...

— Деца, ще ми помогнете ли да сваля товара от плещите си? Гординките ми са много. — изпъшка старецът.

Децата се спогледаха и едновременно се отзоваха на молбата.

— Изберете си колкото и които книжки си искате. Питайте, ако имате нещо да питате; аз ще съм на вашите услуги. — рече господинът, извади от някъде походно сгъваемо столче и отпусна старите си отслабнали мускули и изгънели кокали върху него. — Ох, само малко да си почина.

Емил и Ана внимателно обърнаха мешката и разсипаха богатството по пода.

„Да се измъкнеш от лъжливи търговци за шейсет секунди“, „Пътуващите търговци — живи дяволи“, „Да си купиш или да си платиш“...

Адреналинът в кръвта на Емил закипя.

— Клопк-а-а-а!!!

За две бързи мигвания на надписа „Книги“ по наклонените стени на коридора момчето се бе претърколило, запратило продължението на дулото на сребърния лазер в челото на кроталия старец и натиснало копчето.

Показалката обаче не проработи, а Ана го издърпа през бицепсите.

— Емиле, какви ги вършиш?

— Момче, внимавай да не се нараниш. Тези играчки са опасни!

— Изчезни го докато имаме време! Твоят лазер работи! — извика Емил.

— Както искате, деца. Стар съм вече; може би е дошъл моят час.

Младежът наpomпа копчето, в опита си пак да облъчи книжаря със супермощния ултракохерентен лазерен лъч. Лъчът обаче не щеше да се покаже от цевта на показалката, а Ана отново дръпна приятеля си през кльощавите бицепси.

— Емиле, той не е против нас!

Тя изправи гърба на „Бягане с препятствия от амбулантни търговци“ пред лицето му.

— Струва нула?! — удиви се Емил.

— Да, деца. При мен всичко се продарява безплатно.

— Кой си ти? — попита младежът, а девойката се зае да търси интересни парчета от сочната книжна купчина.

Под „Проектиране на 99-разредни микропроцесори“ и „От най-евтино винаги има и по-евтино“, се подаваше част от заглавие: „тема за товар“.

— Кой съм аз... Ох, — въздъхна възрастният господин — какъвто такъв. Разгледайте книгите, може да ви потрябва нещо от тях.

„Програмиране на Ада“ — веднага жадно си издърпа Емил и побърза да се похвали.

— Ана, виж!

Тя тъкмо отместваше книгата, която скриваше десния край на тайнственото „тема за товарни“, когато приятелят ѝ я сепна и я накара да удържа вълнението си от думата, което трябваше да коментира.

— Ада ще ти хареса. Не се плаши...

— Ти знаеш ли Ада? — с интонацията на четиригодишно любознателно момченце, което се обръща към своята майка, попита Емил.

— О, познавам я... го отлично. Не е труден език; ще го овладееш.

— Да, младежо, Ада много ще ти хареса. Вземи я!

Гласът на Ана накара интересната книжка — има-няма 200 странички — да

легне встрани от купчината със закнижено знание.

„Да обичаме и да бъдем обичани“, „Сто съвета за програмистите на Сиси“

Откъде накъде ще има език за програмисти, за който Емил дори да не е чувал!?

— А какво е Сиси? — попита стареца младежът.

— Същото като...

Ана посягаше да премести книгата над „тема за товарни а“, която бе озаглавена, с букви обагрени в различни оттенъци на телесния и черния цвят:

„Приключения в дълбините на повърхностните преживявания“

— Почти същото като Ада, но не съвсем. Има и общо, и различно. — отговори на въпроса девойката.

Емил прокара пръст по ивицата, където се подаваха отрязаните ръбове на страниците на „Сто съвета за програмистите на Сиси“, за да разбере що за чудо ще да е.

— Не! Недей да я зачиташ! Ще те увлече, а нямаме време.

— Слушай я, младежо, тя е добро момиче!

Момчето послуша съвета на доброто момиче, което най-сетне избута „Приключения в дълбините на повърхностните преживявания“ и откри дясната страна на частично скритото заглавие:

„тема за товарни асансьори“ от някой си — и това име беше отчасти потулено — „двин Строичин“.

Младежът остави „Сиси“ до „Ада“ и се впечатли от поредицата „В помощ на младия предприемач, насочил честно спечеления си капитал към бизнес чрез средствата на ада“; тя беше представена в девет тома:

1. „999 адски трика“

2. „Най-евтиното винаги завършва на 9“

3. „Девет — свещеното число в адите“

4. „Защо хората са склонни да вярват в красивите думи, когато завършват на девет“

5. „Как да направим за хората привлекателен ад, за да ги спечелим“

6. „Да мамим, без да лъжем“

7. „Купувачът купува това, което си мисли, че купува“

8. „Ключове към сърцето на клиента“

9. „Ключове към душата на клиента“

— Деца, само внимавайте, че идват още като мен.

Темата за товарни асансьори чакаше да доразвият заглавието ѝ, да я прегърнат и разгърнат, но девойката я забрави, отвлечена от корицата на „Замъкът на бъдещото минало“.

— Вие не сте като другите? Защо? — попита Ана.

Старецът облиза многозначително пресъхналите си напукани устни.

— Не ме гледай в очите, дъще. Като тях съм. Но стоката ми не се търси, затова я давам без пари...

— Старче, пак ли ти! — провикна се някакво не много високо създание, с куфарче на шията. — Айде на плакатите на рок-поп-рап-фолк-диско-метал-техно звездите!

— Внимавайте с този. — предупреди книжарят. — Млад е, здрав е, нахакан е и ходи на фитнес.

— Каква музика слушате? Имам плакати на абсолютно всички! Само 199 за картичките, и суперизгодното 1999 за ултраголемите пълноцветни суперкачествени гланцирани плакати с абсолютно определено несъмнено автентични автографи от най-големите супермегазвезди на световната музикална гигасцена! — викна отново нисичкият.

— Винаги първо си проверявай батериите, момче. Ако бях като него вече щяхте да сте... — Ана направи физиономия. — ...си купили някоя безполезна вещ. — старецът присви рамене в отговор на муцунката на момичето.

Новият натрапник разгъна огромно платно със снимка на леко облечена мацка, изпъчила прелестите си върху простора на разноцветно осветена сцена. Срамотиите ѝ едва се скриваха от скромна препаска, а големите ѝ, изложени на показ, гърди леко се повдигаха от тънка връвчица, минаваща през хълмовете; напрегнатото изражение, отворената уста и микрофона пред нея подсказваха, че е певица.

— Слушаш ли най-известната суперзвезда на световната поп-рок-диско сцена Касандра, младежо? — попита натрапникът; той бързо усети, че старецът и младите го дебнат като котки и превключи очите и ушите си на четири. — Мац... Госпожице, не Ви ли кефи „Битник Зиърс“? Само за 999! Мога да те уредя с абсолютно автентичен подпис, уважаема, мац... госпожице! — допълни той, докато разпъваше друг огромен плакат, с по-прилично облечена танцуваща девойка.

Вместо костюм новият търговец имаше потник и къси гащи, а куфарчето висеше на дълги окачалки, за да не скрива гледката към надутите му, като с помпа, гърди.

„По дяволите.“ — изкрещя на ум Ана, защото и скъпият ѝ лазерен подарък от Емил отказа да стреля, когато тя скришом го изпробва върху ръката си.

Дядото скръцна със стави и се изправи.

— Плакатчо, да ти се намира нещо с Крум Жълъдов?

— Пенсионер, древните междуградски певци спряха да се търсят когато бе на изпитателен срок при нас.

Старецът извади банкнота от раздърпаното си свръхдемодирано палто и я разклати.

— Е, клиентът винаги има право. Знаеш ли, може и да имам нещо на дъното на куфара.

Емил храбро се бореше с упоритото винтово капаче на магазина за батерии на сребърната лазерна показалка. Резбата беше толкова дълга, че дори свръхвисокооборотна автоматична развиваща машина би се затруднила да я развърти за нула време.

Натрапникът откачи куфарчето от шията си и го свали на земята, за да провери какви морално остарели плакати има.

„Сигурна съм, че сложих батериите правилно!“ — помисли си Ана.

„Шест броя Касандра; Мики Джерълдсън, Самата Фокс, Модена, Разбо 3, Реки 4, Вътрешното, Междупланетни крамоли...“ — броеше на ум плакатаджията.

— Ехо, приятели, имам плакати и на филми и на артисти. Идвайте да си купувате, че от другаде няма къде да намерите такава добра и суперизгодна стока!

„...Васко Нанайденов, Файсейве, Перунгра, Тайна Катърнър...“

Дядото приведе възрастния си гръб над борещия се с винта, приклепнал над книгите, младеж, за да подшушне на девойката.

— Имате късмет! Сложи старите батерии.

„...Емилиян Димитров, Елилия Ивановна, Бонбони Ен, Абата, Жон Холивей...“ — Хе-хе, старче, може и да ти излезе късмета. Останали са някои бройки и от твоето време!

— Вероятно просто съм объркала поляритета на новите. Старите са много изхабени! — възклицателно прошепна Ана.

— Сигурно лазерът ми е бил в дънките, тъкмо защото съм щял да си купувам нови батерии. Но вместо да си купя нови батерии... — заоправдава се Емил.

— После ще ми разкажеш, сега гледай да си оправиш лазера.

„...Мерлин Мишлен, Йелуис Присли, Чикън Берия, Боди Хили...“

— Всъщност няма смисъл, зарежете тези батерии. — въздъхна, колкото тихо можеше, старецът. — Зарядите, създадени на тоя свят, сменят поляритета си по-бързо, отколкото можете да обръщате физическите им съдържатели, и рядко се подчиняват на желанията на същества, които са дошли от оня свят.

Търговецът вече бе прехвърлил 2/3 от купчината с шарени гланцирани платнища със снимки на известни изпълнители от целия ад.

„...Нийл Армстронг...“ — Хе-хе, старче, не щеш ли един Нийл Армстронг? — мускулестият продавач на плакати — с цици, яки като втвърдени плондири на топки за ритане — повдигна един на евроамериканец кларинетист, в краката на когото се четеше: „Колко си прекрасна, Уърлд!“. — Ей, вярно, че и ти беше кларинетист, дядка... Обаче тебе те няма на плакатите, ха-ха-ха, — неблагодарен свят, нали — хе-хе-ха... Ох... Айде, ще ти дам този само за 699. Съгласен?

— Миличка, нещата от оня свят са по-сигурни и по-издръжливи от тукашните; умножи силата и трайността на написаното на етикета най-малко по десет. — дообясни на Ана как стоят нещата старецът, и бавно се изправи към плакатчото. — Съгласен.

— Сигурен ли си, че имаш достатъчно пари? Щото приятелството си е приятелство, но който няма пари, си плаща, нали знаеш!? — назидателно уточни продавачът.

— Имам пари, нали видя банкнотата. — отвърна старецът и пак я заклати.

— Ние имаме много пари, ще платим и за него. — обади се Емил, клечейки на пода до книгите; той не се бе отказал да развърта безкрайния винт на капачката, въпреки неприятното сведение за безполезността на това занимание.

— Добре, старче, отварям ви сметка и пиша на нея... Ама, ей, откъде ги намери тия щедри клиенти, дето още нищо не са си избрали от мене? — заяде се нахалникът.

— Ще си изберем и от теб, почакай малко. Още не сме свършили с покупката на книги. — каза Емил.

— Любознателна младеж се задавала на хоризонта, ха-ха-ха-ха! Току виж новата партия те върнала в адския бизнес, та оттук нататък да не продаряваш всичко за нула, старче! — съвестта на работлив, преуспял, разхождащ се със стоката си, търговец обаче подсети нахалитета на същия, че същинската му цел са паричките. — Ох, хубаво си бърбим, но нали чакаше за Крум Жълдов? Да не Ви задържам, господине. Ей сега ще проверя дали го имам.

Трите стари изхабени кучемаркови батерии от оня свят, една по една заемаха удобните си места в магазина на евтината лазерна

показалка с бронзов цвят на кожата и 5 миливатова лъчева мощност, ако батериите бяха нови и се намирахме на оня свят.

„...Пиедпит Пиаф, Кралк Грейбълг, Крум Желъдов...“

— Ей, старче, мам..., последната ми картинка е на Крум Желъдов! Много съжалявам, да му се не види, нямам на Жълъдов... Нещо друго няма ли да желаете?

— Да Ви пратим на приятно пътешествие. — изпусна се Ана. — Ам-и-и-и, с парите, които ще ви платим. — опита се да се хване тя.

— Добре, идвам да си оправим сметките тогава. Старче, и младите ти приятелчета да си купят, каквото ще купуват, та да видим на какво приятно пътешествие ще ме пратите!

— Изчакай го да дойде. — подшушна старецът на девойката.

— Какво си шушукате пак вие бе? Какво си шушукате!? Далавери въртите, а? Искате да ме минете?! — якият направо побесня; захвърли всичките си такъми, с изключение на тесен колан с продълговата кафява кожена ножница, и, с ококорени зъркели, се запъти да разбере какви номера му въртят несериозните купувачи.

— Вие мене ли искате да мамите! — кресна скитащият търговец.

— Остави ги, Плакатчо!

Дрехите на стареца се строполиха на земята след мощен лазерен изстрел в очите на доскорошния им собственик. Двамата млади се вцепениха.

— Ще ме мамите, а? С кого си мислите, че имате работа?!

Чудовищните мускули на дребния здравеняк заплашително покриваха все по-голяма и по-голяма площ от шестоъгълния коридор, по стените на който се сменяха картинки на певци, певици, актьори, актриси и... танцьорки.

Емил доби смелост и се изправи в пълното си величие.

— Хе-хе, трябва повече да тренираш, момче. Ще купуваме ли нещо или ще си играем?

Приклекналата Ана също се вдигна на крака и погледна Емил под ъгъл в кафявото на ирисите.

— Може ли една... Една „Касандра“? — боязливо поръча младежът и смигна на приятелката си.

— Отличен избор, момче. Абе вие не сте ли заедно? За теб какво да бъде, хубавице? — въпросително скръсти ръце плакатчото.

— Ето ти на теб!

За десетина наносекунди (ако времето течеше като на оня свят) лазерният лъч премина разстоянието от дулото на показалката до челото на натрапника, и след още няколко щеше да го цъкне право в лявото око, ако той не се бе отдръпнал навреме, както направи.

— Ха-ха-ха, това било, значи? Лазерна показалка от оня свят. Ха-ха-ха!

С длан здравенякът, с половин метрова обиколка на бицепса, направи козирка пред очите си и тръгна да гази бунтовниците.

— Лазерна показалка от този! — поправи нахалника Емил и го взе на прицел със засяклото оръжие, чиято винтова капачка най-сетне се изниза, под действието на рязкото движение, и се изтъркули на отразяващия под.

— Уплаши ме, момче! Жалко, че не можеш да видиш ужаса в очите си! — изръмжа горилата и извади от ножницата ултрахипервисокосъгласуван лазер с ирисно-зенично насочване. В същия миг вените на гърдата, подаваща се от ъгъла на потника му, се надуха като в най-добрите времена на Силвестър, който, по странна случайност, премигна по същото време върху една от наклонените стени на шестоъгълника.

— Среброто!!! — извика Ана, — Среброто, Ем-о-о-о-о!!! — без да спира отчаяно да облива гадняра с фотони.

Едното ръчище на горилата — влюбена в наслаждението, идващо у нея от наблюдението на плакати като на Касандра и на другите... танцьорки — прихвана с лъчестрела очите на боеца от оня свят; а другото ръчище развали козирката от длан и пръсти, за да може господарят на ръчищата да изпита възможно най-голямо удоволствие от унищожаването на самонадеяния хлапак.

Но неумолимият светлиннен лъч — як като последовател на движението за редовни физически тренировки — пролази от цевта, по посока прозорците към света на Емил, запозна се с атомите по почти съвършеноогледалната повърхност на овалната излъскана полирана сребърна лазерна показалка, и бодро отпътува обратно към войнствено-грубоватото лице на своя зловецко засмян господар, за да му разкаже за новите си приятели.

— Н-е-е-е-е-е-е-е!...

Ана скочи на врата на младия герой — Д-а-а-а! — и го дари с бърза целувка по бузката.

Преди целувката Емил не смяташе, че да сложиш огледало на пътя на лазер е геройска постъпка — всеки знае този номер и би могъл да го изпълни и пред публика, ако му се наложи. Вълнуващият допир на устните на Ана обаче го накараха искрено и безстрашно да повярва, че е герой; поне в мига, в който усещаше приятелката си толкова близка.

ГЛАВА 6

— Вероятно се намираме в товарния асансьор. — заяви Ана, докато тайнствено се усмихваше на стената, подтикната от приятния мил спомен.

Емил искаше да ѝ повярва, но ако вярваше и на очите си, се получаваше противоречие, защото изглеждаше, че по стените не съществува нищо друго освен червена облицовка от грапав мек плат.

Младежът, все пак, реши да изпъне шия нагоре, та да провери дали създателите на съоразението не са решили да поставят пулта за правление на тавана, и дали на същия няма капак, през който би било възможно да се измушат, ако можеха да пораснат с четири-пет метра. Уви, таванът изглеждаше като гладко матово стъкло, светещо равномерно от цялата си повърхност; нищо не мърсеше съвършената му изчистеност: не стърчеше ни болт, ни нит, ни капак, ни копчилък, ни екран, ни какъвто и да било видим плод от която и да било реколта на техническата мисъл.

— Съседната врата би трябвало да е входът към пътническия асансьор. — добави девойката.

— Ако това е товарният, — което е очевидно... — то до него сигурно има и пътнически... — съгласи се с нея Емил. — Така поне е в някои блокове...

— Прав си, значи може да има и стълбище.

— Може пък тази кутия с квадратна основа, която ти наричаш товарен асансьор, да не е товарен, а пътнически; тогава съседната врата вероятно ще да е проход към товарния, или пък вход към стълбището... — проточи младежът.

— Да, прав си. — каза момичето, оглеждайки и опипвайки с пръстчетата си стените, облицовани с мек червен грапав плат.

— Ана, да не би да търсиш някоя неизмазана тухла, зад която е скрит лост; ти ще го издърпаш, подът ще се наклони под ъгъл, — Емил се загледа по посока на грапавото огледално нещо, върху което стъпваха, защото се сети, че управлението би могло да е изпълнено и с

педали вместо с копчета. — ние ще се хързулнем и ще се изсипем в количка, закачена на релси; количката ще запрапка без спирачки по наклони и завойчета като влакче на ужасите в увеселителен парк, — само дето няма да имаме колани — на някои места ще увисваме надолу с главата и единствено центробежната сила на шеметната скорост ще ни притиска към дъното на количката; ще попътуваме, ще се повръткаме, ще се понатискаме в количката, докато зад нас се търкалят огромни камъни и се премятат гредите, които крепят нещото, в което се намираме, и което ще започне да се руши вследствие на преместената от теб недобре измазана тухла. Накрая, уморени и препатили, ще цопнем от страшен водопад във водите на разпенена река, — с достатъчно дълбоко дъно, за да не се разбием, и достатъчно плитка, за да не се удавим — в която ще си направим ободряваща баня с дрехите; а като излезем на брега ще си ги съблечем, за да могат да изсъхнат и да не настинем, и за да се стоплим и освежим взаимно, като допрем телата си едно до друго...

Увлекателната романтична фантазия на младежа размечта девойката, но не и трезвия ѝ красив ум.

— И аз бих се радвала да стане по този начин, Емо, но се съмнявам, че тукашните строители биха си позволили такава небрежност. Нещото, което се опитвам да правя, е да напипам пулта за управление на асансьора. Сигурно са го скрили някъде под облицовката.

Сигурно... А защо да не са ги скрили под пода? Вярно — стъклен е и пръска мека светлина, подобно на висналия седем метра над главите им таван, само дето отворите на маркучите за лъчи, поставени под пода, са сложени на по-ниско налягане, отколкото маркучите за лъчи над тавана. Какво пречи обаче подът да е специален и да е нагласен така, че да трябва да се скача по него, за да се накарат средствата за управление — осъществени като педали, все още скрити под пода — да се издигнат и да станат видими?

Емил се вдигна от унилото облекчение на стената и подскочи.

— Какво ти става? — учуди се Ана.

— Дедуктивната ми мисъл ми подсказа, че с голяма вероятност си права в предположението, че това е асансьор. Смятам, че управлението използва педали.

— Асансьор с педали?! Как ти хрумна?

— Помниш ли голия слънчогледаджия с е-е-е-дричките?

Девойката си спомни колко издут беше десният джоб на дънките на момчето в преддверието на Ада, но не се престаши да провери дали все още е във форма.

— Аха.

— Той ме нарече „педал“. — поде ретроспекцията Емил.

— Да, а аз го светнах, че не си. Не си, нали?!

— Ана!?!

— Шегувам се, спокойно... И какво като ти каза това?

— Слънчогледаджията предположи, че съм педал, защото „съм бил готов“ още когато бил минал само някакъв метач — не знам ти дали си го видяла; един гол мъж с метла между краката и още няколко метли на кръста. — рече Емил на Ана, и „Леле! И ти ми каза, че веднага съм бил готов!“ — с лек срам, но с много повече заслужена гордост си помисли, и попипа десния си джоб.

— Така? — каза на глас девойката на младежа. „Метач? Д-а-а-а... Вероятно още една грешка на ше...; на регистъра...“ — каза си тя.

— Оня метачът, също, ми каза, че съм бил педалче, и че с педалите били във война. — продължи преразказа, с елементи на разсъждение, Емил.

— Във война с педалите? В това изречение ли се крие ключът към дедуктивните ти предсказания за наличие на педално управление на асансьора?

— Точно така!

— Как, по-точно?

— Вероятно един от начините за придвижване тук, — „Ти го наричаш Ада, а аз досега не разбрах какво е, но май вече не ми пука кой знае колко.“ — помисли си Емил — е чрез летящи метли, а другият — чрез педали, т.е. чрез асансьори с педални управляващи устройства, които вбесяват продавачите на метли, защото с асансьорите се пътува напълно безплатно!

— И тъй като онзи е бил ядосан на педалите на асансьора, които му взимат хляба, веднага щом е видял нещо... нещо, което му напомня за педал, те е нарочил за педал, без много-много да му мисли... — завърши мисълта Ана.

— Именно! — Емил пак си спомни, с много гордост и с малко срамежливост, думите на девойката от първата им среща: „Охоо,

виждам че ти вече си готов...” и след като свърши с приятното задължение да обясни причината за лудването си, се захвана с изморителната дейност да подскача, да подскача, да подскача... В близките двайсетина секунди обаче асансьорът не реагира по никакъв особен начин на палуването му, освен с издаването на звука:

Туп, туп, туп, туп, туп, туп...

Някога Емил беше рекордьор по изкачване на стълби и тренираше катерене, защото го мързеше да чака идването на асансьора; но вече се намираше в преклонна, за юношите, възраст и след трийсет и второто „туп“ започна да сдава багажа.

Асансьорът го усети и вече не казваше:

Туп, туп, туп, туп, туп, туп...

А:

Туп..., туп....., туп.....

На четиридесет и шестото „туп“ бившият рекордьор по изкачване на стълби тупна на земята с изплезен език.

— Мамка му! — едва събра въздух да продума той, с излязла от умора душа. Добре че бяха в тая бронирана кутия — там нямаше кой да му я прибере.

— Мисля, че обяснението ти е прекалено хитро, за да го измислят глупците от тази дупка. — опита се да го успокои девойката.

— Може би... Ох, прости ми, че изхабих толкова много въздух... — през хлъцливи въздишки каза той.

След тупването му Ана отново се бе заела да опипва стените, в търсене на знак за наличието на пулт за управление.

— Не се притеснявай за въздуха. Мисля, че стените са порести и поне суровина за дишане имаме предостатъчно. Може би има нещо свързано с педали, но не е пулта за управлението на асансьора. Може би е свързано с обратни асансьораджии, които знаят как се кара това чудо?

Емил превъртя най-новата лента и си я пусна от началото на разговора: Ана беше сигурна, че се намират в товарен асансьор.

— Аз започвам да губя увереност, че тази тъпа ръбеста кутия е асансьорна кабина... Ти как започна да мислиш, че е?

— Сред книгите на добрия старец, когото онази горила затри, имаше нещо за асансьори...

Емил се натъжи, като видя приятелката си да се омърлушва, и пак върна записа, но на по-скорошен кадър.

— Какво казваше за обратните асансьораджии?

— Може би тези, които взимат хляба на метачите, са педали, които работят в асансьорите. Нали ги знаеш костюмираните пикола, дето разнасят

багажа в хотелите с не знам си колко звезди? В този извратен свят може би наемат само пикола педали, та затова педалите, т.е. пиколата са в търговска война с метачите — понеже клиентите плащат бакшиш на обратните пикола вместо да си купуват летящи метли от продавачите.

— Знаеш ли, напомняш ми за една песен:

Пиколо тук, Пиколо там,
къде, за Бога, си се сврял?
Пиколо тук, Пиколо там,
имаме нужда от тебе сал.
Имаме нужда от тебе сал,
имаме нужда от теб за хамал.
Да за хамал. Да за хамал.
Да за хам-а-а-а-а-а-а-л!
И особено за асансьораджия!

— Браво! — изръкопляска Ана, с искрено въодушевление от развеселяващата простотийка. — Сега ли го измисли?

— Импровизация с елементи на елементаризационна плагиация.
— смигна баритонът, поклони се пред обичаната от него изискана, отбрана, публика и отстъпи сцената на мецосопраното.

Двама със тебе, Съдбата забрави.
Заряза ни в тоя очукан ковчег.
Надежда всякаква ни изостави.
Без изход тук ще останем вовек.
Път към спасение няма пред нази,
но ние държиме духа си напет.
Съдбата си мисли, че ще ни сгази,
но двама се смеем и радваме с теб.
— Браво, Ана! Невероятна си!?

Емил бурно аплодира колежката си, която се поклони грациозно, наклони вратлето си на най-сладкия ъгъл, сложи ръце на кръстчето си

възможно най-сексапилно и направи муцунка, от която сърцето на Емил се разтопи.

ГЛАВА 7

След няколко секунди размисъл здравенякът се върна в дъното на коридора

за да открие, че повече не може да се оглежда даже върху доскоро огледалната външна повърхност на разбитата дясна врата; че кракът му минава през нея като през въздух и че някой е сложил нова здрава на мястото на откъртената. Последваха един-два изпитателни ритника по новата врата; дрънчеше, но не щеше да се огъва, а златистата дръжка по средата бе придобила свойствата на вещите на бившите амбулантни търговци и разбитата врата, и здравенякът дори не можеше да я хване, защото, като посягаше да я стисне, пресрещаше собствените си пръсти.

Широкоплещестият сложи десен палец под челюстта, хвана бузата си с останалите пръсти, леко се приведе, замисли се; и като измисли нещо, се изправи, направи кръгом и зацепи обратно по шестоъгълния коридор. Мина покрай плаката с разголената Касандра, преряза палтото и сгъваемия стол на благия старец, и си почина пред куфарчето с лъскавите уреди с батерии. Сбърка ги с лазери — явно и той се интересуваше от високосъгласувани излъчващи устройства — и любопитно приклепна, за да прочете какво е написано на етикетите.

Навсякъде бе отбелязано само: „4 — 16 Хц“, „7 — 19 Хц“, „3 — 10 Хц“ и други подобни.

Мъжагата застина, приведен над чудноватите машини, и се съвзе чак след двайсет и четири секунди и сто и деветнайсет хилядни.

„Честотата на неизвестната машина е от 3 до 19 херца, а светлинните лазери работят на терахерци? Що за лазери ще са тези!? Защо ли имат форма на лазер? За кого са предназначени? Какво се прави с тях? Как се използват? Къде се поставят?“ — бяха една стотна от въпросите, които кипнаха в черепа на мъжагата и стоплиха застинанието му. Разтопен, той се изправи; отвори уста, ококори очи и вдигна показалец във въздуха, — както се прави, когато се сетиш за нещо много заплетено — разтръска главата си няколко пъти и пое

отново към началото на коридора. Така, крачка по крачка, стигна до гърлото — опаката страна на правоъгълника, от който се влизаше; от вътрешната страна входът също представляваше очертан черен правоъгълник, но тъй като и стената тук беше черна, правоъгълникът изглеждаше невидим.

Мъжагата създаваше впечатление за колеблив, но умен човек. В черепа му се заключи, че щом някак си се влиза, значи трябва да може и да се излиза. Всъщност той преоткри първия закон на Физиката на вратите, входовете и изходите. „Не може да има толкова съвършена входно-изходна система, а да не може да се излезе?“ — завъртяха се мислите в черепа и накараха една от яките ръце да посегне към черната стена.

О, чудо — пръстите, дланта и така нататък, по протежение, до рамото преминаха през черното, без да се вижда къде отиват! Скоро цялото тяло, включително златистата картонена кутия, пресякоха невидимия черен правоъгълник.

Широкоплещестият замръзна за миг и завъртя насам-натам шията си. Открай до край безкрайна еднообразна скучна едноцветна безцветна сива равна гладка неопетнена пустош. С изключението, че зад гърба си мъжагата видя очертание на черен правоъгълник по безкрайната, като пустошта, стена; и че стената е с няколко оттенъка по-тъмно сива от пода, отдясно на правоъгълника се бе килнал някакъв дървен надпис, и че от същата посока приближава гол бягащ мъж.

ГЛАВА 8

— Уважаеми пътници, добре дошли на асансьор товарен АТ-1! Чуйте инструкцията за експлоатация.

— Ти позна! — зарадва се Емил.

1. В АТ-а е забранено товарът да пътува без пиколо, защото АТ-ът, колкото и да се иска на авантаджиите, не е безплатен.

2. Ако пиколото го няма, пиколски права придобива първият влязъл в АТ-а, като другите пътници се задължават да му платят бакшиш; 69% от него придобилият пиколски права трябва да пусне в касичката в края на пътуването, а 30% веднага след като му ги дадат;...

— Кой от нас влезе първи? — попита младежът.

— Ти.

— Не беше ли ти?

...при желание от страна на придобилия пиколски права, 99-те на сто от даренията могат да бъдат пуснати в касичката наведнъж.

3. Когато две или повече души са влезли в асансьора едновременно, с точност до стотна от секундата, се изчаква фотофинишът. Тъй като АТ-ът използва химически фотографски методи, е необходимо пътниците да изчакаят АТ-ът да прояви негатива и да изкара снимки, които да поднесе на устройството за разпознаване на образи, което да отсъди кой е влязъл първи и кой ще събира бакшишите.

— Ех, забравих да засека с часовника от колко време го проявяват този негатив. — рече Емил и попипа джоба си.

4. Ако разделителната способност на снимките или на устройството за разпознаване не позволява да се определи кой е пръв, то кандидатите за пиколо ще получат средства за хвърляне на жребий и допълнителни нареждания, така че еднозначно да се реши кой ще управлява АТ-а.

— Това май ни се пада... — въздъхна Ана.

5. На стената ще се появи пулт за управление. Една лампичка от него ще мига. Който накара лампичката да спре да мига от един опит,

ще придобие пиколски права.

На лявата стена, срещу двете души, се нарисува сив пулт за управление, състоящ се от една зелена лампичка, която святкаше и загасваше; осем нито святкащи, нито загасващи безцветни нейни посестрими, наредени в подоравна ивица отляво на нея; една лампичка като посестримите, отделена още по-наляво в подоравна посока; и четири сочни меки кръгли шарени бутони, на вид като онези техни побратими, дето играчите на електронни игри едно време скъсваха от помпане и бой в залите с ръчки.

— Ти опитай първа — ти си дама. — рече кавалерът.

6. За пикола на редовна работа се предпочитат души от мъжки пол, защото, средностатистически, могат да носят повече души.

— А за нередовна? — отговори иронично на тавана засегнатата дама.

7. Когато се тегли жребий за придобиване на временни пиколски права полът на кандидата не е предимство, защото бакшишът го носи АТ-ът, а пътниците сами си носят душевния товар.

Емил и Ана се съсредоточиха в пулта:

Мигаща зелена лампичка и четири бутона: червен, зелен, бял, черен.

— Елементарна задача. — присмя се на загадката девойката.

— Права си. Искаш ли, на три, едновременно да кажем какво мислим, че е решението?

Едно, две, три:

— Бял! — рече Ана.

— Зелен! — предположи Емил. — Хайде, давай, ти си първа.

Познавачката бодна леко бялото копче и мигащата зелена лампичка — светодиод, ако уважим подробностите — спря да мига и засвети в зелено непрекъснато.

— Знаех си. — самоуверено каза девойката.

— Аз пък си мислех, че трябва да се натисне зеленото копче, защото диодите са зелени...

— Избрахте правилно решение. — забоботи гласът от тавана. — Който го избра, да вземе бакшиш от другите и да поеме управлението. Вече извън играта на късмета, верният отговор беше: червен, зелен, бял, черен, счупен. При последния вариант обаче получилият пиколски права заплаща щетите.

— Откъде накъде всички ще са верни? — зачуди се заложилият на зелено.

— Може би защото имаше една книга при стареца, която вероятно се е казвала „Двоична бройна система за товарни асансьори“...

— Хм? — изсумтя Емил.

— Най-простият пулт за управление на асансьор, който работи в сграда с много етажи, е двоичният.

— Ах-а-а-а — трябва ти едно копче за единица, едно за нула, едно за нулиране и едно за въвеждане?

— Точно така!

— Досещам се, защо си избрала бялото копче тогава: изхождайки от добрия инженерен дизайн, червеният бутон би трябвало да служи за въвеждане, защото е най-опасен и не бива да се натиска безцелно. Най-безопасното копче е зеленото, защото само изчиства въведеното. Белият бутон отбелязва на светодиодния показвач светеща лампичка; черният — несветеща лампичка; а все още неизбраната премигва?

— Мислите ли ми прочете? — изуми се девойката.

8. Ако не се пусне бакшиш в касичката, — процепът ѝ се появи под пулта за управление. — на пътуващите без редовен пиколо няма да бъде обяснено как се работи с пулта. Той нарочно няма да бъде прибран, за да може авантаджиите, дето искат да минат гратис, да се загубят.

— Пултът е двоичен обаче не е много елегантен. Ако го правех аз, бих използвал времево кодиране, което работи с двукратно бързо помпане на две копчета: едно за единици и нули, и друго за чистене и въвеждане.

— Като ще бъде времево кодиране и елегантен пулт, аз пък щях да го проектирам да бъде само с един бутон за всичко, който се задейства с едно, две, три или четири бързи натискания; и няма да има показвач за това какво е въведено — който не може да запомни девет единици и нули наум, да не се качва. — представи вещото си мнение и Ана.

9. За бакшиш се приемат всякакви предмети, само да са дадени от душа.

Емил бръкна в якето си и... напипа монета от 10 стотинки.

— Дано това върши работа. — рече, с надежда, той и пусна кръглата сребриста метална плочка в процепа.

10. Когато бъде заплатено, получилият права за управление на АТ изслушва инструкции за работа с пулта.

Точка първа. Бутони.

Червен: Моля, изслушайте цялата наредба и след това го натискайте. Не го помпете. Тук не са електронните игри!

Зелен: Ако желаете всички лампички да угаснат, използвайте този бутон. Моля, не чупете лампичките!

Бял: Ако желаете мигащата лампичка да остане светната, а съседната ѝ да замига, натиснете веднъж.

Черен: Ако желаете мигащата лампичка да угасне, а съседната ѝ да замига, натиснете веднъж.

Червен: Ако сте въвели желаното съчетание от светнати и угасени лампички и желаете да отпътувате на мястото, което се кодира по избрания начин, боднете, леко, червеното копче.

Забележка: Молим пътниците да не си играят с АТ-а нагоре-надолу, ако не знаят какво правят. Редовни пикола, които заловят пътници с временно правоуправление, които се возят, насам-натам, в АТ-а, носят наказателна отговорност пред Съда на ада.

Точка втора. Показвач.

Показвачът е изпълнен във вид на лента от девет зелени светодиода, показващи избраното равнище, и един допълнителен, който показва състоянието на АТ-а.

Мигащата лампичка означава несигурност. Светещата: съгласие. Угасената: несъгласие.

За повече подробности използвайте „Наръчник по мнения, изразени в двоична система за товарни асансьори“ от Едвин Строицин.

Точка трета. Забавна програма.

Уважаеми пътници, пътят ви може да е дълъг и далечен. За олекотение на душите ви по време на прехода, на тавана се излъчва забавна програма. Ако настоящата не ви харесва, можете да смените каналите като натискате педалите, които ще се появят под пулта. Боевете за избор на забавна програма не са препоръчителни, но не са забранени.

„Приятно пътуване, уважаеми души!“ — завърши, благопожелателно, монолога си АТ-ът и пусна забавната програма,

която започваше с представяне на съоражението.

„Товарният асансьор АТ-1 спечели наградата на журито за най-прост двоичен пулт за управление на 999-тите междуадови инженерни игри. Копчетата му са оцветени в цветове със стандартно подразбиращо се значение, с цел улеснение на пътуващите.“

— Спечелил е, защото не е участвала тя. — каза на тавана Емил.

„Наградата на почитателите на техничарски АТ-ове спечели двоичният пулт с един бутон и без светодиодни показвачи, проектиран от същия екип инженери. Чрез такъв пулт е осъществено управлението на десния асансьор на коридора към Ада.“

— Как смяташ, че е изпълнено гласовото четене на правилата? — подхвърли изведнъж Ана.

— Изхождайки от вида на пулта: един-два магнетофона и малко електроника; може би проста изчислителна машина, ако вярваме на записа, че в асансьора има и устройство за разпознаване на образи; и вземем предвид книгата за „Ада“ в коридора.

— Защо не Изкуствен разум? — рече, плахо, девойката.

Тя отлично знаеше как да си направи устройство за четене на фотофиниш с подръчни средства: не му трябваше никакъв разум, защото разпознаването на изображения, в случая, се състоеше в откриване на граница между две цветови области или степени на сивото.

Ана бе наясно и как да си направи „умен“ говорещ касетофон. Съвсем просто: записваш готови думи; след това навързваш към машината релета, електромагнитни палци, резистори, кондензатори, транзистори и каквито електронни елементи са ти под ръка; добавяш едно-две-три, или колкото имаш, копчета, ключове, врътки за включване, изключване и настройка... И получаваш устройство, което може да превърта и пуска лентата тъкмо там, където трябва, и точно в желаната хитроумна последователност... Ако, да дава Свещеният сметач, имаш и допълнителни касетофони, тогава съвсем се улесняваш: някои пригаждаш като помощни устройства за запис и четене на команди за управление на другите.

С други думи говорещата машина не е задължително Мислеща.

— И аз бих се радвал да си поговорим за мислещи машини... — прочете й мислите Емил. — Ти говорила ли си си с Мислеща машина; с някакъв опит за Изкуствен разум?

— И да и не... — колебливо отговори техничарката. — Беше Изкуствен разум, но не беше много разумен...

По тавана вече шаваха шарени картинки от забавната програма, която, на първи канал, много приличаше на калейдоскопичните фойерверки по наклонените стени на шестоъгълния коридор; но имаше и музикално оформление от странни хармонични какафонии.

Единият педал, под пулта, беше пьстър; вторият — черен. Емил натисна черния, за да укроти, за малко, какафонииите.

— Ти ли си създателят на този... не много разумен разум, с когото си си говорила?

— Донякъде да.

— Много интересно! — възбудено възкликна Емил.

— Бих казала: и да, и не...

— Защо и не?

Младежът също си беше приказвал с не много разумни изкуствени умове; той смяташе, че да ги майсториш е много увлекателно, макар и да се получават глупави; защото знаеше, че от глупав, Изкуственият разум не може да стане по-глупав.

— Защото... Изкуственият разум довежда мислите ти до философстване, а философстването съпровожда душата ти до отчаяние...

— Имаш право... Но според мен тежестта в душата си струва заради радостта, която ти дарява мисленето за мисленето. — рече любителят на ИР.

— Да, струва си, но само ако има с кого да споделиш радостта... — гледай ти, Емил също беше изпитал и несподелената радост на душата. — Ако няма с кого да споделиш щастието от откривателството, тъгата от философстването натежава повече...

— Можем да я споделим един с друг?! — рече, с приповдигната интонация, Емил.

Девојката застина и въздъхна, връщайки в съзнанието си времената, в които не е имало с кого да споделя радостта да изобретява, да измисля, да създава, да твори и претворява; щеше да е хубаво... Тя сметна за най-добре да отклони насоката на разговора.

— Само отнякъде да намерим сметач в тоя ад, ще ти покажа какво мога. — каза, след малко, Ана.

— И аз! — с удоволствие прие предизвикателството Емил.

ГЛАВА 9

Тичащият гол мъж видя здравеняка, застанал пред правоъгълника и наклонената табела, и тръгна да го заобикаля по дъга с голям радиус.

— Емил Юнаков? — попита неочаквано здравенякът.

На половината от завоя бягащият забеляза, че на безкрайно еднообразната стена има нещо различимо, и че му задават вежлив въпрос, и реши да поспре.

— Тичко. — отговори той.

Беше малко по-нисък от среден ръст; русоляв.

— Не си Емил Юнаков?

— Не? — отвърна Тичко изненадан, че някой си е помислил, че се казва Емил. — Тичко.

— Защо си гол?

Голият огледа готините кожени одежди на едрия мъжага и му се прищя да го попита: „А ти откъде ги намери тия дрехи?“

— Защото онези гадняри искат така! Всички са голи! Не ни дават дори едно листо да си сложим на срамотиите! Впрочем, то и да дават, тук и едно листо няма... Всичко е пуста еднообразна равна безкрайна сивота...

— Кои са онези гадняри? — заинтригува се едрият.

Въпросът прозвуча интересно и на бегача, защото и той не знаеше отговора.

— Не знам кои са, да ги... Не ни казват даже как се казват! Никъде нищо не пише и нищо не ти обясняват! Пълно беззаконие! Натовариха ни: мъже, жени... Голи! В някакво огромно нещо... Нещо като платформа. И летеше! На половин метър, но летеше чудото му с чудо...

Като изслуша каквото каза, голият рече.

— Ти... не си от тях, нали? Не си!? Нали!?

Здравенякът раздвижи врата си, защото се бе схванал, помисли за миг и спокойно отговори.

— Не съм.

— Онези са голи като нас, но носят колани на кръста, по които окачват някакви неща. А ти кой си? Откъде ги взе тия дрехи?

Здравениякът не отговори, а Тичко отиде да оглежда табелата и правоъгълника, очертан в сивата стена. Не забеляза, че от дясната далечина на самотните предмети в безкрайното еднообразие се задава друг гол мъж, яхнал летяща метла; Тичко изви шията си на ъгъла, на който бе килната табелата до правоъгълника.

Надежда всяка мигом угасете!

Душата от сега си прежалете!

Във страшни мъки, живи,
всеки ден ще мрете!

— Господи, това е адът! Загубени сме! Толкова грешен ли съм бил, Боже?! Не! За Бога, не! Ще направя всичко, кълна се, само не ме обричай на това! Моля те! — готвеше се да се разплаче разкаялият се вярващ грешен гол мъж.

Здравениякът бавно отклони погледа си към грешника, за да прочете надписа, довел го до такова дълбоко, изпепеляващо душата терзание; после се взря в деснината, защото забеляза летящия метач, който се приближаваше безшумно с плъзгащото се над земята, като щука в реката, возило. И летящият бе видял широкоплещестия и се готвеше да си поговори с него; наби спирачките, паркира пред кожените му панталони и се опря на земята с босите си крака.

— Ей, ти ли си педалчето? — попита метачът; стреснатото мъжле се сви колкото може по-близо до сивата стена.

Широкоплещестият внимателно опозна образа на голия любопитко, за да попие възможно най-много полезни входни данни. На кръста си той имаше колан, на който висеше още една метла, освен тази между краката.

— Ти си, като те гледам, ха-ха! Хайде, ще купуваш ли?

Мъжът застина и запресмята нещо наум.

— Какво го мислиш, мъжага, всеки има нужда от метла. Най-бързите са при мене!

— Дай ми две. — изчисли, най-сетне, здравениякът.

— Съжалявам, не може две. Само едната се продава. Новата партия дойде и ги изкупила; ей го — оня пъзльо, дето се е сврял до входа, е беглец от новата партия.

— Трябват ми две. Сега. — настоя мъжагата.

Метачът издърпа метлата от кръста си и му я поднесе.

— Ето ти едната. Струва 9999. По-късно мога да се върна, да ти донеса още една.

Широкоплещестият прехвърли златистата картонена кутия от дясната в лявата си ръка и сграбчи метлата с освободилата се; след това наклони шията си, на около седемнайсет градуса по посока на часовниковата стрелка, и втренчи погледа си в летящото чудо между краката на голия.

— Хайде, плащай, че бързам.

Мъжлето усети, че може да бъде спокоен, докато мъжагата е край него, и вече не се свиваше към стената, а оглеждаше и опипваше плоското черно очертание на правоъгълника.

Здравеният издърпа, с високоскоростно движение, и втората необходима му метла, а голият метач залитна и се плъосна по гръб на сивия под.

— Ей, мъжага, не може така! Не си си платил още първата! Плащай или ми ги връщай! — закряка метачът.

— Махай се оттук. — посъветва го, с равен тон, широкоплещестият.

Възмущението на метача избухна в гневен взрив, докато едрият господин с кожени дрехи му показваше как изглежда в профил.

— Господине, върнете ми стоката! Кражбата е углавно престъпление в ада! Ще си платите!

Без да прекъсва оборота си към правоъгълника и табелата, здравеният отново посъветва метача, но този път по настойчиво.

— Върви си! Веднага!

Мъжлето ликуваше не само заради дарения от провидението закрилник, но и защото зърна на пода, на крачка пред зловещия надпис, разпилени печени едри сочни слънчогледови семки със сол. Продавачът пък — който изглеждаше като скакалец, сравнен с богомолка — бе стигнал положение на няколко градуса от кипването от гняв. Високата температура го снабди с нужната самоувереност за да се хвърли върху метлите, стискани от много яката дясна длан на широкоплещестия, и да започне да се влачи по земята заедно с тях. Мъжагата направи така една крачка, след която рязко присви трицепс и

накара голия метач да изпусне стоката си, и за втори път да се плъосне по гръб и задник на пода.

Широкоплещестият потрети.

— Изчезвай!

Последното подло действие добави малкото необходима топлина, за да накара облечения с кожен колан продавач да ври от ярост. Той отчаяно се нахвърли върху мъжagата като котка, която скача на ствола на дърво, за да се избави от подгонилия я пес. За съжаление на котката, мъжagата не само не беше дърво, в което да можеш да забиеш нокти и да се покатериш по него на спокойствие от кучето, а напротив — бе нещо много по-страшно и, особено, по-силно от куче. Метачът скоро усети стремително ускорение в посока нагоре и надясно от правоъгълника и табелката, и след продължителен параболичен полет, благополучно се приземи на достопочтеното разстояние от един як здравеняшки хвърлей.

Мъжлето тъкмо обелваше една семка със зъбите си.

— Леле, пич! Да не ходиш на фитнес?! — произнесе той, с пълна уста, докато се запознаваше с високите вкусови качества на семката.

Мъжagата изчакваше да види какво ще стори летящият метач.

— Няма да ти се размине, гадняр! Ще видиш като се върна! — излая скакалецът и хукна с всичка сила в посоката, от която имаше нещастieto да пристигне.

Широкоплещестият се замисли за миг и не отговори на Тичко.

— Или си спортист? Щангист? Културист? Колко вдигаш от лежанка?

Здравенякът пак се замисли и пак не отговори на никой от въпросите. А мъжлето разчопляше втората едричка, сочна, печена, добре осолена, прясна, вкусна — е, само малко поизстинала — слънчогледова семка, обрана от плодородната адска земя.

— Или си си по рождение такъв... Якичък?

Широкоплещестият за трети път се замисли, и за трети път не пожела да си признае.

— Сега какво ще правим? — измъдри, умно, голото мъжле.

— Ще вляза. — този път отговори, макар и равнодушно, здравенякът.

— Къде?!

Вместо да приказва той се запъти към правоъгълника в сивата стена, с няколко оттенъка по-тъмна от пода, и бавно се опита да го пререже с лявата си ръка, с която стискаше продълговатата кутия.

Ръката потъваше, но с много по-голямо усилие, отколкото когато излизаше от вътрешната страна на коридора насам.

— Абе ти да не си призрак!? — подскочи от ужас Тичко.

Мъжagата сви лявата си ръка към тялото и опита да пререже стената и с дясната, която държеше двете метли, придобити по съвсем честен начин, в съзвучие с разпоредбите на Закона на джунглата. Пръстите леко потънаха, но с осезаемо, макар и на границата на чувствителността, по-голямо усилие, отколкото бе необходимо на лявата ръка преди малко. Метлите обаче заядоха; пущините се удариha в правоъгълника и не щяха да минат!

— Да не искаш да ме изоставиш тук?! — умолително запита голият мъж.

Облеченият забеляза, че очертанията на правоъгълника стават по-плътни, и че се е появил зародиш на дръжка; все още плосък, но със склонност бързо да расте и да придобие трето измерение.

Да изостави ли мъжлето? Дали би имал полза от него, и няма ли да му пречи да изпълни задачата си? Няма ли опасност да му навлече неприятности, както е без дрехи?

Широкоплещестият пресметна нещо на ум и съобрази, че дрехи ще се намерят.

Освен това, макар и без дрехи, той може би ще може да върши неща, които за него са забранени.

— Правоъгълникът е врата. Скоро ще се появи дръжката. Ти ще дойдеш с мен.

— Врата?! Това е черен правоъгълник, нарисуван, — да, с линия или триъгълник — от някого от онези диваци с коланите. Ако ти си призрак, аз се страхувам, че не съм и няма да мога да премина...

Тичко не виждаше нарастващия зачатък на дръжка върху правоъгълника, нито удебеляващите се очертания, защото бе застанал зад широките плещи на широкоплещестия, който се досети и се отмести към наклонения надпис.

— Вярно ли е, че не искаш да те изоставя тук? — попита здравенякът.

Тичко зърна как правоъгълникът търпи преобразование и с треперещ глас рече.

— Д-д... Да!

— Следвай ме, ако искаш да не те изоставя.

Скоро цялата хватка на дръжката на вратата към коридора към Ада се изчерта.

Мъжагата и мъжлето влязоха в него един зад друг.

ГЛАВА 10

Девојката беше сменила асансьорната таванска програма.

„Искате ли да изчистите своята крепост за нула време?“ — питаше зализан с брилянтин красавец по къси ръкави, под които стърчаха напompани бицепси. — „Искате ли в дома ви всичко да блести от чистота, без...“ — млъкна той, защото Ана прецени и тая „забавна“ програма за отвратителна.

Асансьорът не си бе доразказал целия урок.

11. Ако пътниците, без редовен пиколо, не накарат АТ-ът да потегли нанякъде до определено време, известно време преди да изтече определеното време им се напомня, че ако не тръгнат с АТ-а към някое определено място, АТ-ът сам ще тръгне към някое определено място, като местоназначението ще бъде избрано според бакшиша, пуснат от душа от пътниците в касата. Тъй като правилата за избиране на цел на преместване на АТ-а са заложени в схемите на изчислителна машина, до която пътниците нямат достъп, за тях е препоръчително да решат навреме накъде ще пътуват. За избор на местоназначение, препоръчваме изданието „Къде да почиваме в Ада с товарни асансьори“ от Дивон Иванов и Едвин Строицин.

— Значи, все пак, има изчислителна машина на асансьора. — отбеляза Ана.

Емил изгледа скромните средства за въвеждане на данни, състоящи се, всичко на всичко, от четири копчета и два педала.

— Дали ще можем да я разнищим през пулта? — помисли на глас, с нотка на силно съмнение, той.

— Съмнявам се. — каза девојката.

— И аз, но ми се иска...

12. Когато времето за избиране на местоназначение се приближи още повече до границата, след която АТ-ът праща товара нанякъде, според волята на жребия, АТ-ът отново предупреждава представителя на пътниците, притежаващ временни пиколски права, да побърза в избора си.

— Знаеш ли къде ще ни закара това чудо? — загрижи се младежът.

Светодиодният показвач с 9 лампички се бе изчистил сам и най-дясната трепкаше в очакване, както когато АТ-ът ги караше да налучкат действие, с което да я успокоят. Девойката плахо допря nelaкирания показалец на лявата си ръка до белия бутон под лампичките, и светодиодът засвети постоянно, предавайки мигащата щафета на своя съсед отляво.

13. Когато се избере първата цифра, на колебаещите се пътници се предоставя допълнително време за дописване на решението.

— Не знам... — призна Ана. — Но и аз, като теб, искам да разбера.

— Какво ще кажеш за девет светещи лампички?

— Имаш предвид, че вероятно това ще е някой служебен етаж?

— Да. Да опитаме?

Девойката отговори на младежа с осем леки почуквания върху белия бутон.

В това време десетата лампичка, отделена вляво от останалите девет, премина от спокойно положение в трептящо; с период между присветванията секунда и нещо.

— Ти го въведи. — заръча Ана на Емил, и той бодна с пръст червения.

14. Когато АТ-ът все още влиза в работно състояние заповедите за отпътуване на определено равнище не работят. Трябва да ги потвърдите отново, когато АТ-ът застане в работно положение.

— Виж! — възкликна момчето. — Мигачът за състоянието!

— Работно състояние?... Този асансьор изглежда е нещо повече от кабина, теглена и тласкана нагоре-надолу от няколко въжета, двигател, тежести и противотежести? — помисли на глас момичето.

В съзнанието на Емил веднага блеснаха схеми на механични устройства, действащи на няколко равнища на управление, в които вършещите целева работа части първо трябва да се преместят от началното си спокойно положение в първо работно; след това, под действие на допълнителни сили, механизмите стигат до второ, трето и т.н. работни положения, според броя на равнищата на разпределеното управление.

На езика на знанието за изчислителни машини асансьорната система може би бе дърво или мрежа; на езика на мравките: мравуняк.

— Нещо като мравуняк с кръстовища? — рече шеговито момчето.

„Представяме най-новия, най-избелващ, най-мек, с най-нова формула, най-изгоден, най-евтин, в най-красива кутия...“ — Ана напомпа педала за смяна на каналите.

„Сега, заедно с теб, ще направим майонеза в домашни условия. Как ти се струва, Гьорст?!

— Невъзможно?!

За Ултраротор-16999 няма невъзможни неща в приготвянето и на най-изисканите ястия, поднасяни в най-добрите ресторанти на хотелите с най-много, най-големи и най-лъскави звезди!

— Изключително!

Поставяме три пресни яйца. Сипваме най-хубавата мазнина: зехтин.

— Леле!

Хайде, Гьорст, ела да си сложим заедно ръцете върху капачето на Ултраротор-16999 и да преброим: едно, две...“

Лампичката за служебна информация продължаваше да нервничи.

— Аз правя майонеза!

„Браво, Гьорст! Чувстваш се като главен готвач в седемзвездната хотелска верига «Циц», нали?“

— Забележително си прав, Бьорн!

„Ултраротор-16999 — удивително малък, а с мощта на три супервихрени свръхзвукови реактивни торнада! Той нарязва, сми...“

На следващия канал изскочи добре изпълнена, тъкмо където трябва, мацка по бански, която люлееше на люлка своя колежка, извадена от почти същия творчески калъп. Люлката беше оплетена от кабели: усукани двойки, четворки и осморки; няколко коаксиални кабели с различни размери и, разбира се, два-три безжични кабела.

Колежката на люлящата — люляната бе възседнала кутия на личен настолен сметач — светъл правоъгълник, по който изпъкват и се вдлъбват копчета, надписи, лепенки, капаци и разнообразни очертания на отвори за отваряне и затваряне, както и за пъхане и измъкване на носители на информация; зад гърба на двете млади госпожици по

бански се виждаше нещо подобно на електронна схема върху печатна платка, по която се движат светещи точки със скоростта на охлюв, изтощен от две денонощия пълзене сред разгонени представители на своя вид; а най-долу, на тавана на АТ-а, играещ ролята на прожекционно платно, бе залепен странен низ от букви и специални знаци.

сссс://ссс.асс.ад/

Девојката и младежа се спогледаха и се загледаха в предаването с нескрит любознателен интерес.

Леко въз... развълнуван женски глас заобяснява:

„Свързването към всеадската мрежа Адпаксмет ще ви осигури услугите: размяна на съобщения, свръхсловесно средство за свързване, обмяна на свитъци; привлекателни снимки, новини, нови приятели и... приятелки; забавление, музика, т-а-а-а-нци и всичко друго, чрез най-високите съобщителни технологии! Ние притежаваме най-високата съобщителна кула — 999 метра над пода — и най-безкрайношироките канали за връзка!

Адски съобщителни системи АД: най-добрата, адски качествена, ултрабърза хиперустойчива връзка, която никоя сила не може да разпадне вовеки веков!

Ако ни опитате веднъж, ще сте винаги с нас!

Само въведете във входната врата на вашия Адпаксметов взаимодействие съединител: четири съта, две точки една върху друга, две наклонени черти една до друга, три съта, точка, а, две съта, точка, а, д, наклонена черта“, за да получите повече информация за нашите хиперизгодни предложения!"

В горната част на тавана се изписа още една чудна, силно информативна и трудна за запомняне, от човешки души, последователност от букви, точки и наклонени черти:

сссс://ссс.асс.ад/в24*6-5/357/аг23/р9е5/21ф3/фъй3/

„А на мястото: «четири съта, две точки една върху друга, две наклонени черти една до друга, три съта, точка, а, две съта, точка, а, д, наклонена черта, в, 24, звездичка, 6, минус, 5, наклонена черта, 357, наклонена черта, а, г, 23, наклонена черта, р, 9, е, 5, наклонена черта, 21, ф, три, наклонена черта, ф, ъ, й, три, наклонена черта» можете да се осведомите за нашите чаровни момичета! Те също се възползват от адпаксметовите услуги на Адски съобщителни системи АД!

За първите трима, свързали се с нас в близките 9.9 секунди, са предвидени специални преференциални супернамалени безплатни цени!

Обадете се сега! Обадете се веднага! Обадете се, докато ви има!

Адпаксмет — най-мощният и модерен писък на изчислителната техника и новите високи супернапредничави съобщителни, комуникационни и изчислителни технологии — ви зове!

Наберете нашия гласадник: 1234567890, без код от целия Ад, и поговорете с очарователните ни, отлично образовани и осведомени служителки. — в долния десен ъгъл на тавана се появи нечетлив надпис с дребен шрифт. — Те ще ви упътят към най-подходящата услуга за възможностите и желанията ви, за най-изгодния начин за свързване и общуване със световната мрежа Адпаксмет чрез нас — чрез Адски съобщителни системи АД.

Намерете ни веднага! Не оставяйте другите да ви изпреварят и да се минете!

Ще ни откр...“

ГЛАВА 11

Тичко се ошашави от разноцветните пъстропреливащи фойерверки и калейдоскопи по наклонените повърхности на правилношестоъгълния коридор, които, в отсъствието на широкоплещестия, бяха пуснати отново да разнообразяват стените. Докато здравенякът си отбелязваше промяната голото мъжле се спъна в куфарчето на бижутера и направи няколко бързи ловки ситни крачки, за да не се изтърси на пода по лице. Очичките му светнаха в мига, в който зърнаха съкровището.

— Да ги вземем, а?!

Мъжagата направи познавателен оглед на вещите в куфара и заключи.

— Не са ни нужни.

— Знаеш ли колко струват тия скъпоценности!? — не се съгласи мъжлето.

— Не. — равнодушно отвърна широкоплещестият след миг преценка.

— Ще станем богати! Разбира се, ще си разделим печалбата... Ти си заслужил повечето от нея. — скъпоценностите блеснаха в алчния ирис на мъжа без дрехи.

Едрият мъж, с дрехи, се замисли за няколко секунди и съобрази знанията си за спасената от него душица; помисли си за греха, за ада, за желанието за трупане на богатства и докъде влече тежестта му.

— Не ти трябва. — продължи, с малко повече чувство, широкоплещестият.

— Как така?! Това е несметно богатство! Злато, сребро, платина! Диаманти! Рубини! Сапфири! Смарагди! Гледай! — мъжлето измуши, от кадифената тъкан на разтворения куфар, удивително прецизно изработен златист пръстен с брилянт, с размерите на едро грахово зърно, и го поднесе към лицето на мъжagата. — Виж — не е ли невероятен!? — а след малко вниманието му бе засмукано от ивицата с

ръчни часовници, опадали на равната плоскост на шестоъгълника от ръката на бившия им собственик.

Здравеният мълчеше и блъскаше главата си в невидима, но много твърда стена, за да измисли как да откъсне бедния си спътник от лъскавите дрънкулки, без да го наранява; поне не физически.

— Погледни само! — удивляваше се мъжлето — Тези часовници сигурно струват... хиляди! Десетки хиляди! Густо майна! Ще станем баровци!

— Спомни си за табелата до правоъгълника. — рече повелително широкоплещестият и по ъгълчетата на лицето на Тичко се подадоха леки облачета.

— Ако сме в ада, значи тук е пълно с грешни алчни същества, които искат злато и скъпоценности. Следователно няма начин да не намерим купувач! А щом ти си... Щом си един от двамата ни, значи няма да имаме проблеми с диваците с каиши на кръста. Разбираш ли?! Ще станем баровци и поне в ада ще си поживеем баровски! Густо майна!

„Баровец, баровец; баровец съм аз. Баровски ще си живея, поне във ада аз!“ — изпя мъжлето и въртна един къочек.

Мъжагата изслуша внимателно простидушната му надежда и го попита.

— Чу ли какво каза?

— Ти нищо не си казал? — отвърна мъжлето.

— А ти какво каза? — отрази въпроса мъжагата.

— Ами казах, че ако сме в ада, то тук трябва да е пълно с алчни същества, които искат злато и... — Тичко се потресе, разкая се и се хвана за главата.

— Да вървим.

Малко по-надолу двамата срещнаха останките от търговеца на батерии и приятни подаръци за хубавици, с форма на лазерни показалки. Тичко се захили безшумно, заби поглед към изящните вещи, и кръвното разпределение в скромното му мъжко тяло претърпя лека, но забележима с просто око промяна.

— Да си... Да взема поне едно? Може... да ни потрябва?

Здравеният изгледа голия от петите до главата, за да провери дали устройството би могло да се използва от него; откри изменение в някои части от тялото му, но заключи, че това е естествено за събития като това; после погледна в бъдещето — какво би могло да им се

случи, та нискочестотен уред, с обхват от няколко до около 20 Хц да им свърши полезна работа. След това се върна в миналото и извика в съзнанието си устройството на човек от мъжки пол, гледано от всички страни, и състоянието на някои особени части от тялото на неговия спътник.

— Онзи с метлата да не би да ме обърка с теб?

— Защо? — рече с недоумение мъжлето.

— За какво ти е такъв уред?

— Ами... Не за мен! Олеле, ти да не си помисли?! — Тичко поруменя и направи жест, с който да зашуми сигнала, изпращаш информация за кръвния баланс в организма му. — Не! Не!

— Разбирам... За бъдещето?

— Какво?

— За бъдещо целево взаимодействие със същества от другия пол?

— А...? Аха... Ама защо говориш така?

— Как?

— Странно?!

Мъжагата изви леко шията си, защото осъзна нещо, което не му беше съвсем ясно.

— Този уред няма ли да те замести при срещи със същества от другия пол, с цел взаимодействие, включващо използване на трептения с подзвукови честоти по входно-изходните ви устройства?

— Как го каза, само!? Ами... То ще ме замества, но само когато ме няма.

Мъжагата върна врата си в основно спокойно положение, тъй като откри друго хитро нещо, което ставаше за проява на духовитост.

— Тук е адът. Следователно вече те няма; устройството ще те замества винаги.

— Как ще ме няма? Съвсем цял съм си! Абсолютно всичко по мен е на мястото си! Но не ме оглеждай чак толкова, ако обичаш! Ти не си ли мъж бе? Не ти ли се е случвало?!

Тичко си бе харесал бройка от уредите и я стисна в дясната си ръка.

— Няма къде да го сложа. Ще го пуснеш ли в някой твой джоб?

Мъжагата носеше продългова картонена кутия в лявата ръка и две метли в дясната; направи си сметка, че минаваше през предметите

в коридора като призрак.

— Скоро ще имаш в какво да го сложиш.

Скоро наистина се появи нещо, в което би могло да се носят вещи.

— Гледай! Паднал човек! — извика възбудено мъжлето и затърча към палтото на

благия старец. — Добре ли ст...

— Няма го. — произнесе отзад мъжагата. — Отишъл си е. Вземи дрехите му.

Голият мъж се озърна и бързо прецени, че с удоволствие би приел предложението.

— Да бе! Това палто?! Когато бях малко момче ходихме на сватба на приятелско семейство, и по пътя видяхме старец, който носеше палто тъкмо като това. Виж обувките — подобни носеше един друг старец, с когото се разминах веднъж, когато бях малък и гоних автобуса...

— Имаш нужда от дрехи. — рече мъжагата.

— Ти в ред ли си?

— Да.

Широкоплещестият повдигна опърпаната дреха — беше се разсеял и забрави, че не може да хваща предметите от шестоъгълния светещ коридор — и я поднесе към голото мъжле.

— Няма да сложа на гърба си тоя парцал! — изскимтя то.

— Облечи ги, ако искаш да не те зарежа. — изръмжа той.

Мъжлето се нацупи и скръсти ръце.

— Не се сърди. Там, където отиваме, имаш нужда от дрехи. — продължи, по-благо, мъжагата.

Мъжлето погледна хубавите нови здрави привлекателни кожени панталони и яке на здравеняка, и му мина през ум да го попита: „Защо не ми дадеш твоите, пък ти да облечеш това палто от вторичните суровини?“. Размерът обаче имаше значение, защото дрехите на широкоплещестия щяха да му стоят бая широчко.

— Направи го заради мен. Спасих те от онзи по колана. — не се бе отказал да убеждава мъжагата.

— Добре де! — предаде се безпомощен, в края на краищата, Тичко и отскубна престарялото палто от лапите на здравеняка. — Да

не искаш да сложа и очилата? — продължи да хленчи той, докато си навличаше палтото.

— Все ми е едно.

— Ще ги сложа, но по-късно! С какви очи ще изляза пред хората с този парацал?! Благодаря на провидението, че поне е пран и мирише хубаво. — пред очите му се завъртяха зелени поляни, осеяни с изящни разцъфтели цветя, по които прелитат пъстрокрили прекрасни пеперудки с прашец по крилата. — Бившият собственик сигурно е използвал качествен прах за пране и скъп омекотител...

— Вземи раницата. — каза широкоплещестият.

— А защо ти не я вземеш!? Виж аз какъв съм, ти какъв си?!

— Затова. — каза мъжаката и изрита „Бягане с препятствия от амбулантни търговци“; книгата литна, отскочи няколко пъти от наклонените стени на коридора, плъзна се по гладкия огледален под и се спря в далечината.

— И какво?

„Нещо се е случило. Пръстите ми не преминаха през палтото като през въздух. Книгата отскочи, под действие на допира със стъпалото ми.“

— Ти ще носиш раницата засега. — рече мъжаката.

— Добре де, шефе; ти си по-силният, както и да го броим... — широкоплещестият не се обиди. — А ще може ли поне да си вземем и някоя книжка?

Щеше ли допълнителното забавяне да попречи на изпълнението на задачата? Здравенякът изчисли, че с по-голяма вероятност — не. Освен това в книгите винаги може да се намери нещо полезно за бъдещето.

ГЛАВА 12

Младежът и девойката се бяха излегнали — рамо до рамо, буза до буза, ръка до ръка — на пода, за да наблюдават, по-удобно, рекламите на таванския асансьорен цветен телевизор с широк екран.

„Открийте ни на адрес: сссс://ссс.асс.ад/ и гласадник: 0123456789 във всеки миг от вечността!“

Зарадван и изпълнен от първата привлекателна, за сметачолюбското му око, забавна програма, Емил разтегна устни.

— Значи има сносни изчислителни машини дори в Ада!?

— И мрежи... — допълни Ана.

— Ще видим кой какво!

Емил и се взря в лицето на възлюблената си прекрасна девойка.

„Само да докопаме сметачи...“ — помисли си тя.

— Аха... — отвърна Ана — също с широка усмивка, но с поглед към яката на якето на приятеля си вместо в зениците на очичките му, и натисна с пръстчетата на лявата си самодивска ръчица педала, с нарисувана дъга, за да смени забавната програма.

15. Когато АТ-ът влезе в работно състояние служебната лампичка се успокоява и свети непрекъснато — поде гласът 15-тата асансьорна заповед — и АТ-ът подканя пътника с временни пиколски права да потвърди или отхвърли желаното местоназначение.

— Да го отменя ли? — поколеба се девойката.

— Ами...

— Или да изберем други лампички?

— Аха, може и други. — съгласи се младежът.

— Да пробваме друга служебна комбинация?

— Като девет несветещи светодиода?

— Да. Или като светещ-несветещ, или несветещ-светещ? — каза девойката.

— Може... — отговори младежът.

— Или... четири светещи и четири несветещи? — предложи девойката.

— Мисля си... Абе да става каквото ще да става! Какво ще кажеш?

Ана не каза нищо, но почувства, че не и пука извънредно много къде ще ги метне пустият му асансьор с четириклавишно-двупедално управление, и погали червеното копче. Лампата за състоянието на асансьора научи и започна да трепти с период, равен на седем-осем десети от секундата.

16. Когато местоназначението бъде потвърдено, АТ-ът мигновено потегля към него. — гласеше 16-тата заповед.

„Уважаеми пътници, току що избрахте мястото девет светнати лампички. Приятен път.“

Поредната суперзабавна мегапрограма блесна на въображаемото прожекционно платно, опънато на най-удобното за гледане място в кабината — тавана.

Оказа се, че в горния ляв ъгъл — ако си си легнал на пода, както бяха направили двете млади човешки същества от различен пол, със сложени на печката на взаимното привличане чувства — някой бе нарисувал раздвижена завеса, която откриваше и скриваше стилизирано очертание на прозорец към света на науката, техниката, познанието и новите високи информационно-комуникационни интерактивни ултрамодерни компютърни суперелектронни кибертехнологии.

Звучеше музика, напомняща за дискохит от края на 70-те или началото на 80-те, и на тъмен фон; хипербавничко, буква по буква, се изписа заглавието: „Как работят асансьорите“, което накрая бе изговорено от глас с изчанчен тембър, все едно че е бил продухан през вокодер със силно опростена принципна схема.

— Еха, образователна програма! — изчурулука като любознателно момченце от детската градина Емил.

Черният фон, с бели букви върху който се беше изписало заглавието, загуби яркостта си и на тавана светнаха костюмирани мъж и жена разказвачи. Мъжът захвана приказката.

— Всеки от нас си задава въпроси за устройството на света. Когато се качвахте на асансьорите през живота си, когато отивахте на

работа или се връщайте от там, питахте ли се как те вършат своята работа?

Жената — с половин кило грим по муцунката — се включи и заръкомаха, за да илюстрира сложните отвлечени понятия, които вплиташе в увлекателната си, просветляваща мрака на невежеството, реч.

— Асансьорът, в който пътувате сега, не е като тези, в които сте се возили през живота си. Той е силно усъвършенстван модел и представлява завидно постижение на адската инженерна мисъл, наука, техника и изобретателски дух.

Жената махна по начин, който накара мъжа с изтупано сиво сако, бяла риза и вратовръзка с цветовете на дъгата да продължи.

— Асансьорът, в който се намирате, е най-големият в целия Ад. Най-блестящите асансьоростроители на всички времена — неговите създатели — са го нарекли Асансьор товарен едно, или накратко АТ-1, защото той е първенецът на асансьорите в Ада.

Колежката сграбчи речевата щафета от края на мъжа:

— АТ-1 притежава най-удобните и елегантни средства за управление, има най-висока товароподемност, най-бързо ускорение и най-голяма трайност, продължаваща цяла вечност. АТ-ът е най-посещаваното и най-използвано превозно средство на всички времена. В досегашната си вечна история той е пренесъл милиарди души, като склонността е броят непрекъснато и неудържимо ускорително да нараства.

— Как ти харесва? — попита с — прибързана, според младежа — отврата в гласчето девойката.

— Чакай де, още не е дошла готината част.

Мъжът:

— За нашите асансьори работят добре облечени, спретнати, сресани, избръснати, добре начервени и гримирани пикола. Те обслужват претоварените с душевни тежести пътници по най-вежлив и приятен начин, защото АТ-ът е създаден с идеята да дава удобство и удоволствие на пътниците по време на пътуването им към Ада.

Жената светна с очички, хлопна с мигли и направи предизвикателно движение с устните си към мъжа, преди да си каже изреченията; муцунките ѝ не останаха незабелязани от наблюдателните младеж и девойка, и бяха отчетени, от тях, като проява

на режисьорска, актьорска или взаимна слабост, недопустима за подобен род високоинтелектуални образователни предавания.

— Вече сте видели с очите си как става работата, но, — сигурно сте го чували стотици пъти през живота си — повторението е майка на знанието; затова ще го видите отново. Работата е следната: пиколото застава пред вратата на асансьора. — мъжът заема позицията пред, малко по-висок от него, черен правоъгълник, който олицетворяваше входа на АТ-а. — Неговото задължение е да посрещне товара, — жената, която взе да се натиска в мъжа — да го изпроводи в АТ-ската платформа и да го настави удобно в просторното адско возило. Ако има товар, който не може да се движи сам, пиколото му помага да влезе, чрез извършване на необходимите за целта действия и манипулации...

— Казах ли ти... — рече Ана и натисна педала, без да чака мнението на Емил, защото той вече й беше ясен.

— Вие момичетата... Много ги усещате нещата? — похвали я момчето и я погали по коприненомеките кестеняви коси.

Следващият асансьорен канал беше вариация, вероятно на един и същ композитор, върху шарените чудесии от първия; внасяше допълнителни гледни точки върху прекрасното и изумителното, удивителното и смайващото, изящното и съвършеното, главозамайващото и умопомрачителното, — и представляваше разновидност на рисуването на фойерверки и калейдоскопични приливно-отливни взривове заедно с извиващи и премятащи се въртящи сочни цветопади, растящи разплескани и стегнати багри, раждащи се и умиращи смесващи се палитри.

Девојката затърси най-подходящите думи за случая. Винаги бев таяла в мислите си увереността, че душата и има по-особена чувствителност и предчувствителност от тази на останалите момичета. Имаше неоспорими, пред съда на колебанието, и очевидни, за ума ѝ — остър като бръснач, наточен много повече от необходимото; но, дори да е истина, това би звучало толкова...

— Може би... — отвърна скромно на комплиментa Ана.

ГЛАВА 13

„Самотният бегач на дълги разстояния“

— Гледай! Тъкмо като за мен! — възрадва се като детенце Тичко и сграбчи

романчето.

Широкоплещестият се впечатли от изключително привлекателната цена, напечатана с ясен едър плътен черен шрифт на задната бяла гланцирана корица. Числото направо се бе сляло с границата на понятието „цена“.

Мъжлето бутна томчето в раницата и отново, с трескав поглед, заобхожда купчината, за да търси нови добри попадения.

„Гладки къси бягания от нахални амбулантни търговци“

— Еха!

Второто книжле скочи в торбата да прави компания на Самотния бегач.

Откакто го срещна, приятелят на широкоплещестия непрекъснато разсейваше вниманието му. Като нямаше кой да си мисли за тях, двете книжки, които първи накараха мъжагата да се почувства не само като прозрачен призрак, но и като безплатно същество, си бяха хванали чукалата и сега плуваха под вода в басейнче, разположено на затънтено място в съзнанието.

„Как работят лазерите“, „Програмиране на неалгоритмични езици“, „Как да поправим развален процесор с голи ръце и подръчни средства“, „Замъкът на бъдещото минало“, „19 схеми на суперкомпютри“ — привлякоха, почти едновременно, съсредоточения и последователен в зрителното обследване мъжага.

Щеше му се да се присъедини по-дейно към Тичко, — пламъчетата в очите го издаваха — но копнежът му не бе достатъчно силен, защото той държеше да си държи и кутията, и метлите, тъй че нямаше как в същото време да си прави кефа да създава ветрове от бързо прелистващи се книжни листчета.

Розово издание — със заглавие в телесно-черни цветове и красив силует отгоре му, оцветен като някои от буквите — застопори шарещите белтъци на Тичко. Людете с висок морал, недокоснат от разложението на упадащия, тънещ в разврат, светски свят биха се смутили и възмутили от изящните — според безсрамните и неморални люде, т.нар. хора на изкуството — ту обли, ту не толкова обли, но винаги носещи наслада за наблюдателя, очертания.

„Приключения в дълбините на повърхностните преживявания“

„Има ли картинки?“ — бе първата мисъл, която прекоси, като стрела на световен шампион по далекобойна стрелба с лък, съзнанието на самотния бегач; и първата сила, която превърна нарязаните правоъгълни късове хартия на книжното тяло на повърхностните преживявания във ветрило.

„Проектиране на 99-разредни микропроцесори“; тъмната корица — с изрезки от схеми, двоични функции и други привлекателни, за сметачолюбците, знаци — се плъзна през полезрението на мъжагата.

— Прави си сметка. Не можем да вземем всички книги. — каза той.

Каза, но нямаше кой да го чуе, защото книгата в треперещите ръце на мъжлето имаше илюстрации със завладяващо дълбок смисъл, — дело на адски изявени майстори на четката, тушовката, художествената фотография и композицията — които действаха на Тичко така, сякаш той самият бе жив свидетел, съпреживяващ с цялото си младо силно човешко, мъжко, същество приключенията в бездънните дълбини на повърхностните преживявания.

„Задачи по всезнание“ — мерна любознателният здравеняк.

И десницата, и левицата му вече се канеха да гласуват недоверие на правителството и да облегнат някъде вещите, които поддържаха с единодушие, най-вече заради силната ръка на мнозинството на главния центристски министър председател.

Повърхностните преживявания полекичка се вмъкнаха в зелената, протъркана, книжарска проста раница с кожени ремъци, която преглътна залъка със задоволство. Тя обичаше да си похапва предмети, макар че, с годините, бе останала без зъби и въобще не можеше да дъвче. За зла участ немотията бе принуждавала благия старец често да я кара да преяжда, а после да повръща, от което раницата бе придобила страхова невроза и винаги, когато изхвърляше

цялото си съдържание, се свиваше с облекчение и плачеше без сълзи, в молитва повече да не претърпят тумбачето ѝ, понеже то не е направено от ластик; понякога сънуваше кошмари от възможността дядото ѝ, или някой друг, още по-лош, използва да набута прекалено тежка храна в одъртелия ѝ стомах и да предизвика, недай си боже, язва, която да я разцепи на парчета.

Десницата на мъжката първа гласува недоверие на правителството и постави двете метли да легнат да си починат върху гладкия огледален под, след което задачите по всезнание се завъртяха, една подир друга, пред възприемчивите му, широко отворени, очи.

Мъжлото пък растлистваше беличките страници на четивото „Да мамим, без да лъжем“.

Въведение

Скъпи читателю. Държете в ръцете си шестата книга от поредицата „В помощ на младия предприемач, насочил честно спечеления си капитал към бизнес чрез средствата на Ада“.

Вярваме, че предните части на поредицата вече са допринесли чистата Ви честна печалба да е постигнала значително нарастване и клиентите Ви да се чувстват все по-добре задоволени, и с все по-голям мерак да се насочват към услугите или произведенията на Вашата фирма.

Вярно на добрите традиции, издателство „Адска индустрия“ продължава да поднася на своите предприемчиви читатели най-добрите трудове на авторите в стопанските и обществено-политическите науки.

В том шести, създаден от колектив в състав: Адам Мамин, Дадин Лъжев и Стопанка Радева ще получите изпитани вещи съвети за това как да създавате илюзии, които вашите обични клиенти да смятат за истини.

Гласувалата недоверие десница на мъжката бе разгърнала тухличката озаглавена „Задачи по всезнание“.

Страница 512.

Зад. 1024. Как да определим колко точки има в правоъгълна диагонализирана хипернормална субсистема, без да изчисляваме чистата детерминирана кубова производна от четвърта степен на триъгълния ѝ четен интеграл?

Мъжата облази с поглед решението и се засмя, сякаш искаше да каже:

„Вярно бе, толкова просто било...”

Зад. 1025. Ще спре ли да се върти Земята, ако попадне в минимум на ортонормирана функция, в който не съществува нито един компланарен представител на млекопитаещия вид човек, намиращ се в алкохолно опиянение?

Упътване: използвайте главата си.

Отговор: следвайте упътването и ще го получите.

Зад. 1026. Защо птиците имат крака, след като летят?

Упътване: използвайте принципа на математическата индукция.

Тръгнете по еволюционния цикличен прогрес на видовете, започвайки от едноклетъчните субмилиметрови самоорганизиращи се системи, като въведете неизвестните „защо“, „летя“, „крак“, и параметъра „как“. Чрез пълно комбиниране на прилагателните атрибутивни компоненти ще получите уравнение с дефиниран брой взائمорелативни конвергиращи смислосубективни конфигурации.

След опростяване и привеждане в нормален вид, конвергиращите семантични релации ще Ви доведат до търсения отговор по допирателна към имагинерната хипербола с център вектора с координати, получени като отговори на неравенствата от глаголния субклас, упоменат по-горе.

Зад. 1027. Колко живеят мъртвите?

Съществуват няколко подхода за решение. Ще предложим начина, използван от Смърч Лайбницов в знаменития му труд „Основи на математическата смъртология“.

Нека мъртвецът се казва „Живко“. Приемаме, че е бил роден на времево-пространствено разстояние от континуума на прекъсването на нишката на самоорганизацията, равно на $1.46646734567874231E+35$ Гджаула, и е заченат на отстояние от $1.466467345311278E+35$ Гджаула.

Ако живителната сила на баща му, умножена по органичния хептоедър на майката, е била не по-голяма от петия корен на константата на Лайбницов, то делението между константата и живия коефициент на ролята на частите от тялото за прекъсване на съществуването в белтъчна форма — взема се от таблицата — дава една от променливите, необходими за решение на системата за

изчисление на прехода между живителната мощ и смъртния метаморфозис.

Стр. 513.

Втората променлива се получава чрез завъртане на коефициентите на душевните биологични канали в ротационен информационен протоцикл и съпоставянето им с деривационния наследнически суперклас. Чрез циклична замяна на излишните инкрементации, променливата ще изплува като мехурче на повърхността на матрицата на прехода като бърза трансцендентална селекция.

Останалите двайсет и девет променливи се пресмятат аналогично, като се използват предварително съставените таблици за взаимозависимост между частите от човешката физико-химична молекулярно-атомино-кваркична обвивка на невро-физиологична белтъчна основа.

Душевните величини, като следствие на интермолекулярните субклетъчни трансформации лесно могат да бъдат допълнени: чрез рутинни интеррадикални параболични контрадиференцирания.

Другите два известни до момента метода за решаване на задачата оставаме за самостоятелни занимания, като само ще ги споменем. Решаването им може да помогне на някой от вас да стане откривател на четвъртия, а защо не и на петия начин, за които вече са изказвани немалко смели хипотези.

1. Чрез времево завръщане с използване на остатъци от нервно-физиологично-физико-химични промени в околната среда, предизвикани от физико-химико-биологичната връзка между мъртвия и неговата черупчеста линейна информационна броня.

2. Посредством времево-пространствено преобразование на надмисловно нематериално хиперравнище.

1028. Ако има вход, то има ли изход?

Физиката на вратите, входовете и изходите е напредничав дял...

Много важна мисъл, дето бе отишла в басейна да се гмурка надълбоко в съзнанието заедно със спомена за двете книжки, накарали мъжаката да се почувства безплътен призрак, се наплува и излезе да се пече на удобния пъстър шезлонг, който бе разпънала преди да влезе. Мисълта прикани двете си палави приятелки да дойдат при нея, — да

си поприказват и да се попекаат на засмяното слънчице — но те не щяха, и си останаха в дълбокото на басейна.

Така своеволната мисъл лъсна самотна на леглото, а нейният министър председател ѝ тегли едно конско и я върна на работното място.

— Трябва да вървим. — нареди широкоплещестият на мъжлето.

Уви, Тичко съпреживяваше вълненията на героите от богато и живо илюстрирания фантастичен любовен приключенски роман „Камъкът от Сутра“.

Високият надзърна и съобрази: алчност, жажда за плътски удоволствия и т.н. Накратко: редови случай...

— А? — „изака“ читателят.

— Хайде, хвърляй я в раницата и да вървим.

Тичко прочете набързо още една-две снимки от романа и го метна в устата на старата, уморена от преяждане, раница; тя изплюска, с плющящ звук, четвъртия си голям сочен шарен пъстър интересен увлекателен целулозен залък, откакто си изповръща червата за последен път, и се отпусна.

— Може ли само още малко! Хайде де!? — вдетени се мъжлето.

ГЛАВА 14

През капаците на луминисцентните лампи, налепен на тавана, проникваха мощни ярки бели лъчи, както подобава за работна зала на изчислителен център от предпредпоследно поколение.

Програмистът от предпредпоследно поколение Гошо — на възраст между млада и средна, в зависимост от разбиранията за „млада“ и „средна“ — нахлу с взлом и закрещя.

— Пак си забравил „Радка“-та включена!

— Знам. — отговори Пешо.

— Трети ден го правиш. Скъсяваш й живота! — рече Гошо.

— Знам. — повтори Пешо.

— Какво знаеш?! — кресна Гошо и се опули.

— Че си изнервен. Не си го изкарвай и на мен. — отвърна Пешо.

Гошо млъкна, постърга пода с нервните си долни крайници и седна пред едноцветния, зелено-мрачен, мигащ показвач на ИЗАТ-1899.

Застарялата почерняла, някога бяла, клавиатура затрака, мишката зацвърча и вентилаторът забуча с полутон по-високо, за да влезе в октавата на сърдиткото.

Ако имаше с какво да нагреем задната част на неизгладената — с незакопчани копчета, не много скоро прана, тъмно синя — риза, с която бе облечен той, то на нея би се появила написаната с невидимо мастило известна мъдрост на последните няколко десетилетия: „Изчислителните машини изнервят хората“. „Какво да се прави“ — гласеше друга мъдрост, посестрима на „К’вото е — т’ва е“, в обяснение на случая.

Ами, такова е — изнервят са хората. И как да не бъде изнервен човекът, като тъпаците от Горѐ за 19-ти път отказват обновление на техниката?

„Душевадци мръсни! Не ги е срам! Толкова години ни мъчат с тия одъртели трошки! Поне един-единствен свестен сметач от последна реколта да ни дадат, че малко да му се порадваме! Толкова

работа им вършим, на тия пусти неблагодарни експлоататори мръсни гадни!

Поне един! Празниците приближават! Не сме ли и ние хора? Не заслужаваме ли?! Дявол да ги вземе, не заслужаваме ли да покупонясваме поне веднъж в годината? Поне веднъж, ако ще с едно-едничко готино, красиво, прекрасно, прелестно пленително, завладяващо изумително маце с напращяла памет и надута работна честота?

Не изкупих ли греховете си след толкова страдания!? От толкова години съм тук и така и не можах да разбера какви адски грешки съм бил сторил, дявол да ги вземе, че Ти ме запрати тук и ме забрави? Е, признавам, че съм грешал... Но само що се отнася до елементарни синтактични грешки! Или... добре де, понякога и алгоритмични съм допускал... Но всеки прави такива, от време на време! Не съм само аз виновен!

Свършвах ли си работата навреме? Правих ли задни вратички, от които да си пълня джоба? Пускал ли съм зарази? Вършил ли съм престъпления? А? А!? Не съм сторил нищо лошо, а се пържа в тоя Ад вече толкова години!

Защо?! Защо?! Отговори ми де! Отговори ми, Свещени Сметачо?! Призовавам те, отговори ми!“

Пешо нагъваше млечно-какаово-захарна смес „Кума Лиса“ и броеше колко от клавишите на ключицето са омазани с шоколад, колко са нацапани с нещо черничко, колко имат сиви петна; по кои има изсъхнали остатъци от доматен сок; колко са с второродни означения, написани на книжки, залепени с прозрачна лепенка върху протърканите престарели първородни.

На масата, до показвача на сметача ИЗАТ-1999, пък се бе разположила дебела стъклена зацапана водна чаша, запълнена, до ръба, с червеникаво-кафява мехурчеста охладена течност. На нейна основа Пешо — малко по-младолик от Гошо, и малко по-рошав — се зае да пише, в главата си, изследване върху броя на мехурчетата, които се пукат на повърхността на чашата за единица време.

И на него не му беше по вкуса, че за деветнайсти път онези от Горѐ им подрязват крилцата, но приемаше предвидимото неприятно стечение на обстоятелства по-леко от колегата си. Какво пък? Имат ли изчислителни машини? Имат. Могат ли да се забавляват като ги

човъркат и използват възможностите им до дупка? Могат. Не отричаше — друго си е по-новата, по-бърза, по-умна, по-по-по-по-по-по-машина... Но, мама му стара, бива ли да се кахъриш като знаеш, че няма оправия?

Покрай чашата с газираната напитка се бе изтегнала разтворена книга, която — съдейки от изложеното на показ от вътрешността ѝ — се отнасяше до паралелни алгоритмични задачи с възможности за прескачане на взаимозависими циклови преобразования (или нещо подобно).

Ето — и хубави книги си имат. Какъв ти ад е това?!

Гошо въвеждаше, кой го знае какво предписание, като от време на време процеждаше през зъбите си по някоя злобна закана.

ГЛАВА 15

Особена чувствителност; странно възприятие; свръхчувствителност, предчувствителност, шесто чувство — много начини Ана да нарече случките, когато усеща странни неща преди да са станали.

— Случвало ли ти се е... Как да го обясня... — поде Емил. — Ами... Да имаш чувството, че...

Пиу-пиу, пи-пи, пиу-пиу-пиу — изчурулика АТ-ът, а служебната лампичка засвети постоянно.

„Уважаеми пътници. Достигнахме избраното местоназначение. Нека пътникът с временни пиколски права да внесе в касичката... — тя отново поникна от стената — ...каквото не е внесъл от бакшиша, с изключение, или без изключение, на една стотна от него, служеща за лично негово възнаграждение.“

— Нали внесохме всичко? — възмути се прекъсналият мисълта си Емил.

"Ако пътникът с временни пиколски права е внесъл всичко накуп, тогава пътниците могат да напуснат АТ-ът.

— Откъде да излезем?! От тавана ли? Поне да имаше капак! — гневно запита той висящото над главите им черно небе с шарени черги и фойерверки, връткащи се по него.

17. Предните заповеди бяха с рекламна цел. На пътниците с временни пиколски права не се съобщава как се отварят вратите отвътре навън. Целта е да бъдат заловени от редовните пикола. Според правилата на Ада, които са по-висши от правилата на АТ-а, всеки който не спазва наложения ред, си плаща. Приятно прекарване.

— По дяволите! — изджафка младежът и изпусна внезапно образувалата се пара с удар на добре засилена подметка по стената.

Ана се изправи и запъти прелестното си тяло към скромния пулт за управление.

— Спокойно. — рече девойката — Знаеш, че ние момичетата много ги усещаме нещата. Сигурна съм, че ще се измъкнем. — и се

втренчи в копчетата. — Използвал ли си възможности на устройство, които липсват в упътването му? Познавам творците на машини; те винаги нарочно оставят нещо допълнително, за да могат сродните им души да го открият и да се зарадват.

— Да... — с все още тлеещ гняв от чувство на безсилие проплака Емил. —

Използвам тонколони за подпори, дискети за подложки, лъчеви плочи за дифракционни решетки; в касети за звук записвам данни; една алуминиева маса ми служи за антена; точилки вършат работа на кибернетични ръце, с които натискам копчета от разстояние; орехите съм преустроил в дистанционно управление за лампа — мятал ореха по ключа; разбира се, преди това трябва да въведеш в ума си предписанията за точно хвърляне на орехи, като потренираш жонгльорство...

Ана си припомни въведенето в забавната програма...

* * *

Петгодишното симпатично момиченце бе седнало пред дундеста настолна малка изчислителна машина с едноцветно, премигващо в зелено-черно, платно на малък показвач, с диагонал на лъчевата тръба около 25 см. То държеше в ръчичката си огромен квадратен черен пластмасов гъвкав лист с кръгъл отвор в средата, който поднесе в една от двете тънки усти с дебели устни, поставени, една върху друга, покрай тумбестото тяло на машината. Устата преглътна листовите и започна да „смила“ храната, като издаваше бръмчащ звук и се тресеше; когато „устите“ се успокоиха, на екрана, свързан към тялото, което притежаваше устите, се изрисуваха няколко малки смешни човечета; после покрай тях изникнаха няколко реда надписи; и, най-накрая, свежо писукане разгласи на целия свят, че сметачето е готово да слуша и изпълнява волята на своята млада господарка.

Избор на (Н)иво

(Л)остове

(К)лавиатура

От сутринта любознателната палавница умуваше, — „Какво ли ще стане, ако натисна и трите копчета едновременно?“ — но дълго не

се решаваше да направи най-подходящото: да си каже „Каквото ще да става!“ и да опита.

Щрак — Ада натисна трите копчета толкова едновременно, колкото можеше. Машината пред нея обаче не бе много усъвършенствана и усещаше само по едно наведнъж, та затова си избра едно от трите задействани копчета и започна нова игра с клавиатурно управление. Момиченцето се разочарова, изключи играта и пак опита; и пак, и пак, и пак. Понякога се пускаше нова игра с управление чрез клавиатурата; понякога с лостчето; понякога се включваше избиране на друго ниво.

Защо когато тя прави нещо ново, се случва пак старото? „Защото твоето сметаче е старо. Трябва да ти купим ново.“ — отговори майка ѝ и седна с нея пред своята машина. Момиченцето разцъфтя от радост, като видя цветна игра, в която човечетата се въртят, сякаш са обемни; играта била правена от майка ѝ и нейни приятели преди години. Пак си имаше платно, на което бяха нарисувани човечета, но надписите — възможностите за избор — се спускаха плавно, а не се появяваха изведнъж.

- (Н)ова игра
- (Д)вубой
- (Б)ърз бой
- (С)ъстезание

„Сега мога ли да видя какво ще стане, ако натисна всички копчета едновременно?“ — попита развълнуваната Ада. „Натискай ги, че нямам търпение и аз да разбера!“ — рече сияещата ѝ майка.

Момиченцето натисна четирите клавиша едновременно и трепна изненадано, зарадвано и очаровано от променилата се гледка: цепнатини разрязаха платното и то се разпадна на парчета; в същото време, от дълбочината, след изумително триизмерно преобразование, се изрисува нов списък, който бе с два реда по-дълъг от предходния.

- (Н)ова игра
- (Д)вубой
- (Б)ърз бой
- (С)ъстезание
- (Х)ипердвубой
- Без(К)райна кръв

* * *

Ана натисна червеното, зеленото, бялото и черното копче толкова едновременно, колкото пространственото линейно изравняване на крайните положения на върховете на пръстите ѝ позволяваше.

ГЛАВА 16

Толкова много ценно време вече бе загубено, в празни занимания, заради този дребосък. Струва ли си да продължава да го влачи със себе си? Той го взе, защото се надяваше да може чрез него да хваща предметите в коридора, предполагайки, че той самият няма да може. Но той вече можеше; можеше, но, дали не тъкмо защото дребосъкът беше до него?

Ако задачата вече е станала необратимо неизпълнима, то забавяне от няколко минути не би я направило по-неизпълнима. Но ако задачата все още би могла да бъде завършена успешно?

Защо мисли само за времето? То ли е единствената сила, която има отношение към успеха на заданието? Не. Силите, които предизвикват победите и загубите са толкова сложни и заплетени, че да вярваш, че една-единствена — дори тя да е неудържимо изтичащото Време — е виновница за провала ти, е простодушно и глупаво; безброй други сили влияят върху случващото ти се, без да съзнаваш съществуването им; без да подозираш, че спомагат или пречат да изпълниш замисленото; без да можеш да вземеш предвид действието на всяка от тях поотделно и на всичките заедно.

— Добре, виж още една-две книги. Ще ме настигнеш. — поръча широкоплещестият.

Тичко поклати утвърдително глава и се втрени в „Любов в пустинята на живота“.

„Колко красиво казано. Любовта е оазис в пустинята на живота... Пустинята, в пясъците на която съм затънал до кръста...“ — помисли си той.

За самотния бегач бе въпрос на няколко бодри крачи, за да се изравни с мъжagата. — Знаеш ли къде води тоя коридор? — попита той, без да бъде задъхан от потичването.

— Да. — отговори мъжagата.

— Къде? Ти оттук ли дойде? — заразпитва пак мъжлето.

— Да.

— Но... обаче не си от онези с коланите, нали?!

— Не съм. Нали ти казах?

— Каза ми, но знае ли човек... Ами какъв си тогава? Откъде имаш дрехи?

Широкоплещестият се направи, че не го чува. Мъжлето се нацупи, преди да види купчината с плакати. — Леле! — И да се затича към тях.

— Не се бави. Няма да те чакам отново. — подкани мъжагата.

— Уха! Тоя плакат на Касандра го нямам! — захили се като момченце мъжлето и

помогна на раницата, за пръв път през живота си, да изяде плакат на певица, съблечена като танцьорка.

Мъжагата се хвана за лицето, докато напредваше надолу към асансьорната врата. Откъртената от него, по-рано, бе изчезнала от пода, но тази малка подробност не му направи особено силно впечатление. Той стигна до входа и замръзна пред него, защото се сети, че бе забравил за какво бе отмъкнал двете метли. Аха — за да пъхне едната пръчка, надлъжно, в пръстеновидната дръжка на вратата, да постави другата, напречно, зад нея пред входа, и да изтегли втората към себе си, така че двете пръчки да се допрат една до друга и тази зад другата да въведе сила, която да отвори вратата. Смислено хрумване, при положение че частите от неговото тяло минаваха като призраци през дръжката на вратата, но в същото време стискаха метлите. Или не беше съвсем същото време, защото той не бе пробвал да влезе с метлите, без до него да бъде Тичко? Във всеки случай приспособлението от метли се оказа ненужно, защото тялото на мъжагата бе плътно и можеше да хваща всички предмети в коридора, включително дръжката на вратата. Затова широкоплещестият стисна метлите между краката си, яката му дясна хватка здраво сграбчи пръстена и отвори достъп към десния асансьор.

„Битник Зиърс, Модена,..., Самата Фокс“

— Каква е тая стая? — надзърна приклеknалият над плакатите Тичко.

— Идвай, ако искаш да не те изоставя. — нарочно преувеличи мъжагата, за да откачи мъжлето от артистките, певиците и, особено, танцьорките.

— Добре, добре. — неочаквано бързо се съгласи да изпълни повелята Тичко, нави на руло още няколко шарени плакати, пхна ги в търбуха на раницата, метна я на гърба си и потегли.

Широкоплещестият удържаше вратата отворена.

— Защо я пазиш тая метална врата, все едно че е асансьор и някой ще го извика под носа ни? — подхвърли учудено мъжлето, приближавайки към мъжагата. — Не съм толкова кльошав; мога и сам да отворя някаква си врата... И защо влизаме в тая стая, а не в лявата? Дай да видим какво има в лявата. Ей, заключена е. Айде, тогава влизаме тук. Ох-о-о, страшна облицовка. И какво осветление!

Широкоплещестият го последва и затвори капака. Мъжлето се сепна от трясъка и се огледа ошашавено, защото студен душ обля цялото му телце, докато положението внезапно се избистри в главата му.

— Това е капан, нали?! Затвор за бегълци!? Ти си като ония с каишите! Изпитанията с вещите бяха само за да ме накараш да се чувствам греховен?! Как можах да ти повярвам! Ако бях продължил да си тичам, — какъвто си... едричък — щеше да ме хванеш за гащите, дето не бях ги обул... Сега какво ще ме правиш!?

„Майчице, ако онова, дето го пита онзи с метлата е вярно? Ако са изиграли театър, за да мога да падна сигурно в ръчичките на тая грамада, за да се разправи с мен?!“

Мъжагата с интерес изслуша душеизлиянието на мъжлето и почука по странен начин по стената, в левия край на стаята.

— Добре дошли, скъпи пътници. Получавате специални поздравии от създателите на АТ-11. По случай познанията ви по неговото устройство, АТ-11 ви дава предимства, като на приятели. Можете да се разхождате с асансьора безплатно, докато ви омръзне. — прозвуча глас от стената в дълбочина.

За представите на Тичко, возил се само в мижави асансьори в осем-, най-много 16-етажни жилищни сгради, издигащата се платформа с размери 10 на 10 метра и височина поне шест, — при това говореща — бе адски страховито преживяване...

— Леле, това наистина било асансьор! И говори като бърборещите часовници и сметалки! Автобуси ли пренасят с него? Или камиони? И после ги карат по коридорите? Само че как ги вкарват през оня тесен коридор? Или тук живеят изродени великани и

чудовища като онези, дето ни разкъсваха? — продължи да се чуди уплашеният Тичко.

Пред лицето на широкоплещестия се появи самотно прозрачно копче, —

златист метален контакт прозираше през капачето му — по форма, вид и размери като онези, дето едно време играчите спукваха от бой в гаражите и бараките с електронни игри.

— Проектирани са да пренасят много като теб, само че без дрехи. — каза, най-сетне, мъжagата.

— Къде ще ме водиш?! — изхленчи мъжлето.

— Ще те водя там, където ще ходя аз. — спокойно обясни широкоплещестият.

— Какво ще правиш с мен! — изскимтя жално мъжлето.

— Може да разменим някоя приказка, преди да пристигнем.

— Какво?!

Мъжagата почна да помпа копчето по особен, ритмичен начин: та-та-та, ти-ти, та-та, ти-ти-ти, т-а-а-а-а, ти, т-и-и-и-и-и, ти-та-ти-та-ти-та.

— Благодарим за избора. Ако решите, че ви се гледа забавна програма, знаете как да я включите. Приятно прекарване. — завърши гласът.

ГЛАВА 17

„Пиу-пиу, п-и-и-и-и, дън!“ — започна ведро записът, олицетворяващ гласа на асансьора, и завърши с причудливо смесване на хармонични, приятно извиващи се, звуци.

„Създателите на АТ-1 поздравяват своите потребители за познанията им по управление. В тяхна чест ще бъде направено изключение от правилника и вратата ще се отвори.“

Много яки и дебели титаниеви езици зловещо издрънчаха, ознаменувайки освобождаването на пътниците за Ада от клетката. Девойката бутна тежката врата, която бавно разкри, пред зяпналия Емил, гледка към добре осветен коридор с мраморен под на черно-бели квадрати.

— Инженерите са мои хора. — смигна дяволито Ана и излезе от кабината.

Коридорът пред тях бе със сечение на правоъгълник, широк колкото в болница и висок към три човешки средни ръста. Дясната стена бе блестящо черна, а лявата — бяла, с едва забележими огледални свойства. Подът бе съвършено излъскан и блестеше, може би защото редиците с луминисцентни лампи, строени над него, пръскаха чувствително по-ярка светлина, отколкото светлинните маркучи в асансьора; това принуди двамата пътници да мижат известно време, докато зрението им привикне с повишената осветеност.

— Първо беше безкрайна стена, сега безкраен коридор... — отбеляза Емил, докато си мислеше.

„Безкрайността е привлекателна прелъстителна красавица за астрономи, математици, физици и глупаци, които копнеят да не съществува край... В края на краищата, в края няма нищо лошо. Има просто нищо. Нито добро, нито лошо...“

Дълбочината на мраморния, черно-бял тунел породя мисли за безкрайност и в съзнанието на Ана.

„Безкраен коридор... Защо да е безкраен? И защо преддверието на Ада да е било безкрайно? Въз основа на какво допуснах, че е безкрайно? Опирам се на краткото си откъслечено възприятие. Виждала съм малка частичка от всичко, и чрез нея си правя изводи за цялото... Ако то е устроено толкова просто, че частичката, която познавам, да се повтаря навсякъде, тогава предположението ми може би е било вярно. Но ако частицата, която ми е известна, не се повтаря навсякъде? Ако съм се заблудила и търся безкрайността, затова сама я намирам навсякъде; моето навсякъде значи ли безкрайно навсякъде?

Зная колко е лесно да заблудиш човек, че вижда и разбира безкрайността. Учителите по математика се мислят за майстори на този номер, като разказват увлекателно и омайващо на своите ученици за естествените числа и ги убеждават, че можеш да прибавиш към всяко число единица, после още една единица, и още една единица... — така, колкото пъти си искаш — до «безкрайност»... «Естествените числа са пример за безкрайна числова редица» — твърдеше учителят ми... После разбрах, че множеството от стойности на всяка функция може да се разложи на безкраен брой безкрайно къси области, в които промяната е безкрайно малка... И в двете залъгалки има истина, но математиците допускат принципна грешка, която я затъмнява. Образуването на нови естествени числа, например, е безкраен цикъл: въртележка, която се върти ли върти и минава през едни и същи точки, наречени «начало» и «край»: прибавяне на единица, получаване на ново число; прибавяне на единица, получаване на следващо число и т.н. Именно в тези две важни точки се състои заблудата, защото за да опишеш безкрайност в пълния ѝ смисъл, ти трябва друга безкрайност, а математиците не правят друго освен да отбиват номера с прости крайни формули. Те включват формулите за «безкрайност» в цикли без изход и създават не безкрайност, а «безизходица». Съгласна съм, понякога сравнението е добро за този, който не търси истината надълбоко и се задоволява с общите усещания, които изпитва при мисълта и за безизходица, и за безкрайност. Дори и да създава същите усещания обаче, «безкрайният» цикъл, т.е. безизходицата, на която незаслужено е поставено име «безкрайност», не е равнозначно на безкрайността — цикъл без начало и без край. Кое то значи, че безкрайността не е цикъл, защото цикълът, дори и да няма изход, не може да бъде безкраен; той задължително има вход и същността му е в

повторението... Но ако има повторение, следователно има и начало, и край, които да отбелязват кога е свършило предното завъртане и кога ще започне следващото... Безкрайно, може би, би могло да бъде само времето, което ръководи въртенето на циклите и повторенията им; безкрайно за нас, защото нас ни е имало едва след него и не сме били свидетели на началото му. Ако то няма и край, то бихме могли да наричаме и циклите в него безкрайни, макар че от това, че са цикли, следва че не са безкрайни... Ако времето спре, въртележките също ще спрат да се въртят... Жалко, че никога не бихме могли да знаем дали времето няма да спре, защото ако спре, вече нищо няма да знаем... Избрахме си служебен адрес от девет светещи лампички. Служебен ли е в действителност? Може би е служебен, и една от службите му е да покаже безкрайността; или пък е създаден с цел да заблуди податливите на внушения, че е безкраен? Може би не е служебен, а просто пътят към местоназначението ни е дълъг?“

— Откъде си сигурен, че е безкраен? — попита риторично Ана.

— Не съм сигурен, но ми прилича на безкраен.

— Да, но едва ли е. Със сигурност знаем само, че продължава в права посока достатъчно дълго, така че размерът на сечението му да достигне видим размер на границите на възможностите на зрението ни да различи две точки.

— Права си. Дано да си права... Ако не си права, ни остава да се върнем в асансьора...

Да се върнат, само дето много яките дебели титаниеви езици изщракаха по-смразяващо от първия път.

ГЛАВА 18

— Брей, наистина било асансьор! — възкликна, със страхлива възбуда, мъжлето, като зърна прозрачното копче, с което мъжагата си играеше на ритъм. Добави. — Знам, че съм обречен. Кажи ми поне, моля ти се, на какво съм обречен...

Мъжагата се послуша и каза.

— Не знам, че си обречен.

— Хайде, моля ти се, разправай се с мен и да свършва, каквото има да се свършва...

— Няма.

— Не ме измъчвай, умолявам те!

— Не обичам разправиите.

„Ей, Тичко, Тичко; какъв глупак си, Тичко.“

— Наистина ли не си като онези с каишите?!

— Колко пъти да ти го казвам?!

— Слава Богу... Направо се бях се отписал. Помниш ли онзи с метлата, пред правоъгълника, дето те попита дали си „педалчето“?

— Да.

— Не си педалче, нали?

Да е педалче? „Ах-а-а-а-а...“ — подсмихна се мъжагата.

— Не съм.

— Ако знаеш какво си мислех, че ще правиш с мен...

— Стига глупости де!

Мъжлето подскочи, но изпита същата радост, както когато изпреварваше най-опасния си съперник в последните метри преди края на беговото разстояние и спечели тлъстия бас, на който се бе хванал с него.

— Отдъхнах си... — въздъхна Тичко. — Колко време ще се движи асансьорът? Във висока сграда ли се намираме?

Мъжагата застина, за да прецени възможно най-точно.

— Някоя-друга минута.

— Сивата стена да не би да е била супермодерен ултрависок небостъргач; като оня, дето го даваха по телевизията? Никога не съм се качвал на небостъргач! Тоя колко етажен е?

Мъжагата преброи на ум: местоназначението се задаваше с единадесет светещи или несветещи въображаеми светодиода, следователно етажите са:

— Две на единайста.

— Какво? — измуча мъжлето, защото не си падаше нито по вдигането на степени, нито по двоичната бройна система, за която само бе чувал; беше нещо във връзка с изчислителните машини; но какво точно беше?

„Самотният бегач на дълги разстояния“, „Камъкът от Сутра“, — припомни си мъжагата.

— 2048 етажа. — произнесе на разбираем език той.

— Леле! Какво е това чудо бе?! Цяла планина бе! Леле!

— Не е точно планина и не е едно чудо. Много небостъргачи, блокове и други сгради. Донякъде е планина, защото е разпростряно на голяма площ. — поотвори на приказки мъжагата, но бързо се затвори, защото съобрази, че има кой да обяснява вместо него.

Та-та-та, ти-ти, та-та-ти-та, ти-та-та, т-а-а-а-а-а, та-ти-та, т-а-а-а-а-а, ти-ти-ти-ти, та-та-та, т-а-а-а-а-а.

„Избрахте образователна програма за устройството на АТ-11. Ако искате да я смените или да си я пуснете отново, знаете какво да сторите. Приятно гледане.“

Светлината, бликаща от тавана, угасна; а стената, в дълбочината, се превърна в платно пред прожекционен апарат, върху което блесна добре подсладена красавица, — напъхала се в средата на асансьорното равнище — с къса блузка и голо пъпче.

„Уважаеми пътници, асансьорът, в който имате честта да се возите, е вторият най-голям в целия Ад. Най-блестящите асансьоростроители на всички времена го нарекоха «Асансьор товарен едно едно», или накратко АТ-11, защото той е вторият първенец на асансьорите в Ада.“

Камерата се завъртя на полукръг надясно, за да срещне очите, лицето и гърдите на друга говорителка с друго, приятно и звънливо гласче.

„АТ-11 притежава най-хитроумните средства за управление на асансьори в Ада, има втора най-висока товароподемност, второ най-бързо ускорение и втора най-голяма трайност, продължаваща цяла вечност. АТ-11 е второто най-посещавано и най-използвано превозно средство на всички времена. В досегашната си, вечна история той е пренесъл милиарди души, като склонността е броят непрекъснато и безкрайно ускорително да нараства.“

Говорителката направи нежно движение с дясната си ръка без ръкави, като да въртне камерата обратно към колежката си. На камерата ѝ стана приятно, че я докосва такава хубавица, и послушно обърна окото си към първата красавица, с надеждата да получи ласка и от нея.

„На най-ниско ниво управлението е двоично с времево кодиране. Чрез съчетание на различни промеждутъци между натисканията на копчето и различна продължителност на задържането му натиснато, могат да бъдат въведени всякакви данни и поръчения към АТ-11.“

Камерата се отдръпна леко назад, за да хване по-добре говорителката, която грациозно се разходи до лявата стена и постави дясната си ръка върху облицовката. Ръката се уголеми в близък план, за да стане видим особенният начин, по който пръстчетата галят стената. Красавицата обясни.

„Така се извиква пултът за управление.“

От стената порасна прозрачно копче; и след кратко прекъсване за осмисляне, думата отново бе дадена на втората говорителка.

„Благодарение на пулта сега сте с нас. Навярно не всички обаче са виждали лично или знаят как става работата, затова ще ви я покажем. За удобство при описването на действията с копчето ще използваме звукоподражателни съкращения. «Та» означава натискане, задържане и отпускане; «ти» — натискане и три пъти по-кратко задържане, отколкото «та». «Т-а-а-а-а» и «т-и-и-и-и» означават задържане на натиснато копче толкова дълго, колкото трае акането или икането.“

Първата говорителка показва как върхът на пръста трябва любвеобилно да гали копчето и да се отдръпва отсечено или плавно, в зависимост от въвежданото съобщение.

Тичко загледа говорителките от пръв поглед, — особено първата, която притежаваше удивително свършени черти на лицето — но се

разочарова от темата на предаването; най-вече му дотегна да се звери във фината ръчица на едната от хубавиците — как натиска и отпуска прозрачно копче; или може би по-скучно му беше да слуша гласа на другата, който нарежда как да запишеш в двоична бройна система не знам си какво; как да въведеш поръчение за преместване на не знам си кой етаж; как да извикаш еди-кой си клон от забавната програма...

„Функцията:

та-та-та, ти-ти, та-та, ти-ти-ти, т-а-а-а-а, ти, т-и-и-и-и-и, ти-та-ти-та-ти-та

служи за задаване на местоназначението първи етаж и отправяне към него без излишно протакане; но в случай, че ви се протака, може да завършите кодовата комбинация не с

ти-та-ти-та-ти-та

а с поръчката за гледане на забавни програми преди тръгването:

та-т-и-и-и-и-та-ти-та

последвана от избраното от вас предаване.“

С „тати“ и „тити“ стигнаха до 19-тата команда, която натрупа толкова скука у Тичко, че дотежението се изкачи до гушата му и преля през устата.

— Може ли да смениш канала?

Мъжagата знаеше наизуст всички команди — с изключение на една, за която сега бе забравил, че не я знае — и бе пуснал образователната програма за да се образова и мъжлето; но като не ще — ако ще. Насила хубост не става. А'маха!

т-а-а-а-а ти-та ти-та

Фината женска ръка до копчето се загуби в почернялото дъно на асансьорната кабина, което набързо, след последното татитане, загуби свойствата си на проекционно платно.

— Какво друго дават? — продължи мъжлето, след като се отнесе, за миг, в младежки спомени.

* * *

Тичко се бе разположил, нашироко, на бяла пластмасова маса с червена покривка и, с наслада, смучеше червеникаво-кафява газирана напитка през сламка. Около него бяха насядали негови съученици, а на

съседните маси се мяркаха още съученици, съученички и съучилищнички. Някои — ох-о-о-о-о — много готини момичета. Други — не чак толкова готини.

Слънцето напичаше, но бе ранна пролет и малко хладничко, затова Тичко и приятелите му на масата се бяха увили с якета и пуловери. Известна друга бройка от посетителките в кафенето обаче изглежда се бе калявала дългогодишно да преживява при ниски температури без дрехи, и щедро даряваше разголените си бедра на ласките на гъделичкащите лъчи и на щипещия, влажната кожа, вятър.

— Ти-ти-ти, та-та-та, ти-ти-ти? — изтитика въпросително съученикът със слънчеви очила, окачени на домашно плетен вълнен пуловер, под който не прозираше купешки памучен потник, но вероятно имаше.

— Та-ти-ти, та-та-та, та-та, ти-та, та, ти, та-ти! — отговори момчето, навлечено с вносно черно шушлеково яке.

Този с раницата, сложена да спинка в скута му, изпъна устни, под действието на репликите на приятелите си, и също си каза думата.

— Ти-ти-ти; та-та-ти, та-та-та, ти-та-та, та-та-та-ти, ти-ти, та-ти-та-ти, ти-та!(1)

Тримата се разкикотиха и задружно заминаха към барчето, за да си купят нещо за хапване, докато Тичко се блещеше и умуваше какво ли смешно са си изтитикали. Само една самотна девойка по дънки, — явно тя не се бе калявала да моржува — седнала зад гърба на спортното яке на Тичко, тихо изрази чувство на съпричастна забава от дочутия игрив момчешки разговор. Девойката изчака тримата да влязат в закритата част на кафенето и да поръчат, след което ги последва.

Вътре бе по-ненаселено отколкото навън. Само две навлечени дългокоси момиченца от първи курс, които по-големите наричаха „зайкини“, бъбреха на една маса, а две момчета от втори курс, носещи гордото звание „зелки“, обсъждаха как е завършило вчерашното „суперфутболно“ дерби.

Тримата татитикащи младежи чакаха да им направят сандвичите, когато на бара се зададе девойката, също за да си купи обедка.

— И за мен с доматен сос, но без горчица. — заръча тя, докато очите ѝ се смееха на момчетата.

Това с тъмните очила, окачени на пуловера, по невероятна „случайност“ се бе оказало тъкмо до момчето; той бе искрено

впечатлен и срещна погледа му, който боязливо търсеше неговия.

— И ти ли си на курса по радизъм? — попита неуверено момчето, въпреки че знаеше отговора, защото курсът беше само за момчета; искаше му се да я вижда и там, и, ако може, навсякъде.

— Не съм. — отговори то, докато в душата му се бореха два стремежа: да гледа момчето в зениците; и да гледа накъдето и да е, само не натам.

— Аз съм Иван. — усмихна се, след кратка пауза, момчето и подаде ръка за здрависване.

— Ан... Антоанета, приятно ми е. — засмя се срамежливо момичето и отвърна на поздрава.

Какви врати може да отвори някакво си та-ти-та-ти... — мислеше си Тичко. — Ваньо и Тони се заглеждаха отдавна, но имаха лошия късмет да бъдат участници в най-завързаното положение: плахо момче и стеснително момиче. Ако не беше тати-титито, знае ли се дали щеше да се намери свързващ съобщителен проводник между тях, че да се запознаят... А после толкова се обичаха...

* * *

Мъжагата изказа отговора си чрез пръстова гимнастика с копчето от пулта за управление: „т-а-а-а-а та-ти-та та-та“, което на езика на АТ-11 бе равносилно на шарени черги, фойерверки и калейдоскопични префърцунени пръстроцветни чудесии да се върткат върху стената в дълбочината.

(1)

Младежите използват кирилската морзова азбука, където „ти“ значи „точка“ (къс знак), а „та“ — тире (дълъг знак).

— Сос?

— Доматен!

— С горчица!

ГЛАВА 19

Докато броеше мехурчетата в чашата с газирана напитка, Пешо мислено си бе пуснал запис на нейната най-нова реклама:

Огромна тлъста, пълна; бавно въртяща се, пластмасова прозрачна бутилка с шарен етикет, до която се изписва: „Това е...“ и изведнъж всичко изчезва, защото, не щеш ли, колегата Тошо — порошав от Пешо; на видима възраст колкото него — безцеремонно пръсва мехура на замечтанието на връстника си с мек ритник по изпечилата му се, насреща, врата.

— Минтел пускат петия Петак на 5.55 Гигахерца! Гледайте какво чудо! Завъртя ми главата от възторг!

„Петак“-ът бе най-известният свръхбърз хиперусъвършенстван микропроцесор за настолни малки и големи лични изчислителни машини в Ада. Петата версия бе достигнала до 99-разреда и изпълняваше по 19 инструкции наведнъж, без оглед дали са с плаваща запетая или със засушена точка; освен това, като суперизгодна добавка клиентът получаваше талон за намаление при покупка на тиган, тенджерата или микровълнова фурна без предавател, защото машината имаше възможност да работи като нагревателна плоча, размер „микро“, за обикновена печка тип „Радовец“; и като микровълнов предавател.

Гошо, за миг, забави скорострелното блъскане по клавишите; изсумтя гневно и продължи да трака, като картечница, по злощастните копчета.

— Шемет! Деветнайсет действия за един такт! Теоретична върхова производителност 105 милиарда сметки в секунда! За едно премигване на изнервен човек пресмята „пи“ до 69999-тия знак, докато в същото време можеш да играеш на „Трус 4“ с всички подробности, без никакво насичане! 339 милиона транзистора, произведени по 0.069 микронна тройносмесена технология: силиций върху изолатор, биполярен допълнен метал-окис-полупроводник и силиций върху сапфир. Мамата си трака!

Викаше ли викаше развълнуваният Тошо, ръкомахаше с новия брой на вестник „Транспютри“ и се тресеше от възхищение; а програмистът, на когото бяха прекъснали въображаемото рекламонаблюдение, сдъвкваше предпоследното парче

от вкусната, сладка, приятно ухаеща, негова любима изкусителна какво-млечна „Кума Лиса“ и си мислеше.

„Добра новина е, че излиза Петак Пети. Тия данни обаче, кажи-речи, ги знаехме откакто Минтел рекламираха бъдещото си творение преди два годишни всеадски срока, когато пускаха първия четвърти Петак... И какво ни грее? Само да се ядосваме какви чудеса има по света, докато душевадците ни вадят клетите души.“

Тошо пристъпяше към Пешо — който вече преглъщаше предпоследното парче на шоколадчето си.

— Пише, че първите 999 бройки са с отключени врати за пържене и всеки, купил си от тях, ще получи по 440 мегахерца напълно безплатно заедно с тиган или казан (по избор) и петлитрова (двайсет, ако избереш казан) бутилка Казанско, три пъти рафинирано първокласно олио!

„Тошо бе, намери кога да говориш за Петия Петак, да му се не види.“ — продължи да си мисли Пешо, — „И нямаш мяра, мама му стара.“ — предчувствайки, че картечницата на колегата Гошо ще започне да стреля с други патрони.

Гошо бутна посивялата, някога бяла, клавиатура; обърна се толкова рязко, че за малко не се сецна, и изригна.

— Нямах ли си друга работа, а си дошъл да ми вдигаш кръвното?! За петорни петаци ми говориш, като че ли не знаеш, че в тая дупка едва връзваме прости двойки, тройки и четворки!? Не те ли е срам? Не е достатъчно, че се мъчим с тия бараки, а той, нахалникът, дошъл да дразни с най-новите свръхбързи превъзходноусъвършенствани машини?! — изстреля Гошо и остави пауза, за да могат учениците да схванат урока.

Пешо издърпа последното парченце „Кума Лиса“, което лукаво се скатаваше в ъгълчето на съвършено гладкия станиол и го поднесе към покафевялата си лакома, подхилкваща се, устичка; а урокът на Гошо продължи със следващата точка.

— Изчислихте ли „пи“ до шест милиарда сто петдесет и седмия знак, както наредиха душевадците? А!? А-а-а-а-а! Вие по-младите

глаголари все се мислите за специални; вие все сте най-знаещите и най-можещите. Нали бе?!

Тошо вече бе свикнал да се сепва от гневните словесни обстрели в стил бай Гошо, така че прие леко поредното.

— Да. — отвърна с хладнокръвна ирония той.

— И отговаря! — гръмна Гошо и задири подкрепа в лицето на примлясващия, с наслада, Пешо, който бе връстник на Тошо, но малко по-улегнал в духовно-нравствено-морално-етично-възпитателно-личностно отношение. Доволната физиономия и пълната му уста пееха в хор, че той няма намерение да мине на страната на ядосания старши програмист.

— Ти пък що мълчиш като пукал бе?! Да не би да го защитаваш!? И ти ли бе? Аман от вас; млади глаголари, с млади глаголари недни!

ГЛАВА 20

„От една клетка, в друга...“ — помисли си Емил и усети как хладната тръпка на отчаянието заледява душата и смръщва веждите и устните му. —

— Ще опитам да я отворя... — рече, сломен, той.

„От една клетка на паметта, в друга...“ — помисли си Ана. Тя се боеше, че ще бъде невъзможно да отворят вратата, имайки предвид поведението на обкръжаващата ги действителност до момента.

— Ще ти помогна. — рече тя.

— Няма смисъл да ми помагаш. „Мога и сам да разбера, че е безнадеждно залостена.“

Емил се озъби на сребристата, огледално излъскана врата, в която се оглеждаше и приятелката му, и яростно задърпа пръстеновидната хватка, помагайки си с неголямата тежест на тялото, отпуснато назад за допълнителна теглителна сила. Борбата се оказа безсмислена — вратата не мърдаше дори на половин косъм. Хватката обаче, малко по малко, поддаваше, и накрая се отскубна от основата си. Под действието на собственото си усилие Емил полетя назад, стиснал дръжката в ръце, и се хлъзна, по гръб, на пода пред Ана. Тя не опита да го хване, защото знаеше, че няма да успее да удържи тежестта му; а ако бе посегнала, и двамата щяха да паднат, без тя да допринесе с който знае какво той да не падне лошо, ако полетът му клонеше към лошо падане. А може би би било хубаво да паднат заедно, дори да е имало опасност и двамата да се наранят?

— Добре ли си?

— Нищо ми няма, ако не броим, че усещам признаци на вбесяване. — с безпомощна интонация проплака Емил.

Плаха безкрайността безпомощност блъскаше по вратите на съзнанието и на Ана, но нейното бе по-силно.

— Нали... Нали... Нали сме двамата? — потърси преграждения срещу нея тя, и подаде ръка на Емил, за да му помогне да стане.

Младежът се насили да се усмихне.

— Ти си единственото, заради което момче като мен намира смисъл да се изправи пред безкрайния черно-бял коридор без изход, вместо да потъне в мрака на черната му половина...

Девојката се усмихна горчиво и сложи ръка на рамото на младежа.

— Ще намерим изход. Няма начин да не успеем. Занимавал ли си се с Физика на вратите, входовете и изходите?

— Май че не. — постоепен, от ръката и усмивката ѝ, отвърна отчаяният Емил.

— Според един от принципите ѝ, ако има вход, то задължително има и изход, защото ако влезеш през входа, то той се превръща в изход.

— Но този вход вече не е изход...

— Човек никога не бива да бъде уверен в лошите си предчувствия. Колкото и показания за зле отиващите си предчувствия да притежаваме, винаги трябва да вярваме, че грешим, защото нищо не се знае със сигурност, докато не се случи.

— Красива неизпълнима надежда...

— Защо? Загубиш ли вярата в благополучния завършек, губиш и сили да се бориш за постигането му. Трябва да вярваш, дори да си в най-безизходното положение.

— Защото в безизходицата нямаш друг избор...

— Виж мен — аз съм уверена, че ще намерим изход от тук! А ти не си — значи има избор.

— Радвам се, че ти си уверена, защото си едничката ми надежда... Не вярата, че ще намерим изход...

— Още дори не сме тръгнали да го търсим. Стегни се! Провесил си нос и още малко ще заплачеш, без да си направил усилие да се увериш, че има за какво да го правиш. Не се ли... Не бива да изглеждаш така пред мен.

— Не бива... — призна си провесилият нос. — Защото момчетата не плачат, нали?

Не плачат тези, които не ги боли толкова, че слъзните им жлези да се задействат и да започнат да изливат скръбта през сълзите... Онази горила с плакатите сигурно никога не би се опечалила толкова, ако ще да се намираше не в началото, а по средата на безкраен коридор...

— Онази горила беше дивак, а гърдите му бяха по-големи отколкото на някои жени. Сбъркал е върху какви полови белези да наблегне, защото се мисли за мъжкар, а не за мъж.

— Аз не съм „мъж“, а такъв, какъвто съм. Когато съм тъжен малко повече, отколкото сега, плача, защото ми се плаче. Не знам защо... Сълзите текат по собствена воля — не защото искам или не искам... Знаем, че са отрицателен показател пред другите; може би пред теб. За скапано съжаление нямам проклетата им схема на действие, нито имам представа на какви точно принципи работят; а дори и да имах, едва ли бих могъл да ги променя така, че да намаля чувствителността им... — издекламира момчето.

— Сълзите не са отрицателен показател. Не исках да те засегна, а да те убедя да не си тъжен сега. Имаш мен до теб?! — настоя Ана и прегърна Емил, който постигна една от основните цели на поведението си, макар да не го съзнаваше.

— Страх ме е, че те срещнах тук и че се намираме в положение, в което от едната страна сме в задънен коридор без изход, а от другата — пред безкрайността...

— Колко пъти да ти казвам да ми се довериш?! Сигурна съм, че коридорът не е безкраен и ще намерим изход.

— Добре де, ще намерим изход. — съгласи се Емил и отново призна пред себе си, че Ана умее да го успокоява, каквото и да му говори. — Първото, което ми хрумна, като отвори вратата на асансьора, беше че се намираме в болница. — той взе да връща нормалния си облик.

— Имаш право, че прилича на някои болници, но черно-белите, блестящо излъскани, стени ми се струват пресилено кичозни за такава... — намигна Ана.

— Да... — подсмихна се, под мустак, отчаяният младеж. — Играеш ли шах? — второто, което му мина през ум, при вида на кариерния под.

— Интересна игра, но малко омръзва.

— С кои фигури ще играеш? — попита Емил.

— Все едно.

— Тогава най-добре да хвърляме жребий.

— Добра идея.

Емил заровичка във вътрешния джоб на якето си и имаше късмета да открие в него цяло богатство от сребристи 20 стотинки. Заподхвърля ги, за да въведе монетата в работен режим.

Първият от пробните опити излезе ези. И вторият, и третият, и четвъртият;... и десетият път.

— Пада се все ези! Жребият няма да е честен така.

— Не се пада все ези, а само десет пъти. Дай на мен.

Ръката на Ана метна стотинката: ези. И пак: ези. Още веднъж: ези. С другата ръка: ези. Отново: ези. Така, че да се търкулне по пода: ези. Пак да падне на пода: ези.

— Попаднали сме във вероятно-изродена област от времепространството. — заключи тя.

— Седемнайсет езита поред... Досега съм хвърлял шест, най-много седем, но седемнайсет не съм виждал никога през живота си... Осемнайсетото може да се случи тура.

Осемнайстият път бе опит на Емил така, че монетата да се успокои на пода: ези.

— Имам лошо предчувствие. — рече той.

— И аз.

— Какво е твоето?

— Ти първи каза.

— Но ти си момиче; отстъпвам ти правото.

— Затова трябва да ме послушаш.

— Боя се, че сме близо до безкрайността. Може би коридорът е така устроен, че за да се получи статистически най-вероятното разпределение между събитията, е необходимо да се случат наистина безкраен брой събития. Преди броят да достигне безкрайност, е възможно да се случва само едното от събитията, а след като броят на едното от двете събития достигне безкрайност, започва да се сбъдва само второто.

— Може би имаш право, но според мен допирът с безкрайността би трябвало да предизвика друг вид израждане: „ези“-то и „тура“-та да се редуват съвършено съгласувано: ези, тура, ези, тура...; или огледалното му: тура, ези, тура, ези; защото средностатистическото разпределение на събитията би трябвало да бъде най-равномерното във вселената.

— Какво според теб, тогава, може да представлява аномалията, която наблюдаваме? — Емил хвърли още веднъж стотинката и я улови в дясната си ръка: ези.

— Може би не се намираме близо до безкрайността, а до крайността. Събитията тук са крайни и напълно предвидими.

— Събитията навсякъде са напълно предвидими.

— Но трябва да познаваш и владееш предпоставките в подробности, до които целенасочено си създаден да не можеш да достигнеш. А тук, ако имаме смелостта да направим толкова силно обобщение от една стотинка, — Ана я взе от Емил, подхвърли я, и с периферното си зрение отчете, че пак се е паднало ези. — може би съществува клас от събития, които са предвидими с вероятност едно и могат да бъдат предсказани чрез постижимите от нашето разбиране предпоставки. Помниш ли в какво положение се намираше монетата, когато я хвърли за първи път в коридора?

— Тура.

— Сигурен ли си?

— Виждам го като на снимка.

— А какво се падна след първото хвърляне?

— Ези; вече към двайсет пъти...

— Следователно първото събитие е било в съгласие със статистическото разпределение — от тура е станало ези. После вероятностното израждане е предизвикало повторение на първата случка, която е спазвала законите на случайността.

ГЛАВА 21

— От дете съм си мечтал да летя с метла! — изчурулика Тичко, грабна една от двете метли, облежнати на лявата стена, възседна я и заподскача из равнището като момченце, което си пее:

Имаме си кончета от върбови клончета! (2)

Леви-десни, леви-десни ще вървим напред! (2)

Широкоплещестият изгледа ездача, от горе до долу, дръпна втората метла и бавно я придвижи пред очите си за оглед, — от единия край до другия — въртейки я около надлъжната ос. Не откри каквото търсеше и застина за няколко секунди.

— С коя от двете летеше онзи? — попита момченцето; още не бе успяло да се задъха от лудуване. — Да не би да е тая, дето я държиш?

Мъжаката внимателно разроши перата, с които се мете, а после отново замръзна неподвижно.

— Моята тъпа метла не ще да лети. Дай да пробвам своята!

Той се бе вглъбил в мислите си и не го чуваше:

Известно е, че всяка машина се включва по някакъв начин; тази не изглежда да има никакво копче нито по дървената си дръжка, нито в перата си, но след като онзи летеше с нея, — широкоплещестият бе хванал същата, която метачът показваше в работещо състояние — значи би трябвало някак си да се управлява. Възможно ли е да са осъществили кормило, ръководено с мисълта? Не е изключено, но в такъв случай вероятно ще е необходимо съзнанието на бъдещия летец да мине през специално обучение, чрез което да настрои вълните си на честотата на метлата; добре, но продавачът не спомена нищо такова. Впрочем той не спомена почти нищо...

Или пък метлата сама усеща желанието на ездача, като изследва мисловните сигнали от тялото, което е във физически допир с дръжката? И може би е нужно известно време за приспособяване, за да може устройството да изучи как работи съзнанието на притежателя му, и да се настрои към неговите мозъчни вълни?

Широкоплещестият се приготи да скърши метлата върху бедрото си.

— Не я чупи! Дай поне да я пробвам! Мен може да ме хареса! — възпротиви се палавникът.

Мъжакът бе застанал на един крак — левия — и бе вдигнал десния в положение „готов да счупя дебела и здрава пръчка с помощта на якото си, твърдо като камък, бедро“; беше се вкаменил за пет секунди и шест десети, след които се съживи и отново зае нормална стойка с два опорни крака на земята.

— Какво ти става? Защо искаше да я счупиш?

— Трябва да разберем как работи.

— И затова трябва да я разцепиш на две?!

— Трябва да видим как е устроена.

— Стига бе? После ти ли ще я поправяш?

— Не.

— Вярно, щом на входа продават метли, там където ходим сигурно ще има и техническа поддръжка. А пари имаш ли?

— Не.

— Няма нищо — и метлите ги взехме безплатно. Но не е хубаво да се чупят неща!

— Имаме две метли. Ще счупя едната, ще видим как работи, и ще можем да използваме втората.

— Човек може да се научи да си служи с нещо и без да го чупи...

— Понякога. В случая не виждам как.

— Ами ако счупиш метлата и не разбереш как работи?

— Нищо. Така или иначе не можем да летим с нея.

— Можем да я използваме за нещо друго!

— Метлата не загубва способността си да мете когато дръжката ѝ е счупена, защото действието „метене“ се извършва чрез свойствата на опашката с пера, която нямах намерени да скършвам, засега.

— Как го каза?! И какво очакваш да има в дървена дръжка на метла?

— Електроника. Антигравитационен завихрящ реактивен генератор. Може би тласъчен ускорител на комплексноспрегнати времепространствени зердонни субквантови частици с вълново-честотна зависимост. И, разбира се, батерии.

— Стига бе!? „Субквантови зердонни дъра-бъра частици“ в някаква си метла!? Да не си изкукуригал?

— Всяка машина следва правилата, наложени от законите на вселената, в която изпълнява функциите си.

— Дрън-дрън. Не си ли чувал за вълшебство?

— Чувал съм.

— Виждал ли си?

— Да. По филмите.

— И не ти ли мина през ума, че метлите могат да се движат не само чрез антигравитация или „вълнови кваркови субйони“, а с най-обикновена магия?

— Не.

— Затова не ще да лети твоята! Трябва първо да повярваш! А ако ми подметнеш защо не лети моята ще ти кажа, че... Тя не ще, защото... защото е инат!

— Машина със сложността на летяща метла, която се управлява с мисъл — както се случва според представите за вълшебство — би изисквала изключително сложно устроен свят, в който съществуват особени частици вещество и полета, които могат прецизно да управляват, целенасочено и съгласувано, други области от света, отдалечени на многократно надвишаващи размерите на частицата разстояния. Би било необходимо да съществуват високоскоростни — скрити и невлияещи пряко на околните събития — шини за предаване на данни на големи разстояния между твърде сложни частици и полета.

— Та какво казваше? — облеци се Тичко.

— Трябва да съществуват допълнителни — неяви и недосегаеми от повечето части на вселената, и достъпни само за определени специални части — пътища за взаимодействие между частите на вселената, и отделните особености да имат проявления по много начини и на различни времепространствени координати. Това е като да пхнеш ръката си в процеп в стената, а тя да се покаже от тавана — тогава или нещо трябва мигновено да пренесе описанието на ръката ти от стената към тавана, или ръката ти трябва непрекъснато да има изображение и на тавана; или да поставиш камъче на място, определено с точност до един диаметър на камъчето, и тъкмо това действие да накара огромна сграда, намираща се на хиляди километри

и напълно стабилна дотогава, да рухне, без да има „научно обяснение“, т.е. причината да бъде следствие на неизвстни, досега, закони. За да са възможни такива неща, е необходимо изключително сложна разумна система за наблюдение и управление, която да следи цялата вселена за специални действия — като поставянето на камъчето — и да задейства определени непредвидими — въз основа на наличната вътрешна информация — събития в случай че забележи изпълнението на такива особени действия.

— Искаш да кажеш, че за да съществуват вълшебства, е необходимо вселената да бъде мислещо същество? Че тя си е? Не си ли чувал за Господ? Той може всичко. Той трябва да ме е пратил тук...

Тичко сведе смирено глава.

— Може всичко, но не прави всичко, защото ако се случваше всичко, значи се случва нищо, защото не е определено кое от всичкото се случва. Случването е определяне на някое от всичките неща, които могат да се случат, но не се случват, защото вече се е случило точно определено от тях. Предполагам, че и ти си мислиш, че можеш да правиш всичко, което си поискаш, въпреки че това е обикновена заблуда.

— Аз си мисля, че с тия словозаврънкулковщини не успя да ме разубедиш, че метлите не са вълшебни; и недей да я чупиш, ако обичаш!

ГЛАВА 22

— Това е абсурдно. — възрази Емил. — Нима ние не сме част от събитията, които се случват на този свят? Ако монетата е подвластна на израждането във вероятностите, — водещо до повторение на първото събитие — то би трябвало и ние да сме. В такъв случай обаче, вероятно бихме престанали да съществуваме или съществуването ни би било много странно. Би било изродено като поведението на упоритата монета, която се е... влюбила в езито и не иска да се раздели с него.

„Влюбила...“ — помисли си Ана.

— Защо да не е вярно, че ние не сме част от събитията, случващи се тук? Възможно е ние да сме нещо друго; нещо външно и чуждо; да сме независими от аномалията.

— Ако е вярно, то по какъв начин взаимодействаме с този свят? Как така докосваме предметите, ходим, удряме, падаме... Докосваме се, виждаме, чуваме?

— Може би всичко се нагласява така, че да си мислим, че правим всичко това. Да си мислим, че се случва това, което се случва.

— Струва ми се нелепо. Сигурно някое невидимо същество хваща монетата, като я хвърлим, и променя величините, определящи нейния полет, за да се падне каквото според него трябва, така че да бъдем заблудени и да си мислим, че има вероятно изграждане...

— Защо да е нелепо? Това е добро предположение за начина на събъждане на израждането.

— Но това са глупости?!

— Не вярваш ли във вълшебствата? В чудесата? Те съществуват.

Емил се съсредоточи в кафявите очи на Ана и разфокусира погледа си.

— Вярвах... Докато не пораснах достатъчно, за да разбера колко съм се лъгал. И докато не се уморих да страдам, докато очаквам вълшебството да се случи...

— Когато вярваш в във вълшебства не се залъгваш. Ако то не се случва, значи още не си достоен да го срещнеш.

— Да, най-лесно е да се самообвиняваш, че „не си достоен“... Чудесата са прекалено нагласени, за да съществуват.

— Откъде знаеш с каква мяра да мериш?

— Мярата на опита — за да има чудеса и вълшебства, е необходимо вселената да работи много изчанчено и неестествено спрямо начина, по който работи когато чудеса не съществуват. Ако не съществуват чудеса, е достатъчно да нагласиш света един-единствен път, — когато го създаваш — а по-нататък той сам върши всичко. Ако съществуват чудеса като вероятностното израждане, тогава би трябвало да нагласиш и разумни сили, които непрестанно да наблюдават определени измислени свойства — като това дали се е паднало ези или тура — и зорко да следят дали тези свойства вървят по желанияте от тях пътища. Ако не вървят както трябва, според преценките им, вълшебните разумни сили трябва да се намесват и ще да поправят нещата; но по тайнствен начин, по който другите не могат да ги усетят...

— Какво му е неестественото на такъв свят? Сам си си втъпил какво е естествено и не искаш да приемеш друго.

— Понякога искам да вярвам, но не когато това означава да се заблуждавам с глупости.

— За да вярваш не е необходимо да се заблуждаваш. Надеждата ти дава сила, дори когато единствената полза от нея е да има за какво да си мислиш преди края.

— Преди края, който е начало на безкрая. За някои безкраят е раят, а за нас краят ще е тоя безкраен ад...

Емил отново се омърлуши и сведе поглед към стъпалата на Ана.

— Не е безкраен! Хайде, вместо да философстваме, по-добре да тръгваме да видим къде свършва коридорът!

Ана дръпна Емил за ръката и ободри отчаяната му физиономия.

ГЛАВА 23

— Можеш ли така! — цъфна, закачливо, мъжлето, докато бодеше прозрачното копче с върха на дървената дръжка, която стискаше между краката си. Копчето не се очарова и игриво изтласка нахалника назад, сякаш имаше малка пружина.

Широкоплещестият видя всичко и тайната на метлата в миг му се изясни. Той съобразително поднесе челото на цилиндричния, затъпен, дървен кол в полезрението си и откри, че отпред стърчи едва забележима пъпка; огледа я добре, докосна я с пръст и стигна до заключението!

Най-вероятната причина за съществуването ѝ е миг разсейване на майстора, който е струговал кола.

— Не си играй с копчета, когато не знаеш какво вършат. — посъветва мъжагата.

И „не казвай на палавник какво да не прави, че той ще направи тъкмо него.“ — добавяше древна мъдрост.

— А може ли да пуснеш нещо по телевизора, или както се казва? Онова с мацките образователна програма за работа с асансьора ли беше? Какво друго дават?

— Реклами.

— Уха! Ти обичаш ли да гледаш реклами?

— Не.

— А аз обожавам. Да, има и ужасно скучни и досадни — не може всичко да е съвършено; но някои са адски забавни. Не си ли съгласен? Нямах ли поне някоя, която да ти харесва? На мен любимата ми е на една вкусна сладка тръпчива приятна освежаваща червеникаво-кафява газирана напитка с мехурчета, дето един се спуска, с каяк, по ужасно бурна река в планината; стига до страховит водопад и пада от него; и като пада се обръща надолу с главата в реката; обаче — нали знаеш, винаги така се случва — изправя се, много е усмихнат и се кефи... Абе голям кеф... Не си ли я гледал?

— Не.

— Майтапът е в това, че се кефи, защото реката и водопадът не са наляти с вода, а целите са от напитката! Значи не е водопад, а „напиткопад“... Спуквам се от кеф, направо!

— Напитката „Напитка“ ли се казва?

— Не бе, има си име — много ясно... Значи, като го дават тоя как се радва накрая, вляво се появява огромна, дундеста, пълна, въртяща се бутилка, а отдясно напечатват текст и говорителят го прочита. Беше нещо като „това е еди-какво си“...

— Името на напитката е „Еди-какво си“? — пошегува се мъжагата.

— Не бе! Не ме бъркай! Много е гадно така — любимата ми напитка е, а не мога да се сетя за името й... Айде де, пускай рекламите, ако обичаш.

След няколко татититания стената в дълбочината отново се превърна в прожекционно платно. Появи се бебе, което си играе с огромен пухкав мек вълнен плетен черен пуловер. Разнесе се песен.

„Пуловера на татко аз обичам...“

— Ха-ха, една от любимите ми. Това ретро-реклами ли са?

„...мама го изпира със «Катран»...“

* * *

Представяме ви крем срещу наднормено тегло „Кремка мазногорелка“!

„Кремка мазногорелка ми помогна да сваля цели 170 килограма от теглото си. Сега отново съм слаба и стройна и нося старите си дрехи!“ — рече стотина килограмово, обемисто, същество, седнало на стол, издръжлив на високи натоварвания. — „И ти можеш! Поръчай веднага! Само за 999!“

— Тези за килограмите най ги мразя... — рече Тичко.

Следващата реклама, светнала на прожекционното платно, бе заснета на открито.

Сред мрачно влажно пространство, обрасло с високи гъсти папрати, трима брадясали мъже следват свръхлеко облечен тъмнокож с добре заточено мачете. Средният, от групата на тримата, е европеец и изглежда най-важно. Освен наболата брада, под носа му стърчат гъсти

засукани мустаци; черепът му се украсява от шапка с форма на лодка, а черна превръзка крие лявото око; кука замества лявата ръка след китката; лакиран чамов прът стърчи на мястото на левия крак след коляното и хлътва в меката пръст на всяка крачка.

„Според картата съкровището е на деветнайсет тигрови скока в посоката, към която сочи куката, и девет разкрача на джудже, ходещо на кокили, по продължението на ръба на капитанската ми шапка.“ — избоботи куцият с мустаците, докато оглеждаше пергамент, пожълтял от въздействието на неумолимия разрушителен ход на времето и солените пари на морския въздух.

Чернокожият водач, който бе напреднал на половин дузина крачки пред другите, изведнъж пребледня, спря да сече папратите и се обърна към мустакатия.

„Подъне! Трябва спре!“

„Няма «спре»!“ — възрази гневно мъжът с шапката. — „Трябва да продължим, за да вземем това, което ми се полага по право. Продължавай да проправяш пътя!“

„Умрем! Излиза от тук вечно няма!“ — недоволстваше негърът.

Един от брадатите спътници на мустакатия — представител на някой от най-източните азиатски народи — извади старовремски пищов кремъклия, модел „гръмни веднъж и ме хвърли, че после половин час ще ме зареждаш; и не забравяй да не ме носиш на влажни места, защото като ми се намокри барута засичам“, и го вдигна към водача: „Продължавай да кълцаш тревите, иначе ще кълцнем тебе. Хо-хо-хо и бутилка греяно саке!“. „И една текила!“ — обади се третият брадат мъж.

„Не бива продължи! Умре всички! Подъне!“

Брадатият с пищова издърпа петлото на „гръмни-веднъжа“ и се чу „щрак“.

„Не се шегувам.“ — заплаши той. — „Ако си се уморил да режеш, поне ни дай мачетето, пък ти си стой тук в плявата. Тъкмо за нас ще остане повече от съкровището“.

Третият добави: „И ще си купим много бутилки текила и жени!“

Негърът се подчини и подаде бавно оръжието, но не спря да хленчи.

„Страхува вас! Напред ходи бива не! Богатство умре! Спира!“

„Да вървим, момчета.“ — заповяда мустакатият и последва брадатия с пистолета, който блъсна тъмнокожия встрани и го смени в кълцането на папрати.

„Продължава не! Подъне! Моли спре!“ — крещеше водачът, но нямаше кой да го чуе.

След броени секунди и няколко десети се разнесе свежо „блъом, плъок, блис, глъб, шлъоп, плъо-с-с-с-с-с“.

„Тресавище! Нгонго, помогни ни! По дяволите, тоя дървен кол ме тегли като пирон. Използвайте го като спасителна пръчка, капитане! Не мога да го отворя — винтът е ръждясъл. Ох, драскате ме с куката! Дръжте се за папрата, капитан Плът! О, не — скъса се. Абе не трябваше да ям толкова омари и морски костенурки... Загивам-е-е-е! Защо не ни предупреди, Нгонго?! Трябваше да ти светим маслото още на Порт Хайдук. Ще се срещнем в ада, тъмнокожи предателю! Тогава ще ти светим маслото, в което ще се пържиш заради вероломството си! Ще те чакам-е-е-е-е...“ — и те потънаха в тресавището. Бълбук-бълбук.

Тъмнокожият, облечен в оскъдна, екологично чиста, природосъобразна хавайска поличка се сви сред папратите и горчиво заплака.

„Нгонго предупреди господар. Господар слуша Нгонго не. Нгонго казва! Подъне! Подъне! Подъ-ъ-ъ-н-е-е-е-е! Господар Нгонго слуша не! Нгонго виновен не!“

„Ако и Нгонго бе минал езиковите курсове на Адски езиковеди АД, нещастиято нямаше да се случи. За да ви разбират и да не ви пращат по дяволите, обадете се веднага на Адски езиковеди АД; за всички раси!“

ГЛАВА 24

Асансьорната врата се смаляваше зад гърбовете на момчето и момичето, но рамката отпред не променяше размерите си въобще, въпреки многото крачки по черно-белите квадрати.

„Със сигурност знаем само, че промяната във видимите размери е по-малка от способността на зрението ни да я различи.“ — помисли Ана, за да си вдъхне смелост.

Мрачното предчувствие на Емил за безкрайна безизходица се смесваше с гъделичкащото удоволствие да се разхожда до рамото на любимата си и образуваше, в душата му, смес от противопоставящи се болка и радост.

* * *

Човешкото зрение се хвали с изключителна способност за светкавично и производително приспособяване към промените в осветеността на околната среда. Благодарение на това качество хората получават възможно най-голямо количество информация от областите на изображението, притежаващи средна яркост, за сметка само на частите от него, които са преосветени, и онези, които са облъчени с по-малко светлина от средното; надосветените области изглеждат бели, а недоосветените — черни.

Мощността на лампите над безкрайния коридор караше подът почти да свети. Той обаче бе съставен единствено от черни и бели области, така че белите квадрати по земята и лявата бяла стена изглеждаха просто бели, а черните квадрати и черната стена отдясно — черни; само дето не толкова просто черни, защото по тях се забелязваха меки нежни отблясъци.

Загледан в еднообразния фон — по подтик на умореното си, от липса на външни дразнители, съзнание — Емил глупаво вдигна поглед към ярките лампи, — най-живото нещо, освен Ана и него — за да ги

огледа и да получи някакво полезно възприятие от тях; единственото възприятие, което получи обаче, бяха приятни гадни кръгове пред очите.

— Какво правиш!? — скара му се Ана, като го видя.

Както би трябвало да бе предполагал, че ще стори, ако бе с всичкия си преди да го направи, Емил бе завил с длани лицето си и гледаше пряз тях към земята.

— Тези лампи са поне по 1000 вата! — назидателно уточни момичето.

За щастие петната в полезрението не бяха сериозни и на момента показаха признаци на първично начално разтапяне.

— Искях да видя колко вата са... Като изключа теб, тук е такава скука, и бях се отнесъл... Ти откъде знаеш колко ватови са?

— От опит.

Зрителното смущение бе интересно за наблюдение, но заради него момчето почти не виждаше; то бръкна в десния джоб на дънките си и измъкна часовника със скъсана пластмасова верижка.

— Негативът? — досети се Ана.

— Аха. — потвърди Емил, докато забучваше „Ксин Джя“-та в левия джоб без, първо, да погледне колко е часът. Момчето се зае да опипва вътрешната част на десния джоб на тесните си дънки, за да намери черния пластмасов цилиндър. Момичето забеляза затруднението му и си помисли.

„Моята... Ръката ми... Да ти... Може ли... Бих ли... Искаш ли...“

— Пръстите ми са по-тънки — ще ми е по-лесно да извадя кутийката. — предложи, плахо, помощта си Ана.

— Ще се справя. — срязва я Емил.

Цилиндърът обаче се беше закучил и не щеше да излиза. Дънките ли са станали по-тесни? Момчешките пръсти ли са се подули? Или са станали по-несръчни?

— Добре, би ли ми помогнала, че нещо ми е станало на ръката...

Момчето почувства, че момичешките пръсти на Ана наистина са по-фини и умели, защото, без усилие, от веднъж, те плавно изтъркулиха филма от дълбините на джоба.

— Много ти благодаря. — вежливо пое ръката на дамата кавалерът.

— За мен беше удоволствие. — с усмивка отговори дамата.

Ретината все още даваше известни смущения, но малки, защото петното се бе разсеяло почти напълно; почти напълно обаче означаваше, че Емил не виждаше достатъчно ясно, дори за да прочете какво пише на едрия екран на часовника.

— Ще го направиш ли вместо мен? — попита заслепеният.

— Да погледна точно колко ватова са лампите?

— Аха. — потвърди Емил.

— Ти си пази очите.

— И ти. Внимавай през колко слоя филм гледаш!

Пластмасовият цилиндър бе прескочил от лявата длан на Ана в дясната на Емил, и от там обратно в нежната гладка лява длан на момичето, което отвори капачето, издърпа навития на ролка, без сърцевина, цветен филм и превърна осветеното му начало в много плътен, черен, светлинен филтър, през който надникна към висящата, право над главите им, лампа.

— 219 волта, 49 херца, 999 вата. — прочете, на глас, момичето.

— Как позна?! — несдържа изумлението си момчето.

— Ако искаш да правиш хубави снимки при всякакви условия, трябва да изучиш светлината: лампи, светкавици; лумени, луксове, кандели... Чувството за лъчение влиза в кръвта ти, независимо дали искаш или не.

— И жадуваш да узнаеш какво пише на бележката с технически данни на всяко излъчващо устройство до което се докопаш, за да усъвършенстваш още повече умението си да разпознаваш характеристиките, без да четеш изрично описаните технически данни?

— Как са очите ти?

— Не се тревожи. Останали са само няколко палави малки зелени островчета.

Рязко и безшумно светлините отслабнаха с няколко степени и означението „219 В, 49 Хц, 999 Вт“ стана невидимо през няколкото пласта лента; в мига на превключването върху черната стена изникнаха, циклично размножени от началото до края на безкрайния коридор, надписи с едри бели букви.

Сърдечни поздравии от лампостроителите

В чест на познанията ви по лампи, намаляваме мощността им, за да не получавате досадни кръгове пред очите.

— Бас държа, че това са го осъществили с глупаво разпознаване на реч. — заяви Емил, изненадан, но не и учуден от покрилите се с букви стени.

— Защо да не е вълшебство? — смигна дяволито Ана. — Коридорът изчака да кажа много думи, свързани със светлина, преди да извърши промяната.

— Защото машината пет часа се е мъчела да разпознае някоя ключова дума, като „219“, „49“ или „999“... — намигна Емил.

— Възможно е да е чакала някой да каже „светлина“.

— Или е чакала да чуе числата и в близък момент след тях „светлин“; де да можехме да разберем как точно е направена... Виж — стената е направено от нещо като стъкло; някакъв вид течни кристали?

И върху бялата стена се бяха появили букви, само че черни.

Спогодба между лампостроителите и асансьоростроителите

Ритнете вратата и тя ще се отвори.

Само внимавайте, че го прави навън.

— Мислиш ли? — ококори се Емил.

— Не.

— Да се върнем да проверим?

— Искат да ни изиграят още веднъж.

— Другата посока е към безкрайността?!

— Не знаем, че е безкрайност.

— Ще проверим асансьора — ако ни баламосват, ще се върнем да цепим през безкрайността — така или иначе няма накъде другаде.

— А ако тази наша разходка е част от плана им? Не знаем как работят тия машинarii. Ако могат да разпознават изговорени думи, то защо да не са заредили пода с чувствителни на натиск елементи, които да дебнат всяка наша стъпка и, при колебание в посоката, да ни изиграят някой номер?

„Ех, да си бях отмъкнал някоя метла от оня летящия...“ — спомни си, с тъга за пропуснатата възможност Емил. — „Може и да не е разпознаване на реч, а да имат наблюдателни камери, които дебнат да видят негативи или други светлинни филтри... Да можехме да узнаем...“

— Защо да не е двойна игра? Може пък да искат да ни убедят, че се опитват да ни пратят за зелен хайвер, така че да продължим напред и да се откажем от единствения шанс да напуснем безкрайността! И

след като напреднем още малко към нея, с надеждата да я извървим цялата, по стените нагло да се изпише:

„Душеискрени поздрави от клопкостроителите: в чест на простодушието си получавате подарък: вечна почивка в безкрайния коридор със задънен вход“...

— Според мен си играят с податливостта ни на внушения. Коридорът не е безкраен и посланията на стената са измамни.

— И на мен ми се иска да е така.

— Като ти се иска, ми вярвай!

— Желая да вярвам в много неща, но тъкмо защото искам да вярвам, не вярвам, защото ако можех да изпълня желанието си, щях да съм го изпълнил. Откъде накъде ще е измама? Каква полза биха имали инженерите да ни мамят? Защо да пращат в безизходната безкрайност две сродни им души? Досега сигурно само са се шегували с нас.

— Да не би да вярваш, че инженери са правели асансьорите?

— Нали ти самата смяташе така?!

— Вече не съм убедена.

— Защо?

— Тези гадняри ни се подиграват.

— Чувството за хумор е качество, характерно за създателите на машини. — заяви, с гордост, съзателят на машини.

— Иронията на тия е зла. Хайде да продължаваме.

— Само благи инженери ли познаваш?

— Може и да се водят инженери, на книга, но не носят духа на творци.

— Съществуват и „луди учени“, и „зли гении“, които искат да подчинят на волята си целия свят на всяка цена; ако не им се отваря такава възможност — поне се опитват да тормозят част от него със знанията си, впрегнати да изпълняват „пъклени“ планове... Защо създателите на чудесиите тук да не са такива инженери? — подхвърли, засегнат, Емил.

— Добре, може и да са такива инженери. Да вървим.

— Това може да е единственият ни шанс за изход от безкрайната безизходица!

— Не вярвам. Прости решения, използващи търсене с връщане, рядко вършат работа в Ада. Тук всеки ход може така да промени

играта, че да няма второ връщане; а всяко погрешно връщане може да значи свършване. — изпусна повече думи, отколкото трябваше, Ана.

— Може, не може... Откъде знаеш какво търсене върши работа тук?

— После ще ти разкажа.

— После, после...

— Стига празни приказки, приятелю. Тръгваш ли с мен или ще се разделим? — пресече изведнъж Ана, в желанието си да се измъкне от погрешно подадената тема; в гласчето ѝ се долови потрепване, въпреки че бе уверена в Емил и смяташе, че той не би трябвало да я зареже в каквито и да било условия; вярваше, опирайки се на поведението му до момента; или пък на силното си желание?

„Приятелю!“ — жегна Емил изникналото изневиделица мило обръщение. — „Какво всъщност искам? Да се кача сам в ковчег, наречен АТ-1, без да знам къде ще отпътувам, или да остана в безкрайността с любимата си, за която вече съм... ех, приятел... Или да се качим двамата в ковчег и да отпрашим към неизвестното? Заедно можем да открием начин да разнищим изчислителната машина през пулта за управление и да се доберем до информация за това къде ще ни отведе всяко местоназначение? Пултове и местоназначения... Защо трябва да споря с теб?“

Усмивката на момчето означаваше, че се предава; а усмивката на момичето — че е щастлива.

— Защо не погледна мен, когато коридорът ти доскуча? — закачливо попита тя, когато двамата отново потеглиха по коридора. — Не съм ли интересна?

— Какво мислиш за това „модерно изкуство“? — оригинално каза „интересна си“ Емил, след пауза от четири-пет крачки.

— Подът? — съвсем малко се озадачи Ана и светкавично влезе в час.

— Да, той е „краден“ от класическа картина на Красимир... — не довърши Емил, за да даде възможност на Ана да отговори.

— Лелевич. Само дето коридорът трябва да е строен безброй години преди раждането му...

— Харесваш ли такова изкуство?

— Зависи от настроението ми.

Бялото съобщение върху черната стена се смени:

Поздрави от ловците на пътуващи души!

Рибите, които не се хващат на въдици, ги ловят с мрежи.

Нито Емил, нито Ана обаче забеляза новата мнима заплаха.

— Харесват ти опростенческите „шедьоври“ като „черен квадрат на бял фон“ или „четири черно-бели квадрата“?

— Карето, като пода, ми е любимата от Лелевич. Мисля, че простотата е удивително стилна.

— Простотата да; но самоцелното опростяване?

— Трудно се поставя рязка граница между двете думи. Разликата зависи от нагласата на този, който ги използва. „Самоцелен“ също е много размито понятие. Странно, мислех си, че простотата би те очаровала...

— Е, случва се... Права си в това, че простотата е завладяваща духа сила, когато се заемеш да я търсиш, за да заобиколиш нещо, което смяташ за сложно. Но ако не свързваш търсенията си върху простотата със стремеж да преодолееш сложна пречка, тогава пътят ти към нея минава на косъм от израждането в опростенческа простотия — каквато за мен са безвкусици като черен квадрат на бял фон, който има право да бъде наречен „картина“ само заради рамката, а не заради „съдържанието“, което тя огражда...

— Много си краен. Красотата в изкуството е и в силата на творците да разчупват черупките на закостенелите разбирания. Да бъдат свободни да предлагат и налагат нови начини за себеизразяване.

— Себеизразяване с един квадрат на черен фон? С колко бита се описва такова „себеизразяване“? Какво можеш да изразиш с толкова малко данни? Бедността откъм подробности е една от основните слабости на опростенческото изкуство. Творбите са толкова безсъдържателни в техническо изпълнение и дълбочина на замисъла, че губят стойност като създание на талантлив художник, понеже всеки човек може да ги прерисува с няколко замахвания на четката или пък „с линия и триъгълник“; по този начин се обезценява неповторимостта на изкуството.

— Аз пък го разбирам като широта на мисълта. Творецът се докосва до всички и по този начин всички са способни да схванат идеята на творбата му.

— По-скоро идеите са в клетка, отколкото да „разчупват закостенелите разбирания“. В черен квадрат на бял фон е заложена

единствено следното: „черен квадрат, очертан с бяла ивица“ или „бял квадрат, в който е вписан по-малък черен“; или „черен успоредник с прав ъгъл и две съседни, равни по дължина страни, които са оградени от бели успоредници с по-дълга страна, равна на дължината на черния; и по-къса, равна на една осма от нея.“. Това разбирам аз от опростенческото изкуство: творбите се описват с няколко думи, без да се загуби нищо от усещането за тях. Само си представи колко дълга словесна огърлица трябва да нанижеш, за да разкажеш на някого всички подробности от кое да е изумително живописно произведение на Да Пелинчи или Ребрандо; и колко много от подробностите и оттенъците не биха могли да се предадат с голи думи.

— Не отричам майсторството на реалистите, но не робувам на самоцелната техника на рисунъка. Тя не е всичко в изобразителното изкуство.

— Тя е едно от главните средства за разграничение на авторите. Най-фините в изпълнението на същността на изобразяването могат най-красиво да представят на другите своите представи.

— Не е сигурно. За да бъдеш творец, не е задължително да си съвършен в подробностите; и ако си съвършен в детайлите, не се знае дали имаш творчески дух и дали си способен да създаваш, а не само да пресъздаваш.

— И тригодишното дете, което драска по листа, е творец; и то превръща еднообразната едноцветна повърхност в привличаща вниманието творба от начупени линии и петна; тази творба притежава замисъл и настроение, защото авторът ѝ влага в линиите представи за близките си хора, за любимите си предмети и преживявания. Но ако сравниш рисунката на тригодишния Да Пелинчи с шедьовър на същия на трийсет, ще откриеш двама много различни творци, с много различни способности да пресъздават действителността. Вероятно всеки човек е способен да претвори творбите на тригодишния Да Пелинчи, но на пръсти се броят художниците, които могат да се мерят по майсторство с порасналия.

— Пресилваш нещата. Кубистите и модернистите също могат да рисуват добре, в смисъла който влагат в „добре“ реалистите; но не искат, защото този начин им е омръзнал.

— Вероятно си права. Модернистите са странни птици... Но ми е чудно, как им омръзва рисуването, пълно с подробности; а не им

омръзва да „творят“ платна, които се описват с десет, двайсет, петдесет бита? Ако си в период на вдъхновение би могъл да бълваш по сто такива творби на ден...

— Няма да стане, защото платната са големи — едно, че трябва да се подготвят за рисуване, и друго, че се покриват бавно с четка.

— Майсторите на бояджийско изкуство... — саркастично обобщил Емил. — Черният квадрат е просто черен квадрат и когато е с площта на спалня за двама, и когато е препинателният знак „точка“, начертан като квадрат, съставен от четири точки върху изобразителното платно на изчислителна машина. Описанието на черния квадрат в съзнанието на ценителя си остава „черен квадрат“, независимо от размерите, защото се възприемат не размерите, а съотношенията между тях.

— Но данните, които се въвеждат при преобразяването на платното от един цвят в друг, са повече, отколкото крайното количество, което човек възприема; човек възприема частите свързани в неразглобяеми представи, а „бояджията“ покрива повърхност, която изисква всяка нейна точка да бъде погалена поотделно. За да се свържат всички точки в едноцветна цялост, е нужно да им се предаде информация, означаваща връзката между всяка частица боя с всяка съседна на нея.

— Ценителят на изкуството се наслаждава на произведенията на изкуството, а не на начина, по който са създадени. Особено пък когато „творчеството“ се състои в еднообразно мацане с валяка...

— Някои се възхищават и на начина. Ти не беше ли от тях?

— Да, така е, но не в бояджийския смисъл. Когато начинът, по който се рисува, е майсторски, и завършената творба е майсторска, защото преценката на качествата на изкуството се свежда до проверка на подробности, които са следствие на начина на рисуване. Тъй като е невъзможно да наложим две картини една върху друга и да ги сравним едно към едно, правим следното: търсим връзки между цялостните образи, които разпознаваме в завършеното платно, и ги сравняваме с връзките, намерени в други творби, които смятаме за големи постижения; разглобяваме изображението на предметите, от които се състои, и преценяваме дали приличат на нещо, което познаваме и на което сме сложили значка „красиво“; разглобяваме цялостното изображение на малки области, в които предметите не са завършени, а

са само подробности: плавни или резки линии, очертания, петна, оттенъци, гладки или резки преходи между две цветни области; сравняваме получените части с частите на други произведения на изкуството и решаваме коя картина е по-добра.

— Формализъм? — не се съгласи момичето.

— Именно. Ако вникваш колкото е възможно по-надълбоко, докато анализираш изкуството, и не спираш да се питаш „защо“ наистина до положение, в което не можеш да си отговориш, ще стигнеш до същото заключение. Изкуството е формално, защото всичко сътворено е вид форма: формат на възприятие, на чувство, на мисъл, който позволява усещането да бъде повторено със закъснение. Произведенията на изкуството са формат за запазване на части от състоянието на душата на твореца. Формални са и защото умовете използват формули, чрез които решават дали нещо е красиво или е грозно; дали е майсторско или бездарно.

— Формата е важна, но съдържанието е два пъти повече. — изстреля Ана и се втренчи в очите на Емил, който се бе взрял в нейните. Тя се спря. Той също.

ГЛАВА 25

— Безсмислено е да пускаш искри на кибритлия. — посъветва Пешо, отпи глътка от газираната напитка и остави чашата до сметалката „Радка“, модел 6699; чудото на техниката, по времето на своята младост, сега бе реликва от първото поколение на своя вид изчислителни устройства; под отворения му капак се виждаха редици с платки, по които, на гъсто, бяха набодени транзистори, диоди, резистори, кондензатори и феромагнитни пръстени.

— Голяма работа като са ни отрязали за 19-ти път. — каза невъзмутимо Тошо, докато се взираше в разпънатия на масата вестник и четеше за новата игра на глаголарска къща „Пирин“: „Рай“. — Ще впрегнем сметачището и всички машини, с които разполагаме, и ще подкараме някак си „Рай“.

— Новото творение на „Пирин“? Хе-хе, всичките ни сметачи, взети заедно, не могат да се изравнят с един-единствен Петак четвърти по бързодействие; да не говорим за изобразяващите ускорители...

— Затова ще пренапишем „Рай“ от начало до край. Ще подобрим глаголният строеж, предлозите, връзките; ако трябва ще направим цялата игра наново. Колко му е? Много глаголица, малко опростявания в алгоритмите и ще смъкнем изискванията девет-десет пъти.

— Мен не ме търси за тая работа.

— Що бе, после и ти ще играеш?

— Стигат ми и по-прости игри. — заяви Пешо и изгълта остатъка в чашата си. — Очертанията са достатъчни, за да разпознаеш обема на телата. — каза той, докато наливаше ново количество червеникаво-кафява напитка. — Да има повече цветове и оттенъци е по-приятно, но е много скъпо откъм количество изчисления и памет, при положение че основното, което възприемаме, са само границите между фигурите.

— Това е ясно. Удоволствието обаче е в правенето на нещата с върхово качество съобразно възможностите на машината. Защо да играеш на първобитно насечено контурно рисуване, като можеш да се

наслаждаваш на нещо по-реалистично и плавно, само ако вложиш малко повече труд?

— Защото съм стар за игри.

— Стига глупости? И така да е: ти няма да играеш НА нея, а СЪС нея.

— Не съм в настроение. — Пешо отпи още една глътка и чашата остана почти празна.

Колегата вдигна глава от вестника и зърна книгата, която Пешо си бе пренесъл от стаята при бай Гошо.

— Какво четеш?

Пешо преглътна последното съдържание на чашата и подаде тухлата на Тошо, който я разгърна и прехвърли съдържанието ѝ.

— За пръв път ли ти е? — „Алгоритми за свръхпаралелни изчисления с взаимни преходи през цикличните преобразования“.

Пешо поклати виновно глава, докато пълнеше изпразнената си чаша.

— Тогава ще участваш в другите части на задачата. Кой е писал подражателя на Петак четири, който използваме сега?

— Не съм аз. Митака и Иван го доправиха от един по-стар, когато теб още те нямаше на тоя свят. И те си падат малко луди глави...

— Знам. Добре ли са го направили? Мисля да го прегледам.

— Хвърлял съм му някой-друг поглед. Не е съвсем свестен. Бързаха да го съберат колкото да тръгне, но после им омръзна и го зарязаха недоусъвършенстван.

— Ще се включиш ли тук? Правил ли си подражатели?

— Абе да, тук може и да помогна. Имам малко опит от едно време, когато нямаше какво друго да правя.

Пешо изгълта една трета от течността в чашата.

— Завърши ли „Радка“-та? — любопитства Тошо, като забеляза поялника покрай сметалката и че от основните платки на машината израстват няколко ивици с проводници, които влизат в отворена стъклокерамична кутия с по-съвременни платки, по които се мяркат и интегрални схеми с ниска и средна степен на интеграция.

— Преди малко я бях оставил включена, да видя колко цикъла ще успее да извърти без грешка, а бай Гошо ме сгълча, че пак съм я бил забравил да работи на вятъра... Иначе стана. Вече може да се

управлява отвън и да връща резултата на външна изчислителна машина, а не само на екрана и върху печатача.

— Хе-хе, и нея ще я навържем към мрежата, за да помогне в изчисляването на „Рай“...

ГЛАВА 26

— Ще се върне. — процеди през зъби шерифът, прехвърли пурата в другия ъгъл на устата си и потупа с длан бъчвата. — Не може да изостави бъчва с джин. — допълни той и се огледа, за да се увери, че от покривите на публичния дом, наричан „Кръчма“, банката и една друга дървена постройка дебнат въоръжени мъже с прашни бомбета, кърпи на устите и непогрешимо точни мерници.

Изстрел свали онзи на банката, тъкмо когато си въртеше пищова около показалеца. Бум! И вторият литна надолу, докато се заслушваше да чуе откъде е дошъл изстрелът към първия. Та-та: третият направи салто „мортале“ и се строполи, мъртъв, пред коневръза на кръчмата. Всичко утихна, заедно с живота в телата на стрелците; по главната улица се претърколи един храст, тласкан от въздишките на вятъра; и отнякъде изцвили волен див мустанг.

Шерифът изплю пурата си и тя угасна на земята, до бъчвата с джин; заедно със спътника му бяха извадили револверите си, притискаха се гръб в гръб и се озъртаха като подплашени котараци.

— Излез и се бий като доблестен мъж, Шутър!

Миг тишина, колкото мустангът пак горделиво да се изпъчи, че е свободен.

Па-па — изпатка ги пушката през прозорците на магазина. Двамата пазители на реда изпуснаха пищовите си и се срутиха да агонизират в прахоляка. Разбойникът ритна един здрав шут на хилавата врата, изкърти я и излезе на светло. Бе с набола брада и гъсти мустаци. Носеше бомбе, както се полага, но си бе свалил кърпата от устата и лукаво се усмихваше, докато сочеше все още живите си жертви с цевта на винчистката.

— Подлец! Направил си се на наш човек! — изскимтя раненият шериф; той се готвеше да грабне револвера, който бе паднал на една ръка разстояние от дясната му страна; голобрадият му, младолик, съдружник обаче можа само да забие поглед в Шутър, колкото да отнесе лицето на виновника за смъртта си в отвъдното, и издъхна.

Стрелецът се надвеси над шерифа и го застреля със злобен поглед.

— Да те довърша ли, или да те оставя да ти изтече кръвта?

Па-па-па-па — изневиделица някой напълни Шутър с олово. Шутър опули грозно зъркели, падна на колене; видя своя убиец, колкото, с последни сили, да си помисли — „Ще се видим в ада, да те вземат мъртвите дано.“ — и се плъосна бездиханен, по лице, до угасналата пура на шерифа.

— Как сте, сър!? — попита ималият късмета да стреля последен, и се затича към шерифа.

— Ще се оправя. — отговори той и откопча ризата си.

Дрехата отдолу бе покрита с джобове, в които, плътно една до друга, бяха пъхнати два слоя плоски метални бутилки, някои от които пробити.

Зазвуча музика в стил Еньо Мориконьов, когато се случва нещо радостно; гледната точка се спусна ниско и камерата хвана в едър план бъчвата и бомбето на убития убиец. Появи се огромен надпис с шрифт като от времето на Дивия запад, и мъжествен глас избоботи:

„Джин Бин — за доблестни мъже!“

* * *

В дъното показаха бял уред за мъчения, наричан галено „зъболекарски стол“ и вниманието се прехвърли върху мъж в бяла лекарска мантия, който се разхождаше сред отрупаните с плодове, зеленчуци и всякакви чеда на майката земя маси на Събота пазара, включително такива, за които не знам какво представляват. (Например някакви сочни виолетово-оранжеви плодове; е, може да са били и зеленчуци; или нещо друго?)

— Готови ли сте за преглед? — запита мъжът в бялата мантия един минувач, който оглеждаше червените чушки и видя, че са малко презрели.

— Не. — отговори минувачът и отмина на съседната маса, да види как върви празът.

— Готови ли сте за преглед? — попита докторът млада купувачка, на която тъкмо й мереха две кила краставици.

— Къде? Тук? На пазара? — озадачено отговори с въпрос тя.

— Да! Ето там сме сложили походен стол!

— Не Ви е срам! — възмути се бременната, взе си краставиците и си замина.

— Готови ли сте за преглед? — попита докторът един възрастен господин, който с мъка се бе привел над ниска сергия с арпаджик.

Старецът му се усмихна с три зъба и изфъфли.

— Какъв поглед?

— Никакъв. — хладно промълви мъжът с бяла мантия; зарадва се, като видя, че зад възрастния господин продава млада дама, и се обърна към нея.

— Готови ли сте за преглед?

— По всяко време! Изберете каквото си харесате. При нас са най-хубавите зарзавати! Имат и документи. Първо се опипва, после се купува. Пипнете ги, не се стеснявайте, господине!

— Готов ли си за преглед, моето момче? — попита за пети път докторът.

— Не съм, ама и не ща!

Момченцето стискаше нагризано шоколадче „Кума Лиса“ с обелен станиол и се ухили, за да покаже колко са черни зъбките му; докторът посърна и се набута на една млада накипrena и нагримирана госпожица с високи токове.

— Готови ли сте за преглед?

— Я се разкарай!

„Паста за зъби «Бял Зъб» — а вие готови ли си за преглед?“

* * *

— Имам си една мечта... — рече момъкът. — ...да живея в замък от фин млечен шоколад и всеки ден да си го хапвам...

Не щеш ли, мигом мечтата му почти се сбъдна и тялото му се появи пред замък за чудо и приказ, построен от огромни фини млечни шоколадови блокове с надписи „Кума Лиса“ по тях. Кой ги знае откъде изникнаха и няколко стотици (или хиляди?) души народ със същата мечта, само че по-целеустремени от момъка. (Ако да търчиш като член

на стадо подплашени слонове означава „по-целеструмен“, отколкото ако си седиш и се пазиш стадото да не те стъпче.)

Душите се накачиха по стените на шоколадовия замък и лакомо започнаха да го гризат.

* * *

— Ела в Адпаксмета! — умотелно измяука женски гласец.

— Къде да дойда? — запита мъжки.

— В Адпаксмета! Ела да си правим кефа! — продължи женският.

На платното, в дъното на кабината, светеха сменящи се адпаксметови свръхсловесни страници и огромни заплетени паяжини без паяци, по чиито тънки бели нишки се плъзгаха електрически заряди, заснети със специална камера за електрони.

— С кого?

— С мен и с Адски съобщителни системи АД!

— Че защо? Доволен съм от общуването си без Адпаксмет; обичам нещата да са колкото се може по-естествени! — недоволено отказа на молбата мъжът.

— В чантата ти не може да няма място за една супермалка изчислително-съобщителна машинка на Адски съобщителни системи АД!

— Колко малка?

— Достатъчно голяма, за да събере в себе си цял ултрабърз компютърен сметач и универсален многоцелеи безжичен радиокомуникационен дигитален цифров инфрачервен микровълнов приемопредавателен трансиверен съобщителен комуникатор!

— Бре-бре-бре...

— С вградена камера за производство на ледени блокчета! По всяко време и където и да се намираме, с него ще можем да си говорим, да си пеем и... Чу ли за най-новото ултрамодерно суперготино иновационно нововъведение? — прозвуча въз... бодра женска въздишка — да правим виртуална любов по мрежата!

— Ох, миличка, въображаемите неща не ми харесват. — хладно рече мъжът. — Казах ти: обичам нещата да са колкото се може по-естествени.

— Нямах проблем — те са напълно естествени! Само дето имат неразбиваема защита от всички възможни вируси и зарази, защото при теб ще бъде телепортиран огледален въображаем физически образ на моето тяло, а при мен — на твоето!

— А ще можеш ли да м...

— Че как иначе!?

— Ще мога ли да те докосвам?

— Да! Със супермодерните сензори на Адски съобщителни системи АД!

— Да те притискам?

— Да!

— Да те целувам?

— Да!

— Да те... облизвам?

— Да! — „Със своето въображение, защото тия чувстващи устройства още не са ги измислили; не може всичко да е свършено.“

— помисли си женският глас.

Не задавайте излишни въпроси!

Удоволствието може да бъде и сигурно! Заложете на безопасното общуване с Адпаксмет и Адски съобщителни системи АД!

ГЛАВА 27

— Отговори ми направо, Емо. Интересна ли съм? — изпя гласчето на Ана.

После тя наклони нападателно шия и неочаквано се приближи до Емил; той се слиса; сега бе в настроение и я остави да прави каквото бе решила с него. Усети как гърдите ѝ го притискат и устните ѝ се впиват в неговите. Отпусна се и се отдаде на момента. Душата му пламтеше, а сърцето го пареше и бодеше сякаш щеше да се пръсне от щастие.

Девојката бавно избути младежа към черната стена, уверено го притисна към нея; впи тялото си още по-силно в неговото и започна да изпива устните му с по-голяма жажда.

Как му се щеше, на Емил, този целеви миг да влезе в безкраен цикъл... Но, уви, твърде скоро и, за нещастие, прекалено неочаквано, светлините угаснаха и, още по-неочаквано, мракът загаси двигателя на физическото сближаване вместо да запали по-голяма страст. Ана го целуна за последен път и се отдръпна. Той гореше целият; остана като парализиран за няколко секунди.

— Токът спря. — каза неспокойно тя. — Нещо ще се случи.

Емил се окопити.

— И тук ли го спират?

— Когато правят фокус и искат да скрият от зрителите какъв е номерът в него.

— Коридорът е фокус?

— Коридорът едва ли е бил фокус, но усещането, че е безкраен, беше.

— И след колко време идва обикновено?

— Зависи колко сложен е фокусът.

— Фокусът беше много хубав... — благодари за натискането Емил и облиза устните си, за да си спомни вкуса на нейните. Копнееше да види погледа ѝ. Дали се усмихва или е смутена? Дали се радва или съжалява?

Ана тихо се засмя.

— Помислих си, че ще имаме предостатъчно време, но... — недовърши тя.

Но някой превключи неизгарящия предпазител и лампите светнаха отново; мощността им се бе понижила с още няколко степени. Подът си бе останал на черно-бели квадрати, но черната и бялата стена бяха смесили боята си и изглеждаха сиви. Надписите ги нямаше. В дъното назад пак имаше асансьор, но беше по-близо и вратата бе по-различна. Отпред светеше стая с голямо стъкло, през което се виждаха двама души с бели манти, — мъж и жена — които се суят около млад мъж на легло; мъжът на леглото беше свързан с тръбички и кабели към няколко вида уреди; един от уредите показваше идеално права, равна светеща линия.

Лекарят допираше две плочи до гърдите на болния. Лекарката се отдръпваше. Болният се разтърсваше. Жената напомнимаше с длани гърдния му кош и му правеше изкуствено дишане.

Всичко това ставаше пред погледа на четири опечалени души, които стояха зад стъклото. Две от тях бяха плачещи девойки; а другите: двама младежи.

— Къде сме? — прошепна, стреснат, Емил и понечи да се приближи до стъклото, за да разбере подробности. Ана го дръпна за ръката.

— Почакай. Тези работи не те засягат.

— Възможно е, но четиримата ми изглеждат познати.

— Припознаваш се.

— Искам да разбера какво се е случило!

Емил се канеше да ги попита — може би те също са го виждали; но не смееше да се освободи със сила от задържащата го ръка на Ана.

— Трагедия. Една от многото, които не забелязваме. — промълви, едновременно недоволен и безсилен, тя. — Боли ни само от това, което виждаме. За останалото и представа нямаме, че съществува. Но такъв е животът... На едни им е писано да изпитат едно; на други им се е паднало друго... В зависимост от изтегления жребий...

Ана теглеше Емил назад от четиримитата пред стъклото и се опитваше да го поведе надолу по коридора.

— Тя прилича на теб. — въздъхна, очарован от едното от плачещите момичета, младежът и се опита да го държи в полезрението си, докато девойката го теглеше да върви. — И тоя свят ли е такъв... гаднярски?

— Тоя свят е също като оня... За някои понякога е отвратителен; за някои понякога е прекрасен. Средностатистически не е нито добър, нито лош.

— Не ни ли чуват?

— Не, разбира се. В болката си всеки чува само своето страдание.

Двамата поеха по коридора и стигнаха до дъното му. Имаше стълбище и до него — асансьорна врата; но не люлееща се, окачена на панти, а с плъзгащи се плоскости.

— Нека този път минем по стълбите. — препоръча Ана.

Емил бе съгласен, но любопитен.

— Да надзърнем да разберем поне какъв е?

Ана кимна.

Емил натисна копчето и двете крила мигновено се плъзнаха настрана с тих стържещ звук. Беше най-обикновен асансьор с ниска тясна кабина и огромен сив пулт за управление, с отделни бутони за всеки етаж.

Слязоха по стълбите. Дежурната сестра на регистратурата се взираше в телевизор и не ги забеляза.

Младежът погледна към изхода и видя двукрила врата с големи стъкла. Черни; захлупени от непрогледна нощ.

Емил издърпа часовника от левия си джоб, видя показанието, само за миг, и бързо върна машината на мястото ѝ. Показваше 23:24:25.

Излязоха. Пред тях се откри владеещият всичко гъст непроницаем черен мрак. По небето нямаше никакви светила; нямаше дори облаци, които да бъдат расичани от сребристи лунни лъчи.

— Очите ти ще свикнат. — рече Ана. — Всъщност не е чак толкова тъмно. Само в началото всичко тук ще ти изглежда черно, еднообразно и празно.

— Къде е „тук“? — запита обърканият младеж.

— Тъкмо преминахме границата.

— И вече сме в същинския ад? Където душите страдат?

— Не... — усмихна се горчиво Ана.

— Да де... в „Ада“... Там, където не зная какво се случва... Ти си била тук преди, нали? Можем ли да пренощуваме някъде?

— На теб спи ли ти се?

— Всъщност се чувствам по-бодър, отколкото обикновено. Но нощуването не е само за да се спи, нали?

— И на мен не ми се спи.

— А студено ли ти е? — попита, загрижено, Емил.

— Благодаря за вежливостта. Няма нужда да ми отстъпваш якето си, защото тук никога не става хладно.

Челюстта на момчето обаче потрепваше и зъбите му тракаха.

— Но на теб ти е студено? — учудено отбеляза момичето.

— Малко. — тракна със зъби той.

— Ръцете ти са ледени... — допълни тя, след като го докосна. — Но не се тревожи. Хладината е страничен ефект, който понякога се получава на границата. Скоро ще ти мине.

— На границата няма ли граничари?

— Има, но ние усещаме само страничните ефекти от действията им.

— Защото са... вълшебни... — въздъхна Емил. — Натриват ми невидими нематериални ледени блокчета по ръцете?...

— Нещо такова.

Очите на момчето свикнаха със слабата осветеност и започнаха да различават опростените гладки квадратни плочки на сивия тротоар, по който вървяха с Ана.

ГЛАВА 28

Прелестна чернокоса хубавица с черни очила, черни кожени дрехи и черни ботуши, с нисък ток, крачеше предизвикателно към гладката кръгла сива матова маса, на която работници от различни отрасли на душевното стопанство си пиеха кафето сред сивата безкрайна пустош на преддверието на шестоъгълния пъстроцветен коридор.

— Гледай ги как са се наредили! — подхилкваше се един от мъжете, с голо до кръста наедряло шкембе, като сочеше бездрешните задници на две огромни групи мъже и жени, образували кръгове, така че мъжете да виждат само предниците на мъже, а жените — само предниците на жени. — От какво се срамувате? Като че не сте се виждали така; грешници с грешници, бездрешници! Ха-ха-ха-ха!

Този работеше като надзирател и през дългия си трудов стаж бе виждал скриване на срамотиите с длани, гърбом, с коса, с бедра, по двойки; дори и оригиналното изпълнение на разнополово взаимно скриване на срамотиите.

Според учебника по срам на Дядо Младенов „еднополовото кръгово прикриване“ е проява на „задружно високосъгласувано противодействие на нежелано възприятие“, т.е. висша форма на „нравствена защита от умствено-емоционални психофизически неравномерни натоварвания на душевната система“...

Надзирателят бе един от многото, които не бяха чели учебника, затова непрекъснато му се налагаше да преоткрива истините в практиката си.

„Какво му трябва на човек?“ — гръмваше той, когато врътваше джама с червеникаво-кафява напитка. — "Да си пие кафето и газираната червеникаво-кафява тръпчива сладка охладена вкусна напитка; да се надсмива над душите, които тормози; и, — най-сладкото — ако се отдаде случай, да погледа танцьорки, па ако може и да се качи на сцената и да изиграе някое танго, мамбо, туист или шейк с тях!

— От партида на партида, все по-голям кеф ми прави да им развалям срамозащитните постройките, хи-хи-хи! — продължи гласно надзирателят и бодна с палец копчето на нещо пластмасово (подобно на малка въдица с две макари), което му висеше покрай колана; и като се обърна да види душите, те вече бяха подредени в съвършена редица: мъж срещу жена, мъж срещу жена... — Какво срамно има бе, души!? Преди изобщо не ви беше срам, не само да се гледате, а и добре да се оправяте в живота един срещу друг, един зад друг или пък както дойде!? Прегърнете се де! Ха-ха-ха-ха!

До надзирателят се бе разположил друг като него, съблечен до кръста, който смучеше бездимна цигара, чийто връх гори, но не изгаря. Той имаше изпито, потъмняло от тютюнопушене лице, и почернели зъби; на главата му стърчеше прическа тип „толкова втвърден петльов гребен, че с него можеш да чупиш не само яйца, но и орехи“; като се позабавлява достатъчно от ужаса на беззащитните души, причинен от колегата, вторият се изкашля.

— Ха-ха-ха! Гледайте сега! — и се опита да загаси неизгарящата, твърда като диамант, горяща цигара в блестящия от чистота пепелник на масата. Действието му предизвика появата на почти безкрайно голям надпис върху безкрайната сива стена.

ПУШЕНЕТО ЗАБРАНЕНО!

Противно на забраната от устите на душите щръкнаха димящи цигари, а пръкнали се отнякъде допълнителни надзиратели с палки ги шибаха навсякъде и им сочеха надписа. Голите се изчервяваха от срам, тютюн и бой, и се мъчеха да измъкнат фасовете от устите си; но не можеха, защото цигарите бяха покрити с бързосъхнещо лепило за плът.

— А аз разбирам кефа така! — рече третият и разклати камбаните по кукерската си маска, която бе единствената дреха над кръста му.

Голите души се разпищяха и се разбягаха, ужасени от чудовищата, които запъплиха, затичаха, заскачаха и захвърчаха из безкрайното сиво пространство. Едно приличаше на куче в муцуната, само дето имаше пет очи: две обикновени, вградени в черепа; едно, което стърчи от челото му като на охлюв, и две на задника; а освен това бе с размерите на кон и назъбеното му чене стоеше постоянно в готовност да захапне някого закъдето го улучи.

Змия с няколкометрова дебелина гълташе души; таласъми, караконджоли и вампири задоволяваха набързо жените, но после им изпиваха кръвчицата; зли самодиви изсмукваха живителни течности от телата на мъжете; деветглави змейове изяждаха момите, а момци следваха участта им, защото се осмеляваха да се опълчат на злото с чисто голи ръце.

— Гле'й к'во парче! — изръмжа четвъртият, който си бе подпрял метлата на масата.

— Ох, бабачка... — подсвирна шкембелията.

— Дали пуши? — любопитно подхвърли тютюнолюбителят.

А кукерът си свали маската и се облиза по отвратителен начин с дългия си, раздвоен слюзест език. На лицето си имаше три очи с едри червени ириси и котешки зеници; окървавени кучешки зъби като на кръстоска между обикновен и съблезъб тигър стърчаха от зейналата му паст; остри, като бръснач, посребрени уши с диамантени инкрустации красяха триъгълния му череп; заточен стоманен рог и огърлица с шипове придаваха завършен вид на страховитото му изражение.

Чернокосата не се трогна нито от вида на четиримата, нито от примитивната им реакция; нито дори от трагедията на душите, които пищяха, защото биваха поглъщани и после повръщани; защото ги разкъсваха, а после телата им се събираха сами, за да бъдат налапани отново от чудовищата.

Тя направи още десетина крачки, за да дойде достатъчно близо до масата; приклепна, за да види дали отдолу няма нещо опасно, и пъргаво се изправи, като на лицето ѝ се изписа плаха усмивка.

— Какво ще желаш, маце!? — изяви висшестоянието си шкембелията и се захла.

— Тук ли е Емил Юнаков?

— Кой? — изкашля се пушещият.

Чернокосата впи погледа си в него, помълча за няколко секунди и попита.

— Имате ли списък на душите?

— Ха-ха, под масата него ли търсеше? — подметна продавачът на метли.

— Който го търси, си го намира! — изкикоти се грозно звярът и се облиза.

— Младеж. Ръст 1.75. Кестенява коса. Кафяви очи. — уточни чернокосата.

— Колко кафяви? Колкото кафето или колкото газираното? — изхърка пушещият.

— Имате ли списък с душите или не?!

— Маце, каквото си искаш искай — не се знае дали ще ти го дадем; но това и ти да искаш, и на нас да ни се иска, не можем да ти го дадем... — отговори шкембелията, захили се гръмко и допълни. — Защото не ни стиска!

— Как се излиза от тук? — продължи чернокосата.

— Ха-ха-ха. Че ние още не сме влезли, та да излизаме?! — изцепи се пушещият и смукна от бездимната цигара.

Чернокосата обходи с поглед безкрайната еднообразна сива равна площ и безкрайно дългата безкрайно висока стена.

— Имате ли намерение да ми отговорите или ще си играем на шикалки?

Тя изви шия, усмихна се строго и присви, за миг, очите си.

Като усетиха, че господарят не им обръща внимание, чудовищата се бяха върнали в бърлогите си; голите души, дарени с миг покой, пак се събираха в еднopolови защитни кръгове.

— Хо-хо-хо. — изсмя се шкембелията. — Айде да поиграем!

Чернокосата се обърна, за да види кой плъока с голи стъпала по земята. Беше нисичък мъж по колан, със зловни светещи очи, който тромаво тичаше към тях.

— Метльо, къде са ти метлите бре, калпазанино? И двете ли ги продаде? — с недоумение го попита онзи, дето си бе опрял метлата на масата.

Калпазанинът се спря. Не беше нито задъхан, нито потен; само бесен.

— Онзи педал, за който ми говореше. Много здрав излезе бе?! — процеди през зъби Метльо.

— Какво?! Къде са парите?!

— Педалът ми взе метлите, да го вземат дяволите! Много як, да не му падаш в ръцете! — изръмжа Метльо.

— Как ще ти вземе метлите бе, тъпанар?! За нищо не ставаш! Ще те пратя при новата партида, че да видиш!

— Да видиш как се изкарва залепен фас от устата със залепени на фас пръсти! Ха-ха-ха-ха! — изсмя се пушещият и се задави.

— Какво ми се правите бе? Каква е тая с вас?! Има същите дрехи като онова грамадно подло педалче.

Чернокосата наклони шията на противоположния ъгъл; Метльо се втрени в нея, а тя в него.

— Чакай бе, педалчето беше най-обикновено хилаво хлапе. И дрехите му не бяха като на тая. Якето му беше черен шушлеков кожоподобен боклук.

— Някой друг задник е бил, а? А тая коя е?

— И ние не я знаем. — озъби се старшият продавач на метли, стрелна чернокосата със студеното си изражение и се изправи, за да се покаже цялото величие на необлечената си снага. — Много се отваря и разпитва за някакъв си Емил. Викам да ѝ отговорим, а момчета?!

— Не се срамувай като онези клетки души. — изръмжа наедреият надзирател и се изсмя грозно.

На чернокосата ѝ се отигра.

— Ако няма да отговаряте на въпросите ми, си стойте на местата.

Тя придоби съвсем сериозно изражение.

— Хра-хра-хра-х-р-р-а! Много обичам жените да ме командорят! Ха-ха-хра-хра. — изхили се, хъркайки, пушещият.

Чернокосата се огледа.

— Хайде, хвани я Метльо. Свърши поне едно полезно дело. — поръча шкембелията; после стана, за да се включи дейно в укротяването на опърничавата.

Девойката обаче излезе твърде опърничава за тях, след като мощният ѝ крак даде сила на масата да литне и да залепи четиримата нахалници за пода. Чернокосата се канеше след това да сграбчи Метльо през бицепсите и да го изпрати на изпитателен полет над сивата пустиня, но я хвана гнус, та затова отдръпна хватките си; пък и самият заек бе скокнал страхливо, защото един ловец наскоро го бе гърмил.

— Не ме бий! — изскимтя Метльо. — Какво сме ви направили с другарчето ти, а!? Откъде, дявол да ви вземе, се пръкнахте! Тук никой не продава кожени дрехи; какво като дерат хора!

Чернокосата се поколеба дали, все пак, да не догони дребния нахалник и да го метне? Той рипна още по-бързо.

— Кучко, ще ти дадем да разбереш! — изръмжа и изсъска звярът изпод масата.

— Не се срамувай! — процеди, подигравателно, през зъби шкембелията, чието шкембе поемаше основната тежест.

„Дали да хвана плота и да ги забия с него в земята?“ — помисли си чернокосата и посегна да го повдигне.

— Ще те изям, сладичката ми, само вдигни масичката. — рече, мило, звярът.

— Ние сме почтени душевни работници. — замоли метачът отдолу. — Просто съвестно си вършим работата. За доброто на родината!

Девойката пое плота.

— Ха така! — радостно извика безсрамникът с шкебето. — Дай, дай, дай! — защото пепелникът и една чаша бяха паднали на специално място и се местеха по особено гъделичкащ начин.

„Зарежи.“ — каза си красавицата в черно; отпусна тежката маса, така че шкембелията да изръмжи, и пое наляво покрай безкрайната стена.

ГЛАВА 29

Реклами на джин, уиски, ракия, водка, вино, пелин, бира, червеникаво-кафява газирана хладна тръпчива сладка вкусна напитка; на пасти за зъби, прахове за пране, сапуни; шоколади; домакински уреди, брадви, сатъри; езикови курсове, катрани, олио, казани, чудесии за отслабване. Реклами на начини за безопасно общуване, с неизменната въз...; сънena женска въздишка.

На Тичко му дойде до гуша от тъпи реклами и, с мощна струя, дошлото придойде през устата.

— Нали за няколко минути щяхме да стигнем? Движим ли се изобщо? — той се вгледа в облицовката. — Шумоизолация ли има?

— Има.

— Какво като има? Не съм физик, но съм чувал, че от ускорението не може да има изолация?!

— Силите, които въздействат на телата на тоя свят, вероятно не са като на оня. Това трябва да е причината да не усещаме промяната в скоростта на кабината.

— Тоест?

— „Земя“ тук сигурно означава под, затова ни притегля единствено подът. Не изпитваме неговото ускорение спрямо други отправни системи, защото той не го предава на телата, които са в него; поне така предполагам.

— Аз си представях ада като планета? Не като „Подземен свят“, а нещо като Земята, само че в Космоса... Как така само подът ни привлича?

— Физиката на ада не следва разбиранията на оня свят. Това е най-простото обяснение...

— А тая кутия защо само си я стискаш? Нея от оня свят ли си я донесъл? Искаш ли да ти дам да разгледаш моите книги и плакати. Имам много готини, с адски привлекателни картинки; а ти пък ще ми дадеш да разгледам какво носиш в кутията?

— Не.

— Да не е някаква изненада?! Обожавам ги! Каква е!?

— Тайна.

— Стига бе!? — той помисли малко и се опита да се изхитри. — Не е за мен, нали?

— Не.

— Тогава защо не щеш да ми я покажеш?! Аз няма да издам изненадата!

Широкоплещестият не отговори.

— Хубаво. Недей да ми казваш. И аз бях стеснителен, като малък и от опит знам, че не е много полезно.

Широкоплещестият наклони шията си на десетина градуса.

— Широко отворен съм, но само тогава, когато трябва.

— Пресметлив човек си, значи... — смигна Тичко.

Широкоплещестият завъртя очните си ябълки.

— А ти как успя да избягаш от онези с каишите?

— Като не щеш да отвориш кутията, и аз няма да ти кажа! Нека ти! — засмя се мъжлето.

Закачката не захвана широкоплещестия; той показва гърба си на беглеца и се насочи към пулта за управление. Започна да въвежда някакво поръчение:

Та-ти-ти-та, та-та-та-та-та, ти-ти-ти

Записът рече.

— Пристигане: след пет минути и трийсет и осем секунди.

Тичко стана сериозен.

— Шегувам се, ще ти разкажа... Ти си единственото човешко същество, с което съм разговарял откакто се озовах, гол, в тая сива пустош... Ще ме изслушаш ли?

— Да. — кимна мъжагата.

Мъжлето пое дълбоко въздух и започна.

— Бях ти казал, че се намирах сред отблъскващи грозни голи мъже с колани, по които висят разни предмети, за които не мога да обясня какво са; там е много страшно... И всички наоколо, в безкрайната сива пустош, сме голи мъже и жени, строени в редици един срещу друг; и изпитваме ужасен срам от голотата си... Като че ли той ни беше натрапен отнякъде; защото не виждам нищо срамно да си гол сред голи... Особено сред жени... А ти? — Тичко се засмя лукаво,

след което бързо се охлади. — Но се срамувах вместо да изпитвам желание; сякаш не бях на себе си.

— Да, неприличieto е повече в отклонението от правилата, отколкото в същността на самите правила. Самата голота обаче се свързва с най-мощните сили, които управляват делата, защото част от съобщителната ви система е в състояние „гола“, когато достига най-привлекателната прякодостижима цел. Поради това нарочват голотата за срамна, т.е. за нежелана; набеждават я за опасна, непристойна, неприлична, греховна, с цел да предизвикате изкуствено неудоволствие, чрез което да я избегнете, макар че всъщност копнеете за нея. Това произхожда от там, че хората някога са се страхували от голотата, защото са се боели от своите страсти. А този, от когото се страхуваш, ти става враг.

— Добре, добре, чакай сега да си продължа историята. После ни нападат зверове с по три, с по четири, с по пет, с по шест очи и ни разкъсват. Имаше една кръстоска между лъв, охлюв, червей, маймуна, акула, козел и крокодил; с очи на коленете, рогата и задника... И един червей, дето имаше лице като на вълк и опашка като валяк... И многоглави змейове, бълващи огън и лед. И змии с крила, гълтащи хора. А след като се изредят тези изроди, почват да ни завират цигари в устите; и пак ни карат да се срамуваме, защото написват на стената „Пушенето забранено“; отвращаваме се, тъй като някои от нас не пушат — като мен; а които пушат се отчайват, защото се чувстват все едно с голямо усилие са ги отказали, а сега пак се пристрастяват; опитваме се да измъкнем фасовете от устите си, но не можем, защото са залепнали за тях; пръстите ни също залепват за цигарите... Нашибват ни с каишите, защото не спазваме заповедите... Забравих да кажа, също, че понякога идват вампири с огромни... С наистина огромни... С ужасяващо огромни...

— Аха, сетих с какво. — рече мъжката.

— Вампирите обладават жените, а после им прегризват вратовете. А самодиви с огромни... с действително огромни...

— И за тях се сетих с какви огромни.

— Самодиви с ужасяващо огромни страшни зъби обладават нас, а после ни нагризват и ни изпиват живота... Някои пък ги нашибваха русалки с огромни, с ужасяващо огромни...

— Перки?

— Да, с огромни перки. Имаш ли представа как шиба перка на русалка? Като се завърти с не знам си колко оборота и направо те накълцва на парчета... Животът обаче на мига се влива обратно в телата ни, — накълцани, нахапани, разкъсани или изсмукани — и отново сме цели, за да може цялата болка да се повтори отначало...

— Когато ви обладаваха изпитвахте ли болка?

— Няма да си кривя душата, докато самодивите задоволяват плътските си страсти е много приятно и почваш да си мислиш: „защо го плюят тоя ад?“... Приятно е, но само докато не се развихрят другите им влечения; тръгнат ли да задоволяват и тях, не ти пожелавам да си останал там; разцепват те накриво и ставаш на несиметрични парчета. Страшна работа...

— И как избяга от тези... „ужасяващо огромни“? — попита широкоплещестият.

— Една самодива на която не само зъбите бяха огромни, беше много сладострастна... Аз пък, да не се хваля, съм... — Тичко си свиваше устните като че искаше да цунка някоя мацка. — И се получи. Не се ли сещаш?...

Широкоплещестият пак завъртя очните си ябълки по орбитите им.

— Сещам се. И какво?

— Нищо — шегувам се. Просто избягах: тичах, тичах, тичах, тичах... Някои от изродите ме подгониха, но като видяха, че не могат да ме настигнат, се отказаха. Едва сега осъзнах действителната ценност да бъдеш бегач...

— И нямаше невидима стена, в която да се блъскаш, като се опитваш да избягаш?

— Не.

— Като се отдалечаваше от изродите не се ли чувстваше по-тежък, и по-тежък?

— Не?

— Нямаше ли усещането, че припкаш върху безкрайна тичаща пътечка: уж бягаш, а стоиш на място?

— Не!

— Не се ли случваше да бягаш само напред, а изведнъж да откриеш, че си се върнал откъдето си тръгнал?

— Не?!

— Не се ли появяваха чудовища от нищото?

— Не!? „Излизаха от дупки в земята. Вярно — дупките се пръкваха кой ги знае откъде, но зверовете излизаха от тях; не се появяваха от нищото...“

„Знаех си.“ — помисли си мъжаката и посегна към една от метлите.

— Какво те прихвана? Пак ли искаш да я разцепиш?!

— Защо?

— Защото... Защото ще разгневиш духовете на ада!

— Тези духове не са могли да направят и най-простите изтъркани номера, които минават за „магически“... Представи си как биха могли да сътворят „вълшебна“ летяща метла...

— Магията е тънко нещо. Не знаеш кога и как ще избликне!

— Спокойно. Ако метлата е вълшебна, то ако я скърша не би трябвало да престане да действа, тъй като поведението ѝ не би трябвало да се основава на устройства, намиращи се в нея; тя и без това не ще да лети.

— Ох... — въздъхна Тичко. — Не знаеш на какво се основават вълшебните неща. Затова са вълшебни — защото НЕ ЗНАЕШ как действат; защото имат характер и могат по всяко време да те изиграят, без да очакваш.

— Да не знаеш не е равносилно на „да не можеш да узнаеш“...

— Чупенето е варварство! Само варварите и злодеите рушат!

— Искам само да разбера как работи метлата. — рече мъжаката спокойно и решително замахна да я счупи на две върху бедрото си.

— Н-е-е-е-е-е! Моля те, спри!

Тичко отчаяно посегна към дървената дръжка, за да попречи на широкоплещестия. Той го видя; спря, помисли нещо и облегна метлата на стената.

— Не разбирам. Защо толкова те е грижа за тези две непотребни метли?

— И аз не знам... Когато сграбчваш дръжките с яките си длани и замахваш да ги разцепиш, нещо ме жегва в сърцето... Все едно че ме пробожда с кинжал. Знам, странно е, но е истинско... На тоя свят... Как да ти го обясня... Като те гледам... Все пак, случвало ли ти се е да страдаш от любов? Да се чувстваш все едно умираш, заради жена?

Широкоплещестият не отговори. „Как така ще се чувстваш все едно че умираш, при положение че казват, че никой не се е връщал от тоя свят, за да разкаже, че тъкмо когато умираш усещаш нещо особено?“

— Усещането ми, когато замахваше да скършиш метлата, бе като това в мига, в който младото ти, здраво, сърце се натрошава на безброй парчета като порцеланова чаша, забита с все сила в мраморния под от безпощадна женска ръка... Както в мига, в който чувстваш безкрайна безизходица и откриваш, че смисълът на живота ти е някоя жена... Не ме гледай така де; не съм фетишист! Да не мислиш, че искам да усещам тая болка заради някаква си тъпа метла, която няма нито лице, нито устни, нито гърди, нито... нито нищо?!

ГЛАВА 30

Чернокосата осъзна, че някои от вещите на безсрамниците могат да ѝ бъдат полезни и след разходката наляво реши да се върне надясно.

Завари четиримата душевни работници да хленчат и проклинат изпод масата, а петият да се мъчи да я повдигне, преди да надигне главата си и да зърне, че се приближава тя.

— Върни се, мързелив страхливецо!

— Идвай да я напъваш! За нищо не ставаш, хилчо с хилчо!

Звярът дочу нежното тропане на подметките на стройното и кръшно младо силно леко тяло на чернокосата и изръмжа.

— Освободи ни, мила. Вече ти простихме!

— Как ми се пуши, ако знаете... — измрънка пушачът и се задави със слюнката си.

Чернокосата се колебаеше кой от предметите да си вземе.

Предвидливият разум си мисли: „по-добре повече вещи, защото човек не знае кога какво може да му потрябва“; но в крайни случаи, когато същият разум знае и че не може да носи всички вещи, и когато го е гнус от тия гадни безсрамни изроди, се опитва да налучка най-полезната вещ, добиването на която изисква най-малко отвратителни действия.

Дръжката на метлата на старшия метач стърчеше изпод масата.

— Метльо, ела да помогнеш на момичето. — подкани шкембелията.

Младшият метач не приличаше на навит; намираше се на безопасно разстояние и ту поглеждаше към дръзката девойка, ту към женския срамозащитен кръг.

— Глътни си корема и после го отпусни; еластичността ще внесе допълнителна изхвърляща сила. — предложи, вещо, пушещият и се закашля.

Без да ги предупреждава Чернокосата внезапно издърпа метлата и остърга с нея звяра и метача; последният посегна да я хване за глезена, но не успя да го напипа.

— Подлец дребен, идвай да се биеш с тая малка пикла! — кресна метачът.

— Г-р-р-р-р! — изръмжа чудовището. — Вдигай масата, кучко, че като я вдигна аз, ще видиш жалкия си безсмислен живот като на лента!

„Какво ли може да се прави с метлата?“ — питаше се чернокосата. — „Изглежда, че поне в близката околност не се въргаля пукната прашинка, — с различни, с просто око, размери — че да можеш да я изметеш; не е възможно обаче да я използват само като притурка към масата. Може би, някак си, се появява пясък, който затрупва душите и после той трябва да се измете; или ги налагат с дръжката? Или ги дращят с перата? — тя погледна двата кръга от необлечени човешки задници. — Или пък е символ на нещо; вид обредна вещ?... Или е вълшебна?“

Чернокосата огледа метлата, за да види дали има копчета. Като разбра, че няма, я яхна — макар че изпитваше отвращение от мисълта, че е била в допир с онзи безсрамник — и заподскача, в опитите си да я задейства чрез безграничните способности на разумното си съзнание.

„Лети! Литни! Излитай! Хвърчи! Вдигни се! Движи се! Потеглай! Заминавай! Понеси се! Отлепай! Поемай! Хващай пътя!“ — мислеше си момичето, но метлата не я чуваше.

„Енергия! Запалване! Контакт! Реактивна тяга! Антигравитация! Фотонен тласък! Позитронен поток! Вихър от античастици! Скок в хиперпространството!“ — опита тя и по други начини, но метлата пак се движеше единствено заради подскоците на щурата си ездачка.

— Ха-ха-ха, май че иска да лети, но не знае как се прави! Ако ни освободиш, с удоволствие ще ти покажем как става работата, миличка. Ха-ха-ха! — изкиска се, грозно, метачът под масата.

Метльо лукаво се подсмиваше, докато въртеше главата си ту към женския кръг, ту към чернокосата, но усмивката му замръкна, като чу думата „лети“.

„Вълшебствата са прекалено непредсказуеми, за да им се надяваш. Е, да, понякога не са чак толкова непредсказуеми... Но когато вълшебствата могат да се предсказват, се превръщат в обикновени свойства на вселената и вече не са вълшебни; е, да — не винаги е така... Обаче и да е магическа, и да е физическа, метлата неизбежно трябва да се включва по начин, който е достъпен за този, който я е

възседнал. Какъв ще е той обаче, се питам, като по нея няма никакви копчета, нито пък отвори?“

Чернокосата захвана метлата в двата края на дръжката и я разсече на две върху бедрото си.

Песовете под масата чуха резкия „храс“-кащ звук.

— Кучко, ще те разцепя, като се измъкна! — излая старшият метач.

— С удоволствие ще ти помагам! — джафна шкембелията.

— Бързо идвай да заловиш тая рушителка на държавна собственост, че като изляза ще те пратя на специализация при новата партия! — пак кресна старшият метач на Метльо, който трескаво ту дебнеше действията на облечената в черно, ту хвърляше поглед към женския срамозащитен кръг.

Чернокосата откри, че съмненията ѝ са били верни: сърцевината на дръжката не е дървена, а има плътен пъстър многослоен строеж; целият диаметър е прорязан от пет назъбени, на мястото на счупването, зеленикаво-бели тънки ивици, отдалечени на равни разстояния една от друга; на различни места, върху четири от тях, израстват черни подутини с различни дължини; сребристи и златисти петънца блестят на много места на повърхността на зелените ивици и вътре в тях, и са симетрични в двете парчета; а пространството между ивиците е запълнено със силиконоподобно вещество.

— Мръснице, чупенето на метли, които не са твоя собственост, е смъртен грях! Свършено е с теб! Не можеш да избягаш от ръката на закона! — подвикна назидателно старшият метач.

— Как не те е срам! — захили се дебелият надзирател.

„Да задържа ли парчетата на метлата?“ — отново се колебаеше Чернокосата. — „Да повдигна ли масата и да отмъкна още някой предмет? Или поне да смъкна колана на дребния нахалник и здраво да го нашиbam с него? Звучи добре... Но не. Не си струва. Повръща ми се от тия отвратителни изроди... Макар че с машинките им може би ще мога да помогна на душите.“

Един-единствен, мъжки, техен представител се бе обърнал и не гледаше към членовете на своя пол, а към косите, гърбовете, задните части, бедрата, подбедриците, глезените и стъпалата на отсрещния; а също и към масата, затиснала мъчителите.

„Не мога да им помогна сега. Имам да върша... по-важно нещо.“
— оправда се на ум, пред съвестта си, тя. После тупна с крак към Метльо, за да го накара да подскочи като оживен; захвърли двете парчета от метлата и тръгна по пътя си, който водеше наляво от душевните работници.

ГЛАВА 31

От пелената на мрака изникнаха самотни червено-зелени светлини във формата на надпис „Музика“, гледан в профил; те показваха къде се намира ресторанта с това име.

Момичето се спря пред надписа — единственото различимо нещо в цялата еднообразна всепокриваща чернота.

„Добра възможност да го направя.“ — помисли си Емил, който също се вгледа в светлината.

— Да влезем? — предложи той.

— Ами... Не обичам такива места. — промълви, неуверено, тя, докато смутено поглеждаше към мястото, където вероятно се намираше входът.

— И аз, но...

— Не ми харесва да се влача по задимени дупки със силнозапалими вещества в течно и газообразно състояние.

— И на мен не ми харесва! — възкликна радостно Емил.

— И да позволявам някой да пилее благата си за мен на място, където цените са завишени не знам си колкократно, тъй като има заблудени, които са съгласни да се примирят с експлоатацията, защото не я схващат.

Дебеловратият вратар ги наблюдаваше отдолу, без те да го виждат, и се мръщеше.

— И аз не обичам да се примирявам с експлоатацията, но...

— Тогава за какво да се пъхаме в тая дупка? — запита, възмутено, Ана; гледаше към входа и видя силуета на пазача.

„Защото... За да... За нас?“ — мислеше си Емил.

— Готов съм да се примиря с надутите цени, с отвратителния цигарен дим и със спиртните изпарения във въздуха, защото ще бъда с теб.

Ана се умълча. Беше очарована, но не си даваше такъв вид.

— Ние няма да пием спирт. Не искаш ли просто да седнем, за да се отпуснем и общуваме спокойно?

— Да видим как е хавата?

— И това. Може пък да е приятно там, долу. Може да има отделения за непушачи?

— В заведението не се пуши. Не чухте ли за закона срещу никотина? — обади се, с боботещ глас, пазачът.

Емил продължи.

— Най-вече бих се радвал да се опознаем по-добре; ако искаш, да ми обясниш някои неща, за които ми бе обещала? Ако стане така, че не ни хареса тук долу, ще се ометем заедно със споделено удоволствие?

Момчето ококори очи и застина в очакване на нейния отговор. Тя помисли малко, реши и го разтопи с думите си.

— Дадено...

Тя се усмихна, макар че съзнаваше, че времето изтича; то никога не стига и човек не бива да му бъде роб.

— Ъ-ъ-ъ, добър вечер. — смотолеви Емил. — Колко струва входът?

— Входът не се продава. — избоботи здравият вратар.

— А влизането?

— По празниците е безплатно. Заповядайте.

Ана даде знак на Емил да преплете лакътя си с нейния и те поеха надолу по мрачното стълбище.

— По празниците? — остави въпрос във въздуха той.

— Да, това каза.

— Имах предвид какви?

— Ами... Съвсем обикновени поводи за празнуване...

— И в ада ли го правят?

— Да. Животът — и на тоя свят се нарича по този начин — е за да имаш поводи да го прекарваш напразно и да съзнаваш празнотата му...

— Сериозно ли мислиш така?

— Не, разбира се. Аз не мисля така. Но така излиза.

— Защо празниците да не са за да се надлаждаваме на радостите на живота?

Ана смръщи вежди.

— Или да се измъчваме с нерадостите му?

Емил последва примера ѝ.

— Да, случвало ми се е да осмисля празника като повод да разбера колко празно се чувствам... Но за това не е виновен празникът, а лошото ми настроение. Аз съм си бил виновен.

— Човек не може да бъде виновен за настроението си.

— Причината не е в празника!

— Причините са разпръснати навсякъде; в празника също. Той може да бъде последната капка, която те кара да се веселиш; или пък още една капка от страданието ти; празникът може да те направи щастлив, но може да те накара да се чувстваш така, сякаш е създаден нарочно, за да страдаш още повече...

— Ана? Ни най-малко не съм искал да те натъжавам. Какво има?

— Нищо. Не се тревожи. Спомних си за нещо... лошо.

— Искаш ли да ми разкажеш? На твоите услуги съм.

— Нищо не можеш да направиш.

— Мога да споделя болката ти.

— Благодаря ти. — започна Ана и една сълза, невидима в мрака на стълбището, се плъзна по бузата ѝ. — Няма полза.

— Какво има? — натъжи се и Емил.

Спряха. Той затършува по себе си. Проклятие — не успя да открие кърпичка; само си припомни, че в задните джобове има няколко полуизписани бели листа.

— Не е по силите ти да се пребориш с тази тъга. Никой не може.

— Откъде знаеш? Ще направя всичко, което мога. Когато плачеш ти, и на мен започва да ми се плаче.

— Не плача.

— Искаш ли да си тръгваме?

— Че ние още не сме дошли?

— Знаеш ли, никога преди не съм слизал толкова надълбоко под сграда. — опита, изведнъж, да разсее приятелката си Емил, с езиков скок. — Имаш ли представа защо са се окопали толкова надълбоко?

— Да. — каза тя, но стълбите, най-сетне, свършиха и разговорът се прекъсна и прескочи на нова тема.

— Леле! Сградата отгоре не беше толкова висока, че да събере такава трибуна?!

Празната трибуна се извисяваше пред сцената, до която имаше бар с барман, пред когото бяха разпръснати маси, до които бяха поставени столове, на които не седеше никого, с изключение на

няколко самотни мъже. На сцената се бе разпрострял черен лъскав роял с леко отворен капак; арфа; микрофон на стойка, барабани; и огромен усилвател за китара, който, с размерите си, се състезаваше с тонколоните.

— Дами и господа! — рече барманът, докато с едната ръка стискаше празна стъклена чаша и кърпата, с която я бършеше допреди малко, а с другата държеше микрофон. — Представяме ви вечния младеж Ричи и неговата вечно млада песен!

Момче с електрическа китара, окачена на ремък, брилянтин на косата и усмивка на лицето изскочи иззад завесите, а мъжът с широка бяла одежда изсвири тъжен тон на флейтата си, в знак на съпричастност.

Емил и Ана изръкопляскаха поздравително, без да бързат да сядат някъде; момчето ги видя, смигна им и запя.

Обичах прекрасна любима; Дона се казваше тя.

Откакто ме напусна, душата ми потъна в тъга.

Защото любовта ми бе безпределна; и чер е без нея света.

Няма я вече. Животът ми е пресъхнала река.

Непрестанно се питам. Дона, къде си сега?

И ще страдам аз вечно. Мъката за мен е съдба...

Очичките на Ана и Емил светнаха от възторг, радост и мъка, и двамата едновременно изръкопляскаха.

Ричи скочи от сцената и се затича към тях, за да се запознаят, понеже в ресторант „Музика“ рядко идваха гости; още по-рядко по празниците.

— Благодаря за вниманието, приятели! Кои сте вие? — попита то.

— Това беше вечно младият китарист Рич-и-и-и-и-и! Само след малко ще видите и чуете божествения Орф-е-е-е-е-й! — обяви барманът, остави микрофона на плота и се зае да добърше чашата, че бяха останали няколко досадни влажни петънца по нея.

Младежът и девойката се бяха втренчили в красивата, макар, на вид, старовремска електрическа китара, окачена на ремък пред гърдите на момчето.

Емил искаше да бъде кавалер и даде думата на своята дама.

— Аз съм Ана, а той е Емил.

— Ричи, приятно ми е. Да седнем някъде?

— Да, ние всъщност дойдохме за това... Не очаквахме че музиката тук ще е толкова приятна.

— О, благодаря ви. Само, ако може... Прощавайте за въпроса... Отскоро ли сте на този свят?

По странно стечение на обстоятелствата около най-близката, до тях, маса имаше точно три стола. Настаниха се на нея и Емил заразказва.

— Аз съм от скоро. Но имам усещането, че съм загубил представата си за време и колко отскоро не знам. — той попипа часовника си. „И, в последно време, съм отвикнал да си гледам часовника редовно.“ — Не знам как се появих пред еднообразна скучна сива безкрайност. Бях отчаян и си мислех, че с мен е свършено, когато най-неочаквано срещнах Ана и тя ме спаси...

— Много си красива. — рече Ричи, очарован от девойката до Емил; чудеше се

защо изглежда малко тъжна.

— Благодаря... — смути се Ана.

— Тя ми отвори очите, че в сивотата има черна врата, а през нея се влиза в пъстър и привлекателен за окото огледален коридор с шестоъгълно сечение. Коридорът беше населен с натрапчиви измамни зловни пътуващи продавачи на дрънкулки; за малко не ни омаяха, гаднярите му с гадняри... Да си призная, мен един почти ме беше прилъгал, но благодарение на Ана и на един добър старец, който продавяваше книги и си даде живота за нас, успяхме да се преборим с досадниците.

Емил си помисли. — „Как можах да забравя книгата за Ада!?“

— Ти също участваше с храбростта си. А и ако го нямаше твоя лазер, положението можеше да бъде свършено...

— Лазер? — учудено рече Ричи.

— Едно такова продълговато и лъскаво, и от върха му излиза мощен светещ лъч. Като фенерче е, но е по-малко и лъчът му е много тънък и червен... — опита да обясни, увлекателно, Емил.

А Ана извади показалката и светна с нея върху ръката си, събуждайки изумление у Ричи: първо, защото той си помисли, че лъчът ще направи отвор, и второ:

— Невероятно! Окачате лъчевите оръжия на бъдещето на ключодържатели?!

— Всъщност това не е точно оръжие... То е играчка за деца... И показалка...

— Играчка! Показалка!?

— Имахме късмета да срещнем нападатели, които толкова силно се възмущават и сгорещяват, когато някой им светне в очите, — т.е. извърши грях спрямо написаното в упътването — че чак се изпаряват и изчезват яко дим... — разясни Ана.

— Стигнахме до две врати. Избрахме лявата, защото нещо тропаше откъм дясната; така и не узнахме какво беше. Вратата се оказа вход към огромен асансьор, за който си помислих, че е клетка за души. И добре че беше Ана...

— Какво пак аз?

— Ти... Ти... Ти си всичко!

— Какво беше тя?

— Мъчех се да открия пулта за управление върху стената... — въздъхна Ана, със зле прикрита усмивка на лицето.

— Толкова ли голям беше асансьорът?!

— Не. Беше само около стотина квадрата; обаче копчетата бяха скрити някъде в стената и АТ-1 — така се казваше асансьорът — ги извади чак след като разчете фотофиниша на влизането ни, тъй като се оказа че с Емил сме били пристигнали успоредно с точност до стотна от секундата.

— Като на Олимпиадата? А вие откъде разбрахте, че е разчитал фотофиниша?

— Той ни каза.

— Кой?

— Асансьорът.

— Говорещ асансьор?!

— Не точно. Май че само пускаше записи на говорещ човек.

— Аха. И аз съм правил записи.

— С този асансьор се изкачихме до 511-тия етаж (или пък слязохме на партера, ако „светещ“ е значело „нула“?) и се изправихме пред ярък безкраен черно-бял коридор... — претупа, набързо, Емил.

— 511 етаж?!

— И аз се учудих. — продължи Емил. — За пръв път се качвам на толкова висока постройка; е, ако „светещ“ е значело „единица“...

— А не само „съгласие“, както обясниха в упътването... — допълни Ана.

— Бил съм само на десетина етажни... — сподели Емил.

— А ти, Ричи? Ти откога си тук? — поинтересува се Ана.

— Може ли първо да си довърша историята? — помоли Емил, но Ричи вече бе започнал.

— Беше мрак, когато пред очите ми изникна ярък светец коридор. Изглеждаше ми безкраен, а в същото време нямаше път назад... Нещо като шантава „безкрайна безизходица“... Поех по коридора и вървах, вървах, вървах... С отчаяние мислех за задъненото положение, в което се намирам и че вечно ще остана затворен там. Но изведнъж лампите угаснаха, сякаш бурята бе съборила електрическите стълбове. Представяте ли си, хрумна ми „надеждата“: „това е край, най-накрая“! Но уви, не беше. Оправиха електричеството учудващо бързо: след една-две, или три-четири, или пет-шест, или десет-петнайсет минути... Всъщност бях загубил усещането си за време. Само помня, че постоянно си мислех: „Ето го краят. Свърши се. Най-накрая. Приключи. Край. Заключение. Стига толкова де!“, но, както казах, накрая не дойде краят, а токът. Но като че ли напрежението на мрежата бе спаднало и лампите мъждукаха и светеха с мъка; чувството беше както когато се чудиш: да угасиш ли крушките, или да оставиш жичките им да изгорят сами? Всъщност лампите се бяха превърнали в звезди и май че нямаха жички...

Сервитьорът, с големи модни черни очила, който допреди малко дремеше на една от масите, дойде да приеме поръчката.

— Какво ще желаете? — прекъсна разказа на Ричи той, докато поднасяше менюто над главите на гостите, с надеждата някой да го изтегли към себе си.

— Ти избирай. Ти разбираш от менюта. — обърна се Емил към Ана.

Тя разтвори черната папка и заралиства. На първата страница на менюто имаше дундеста бутилка с червеникаво-кафява газирана напитка; няколко червеникави напитки, няколко прозрачни и една жълтеникава. Втората страница започваше с варени картофи; под тях — салатата от варени картофи с олио, лук, праз и кристалчета сол; под салатата — розов, препечен пилешки бут; под него — бяло пилешко месо; под него — свинско; под него — виолетово-оранжева гозба с

черни кубчета с металически блясък. В горната част на третатата страница се набиваше на очи кръгла пита в цвят електриково зелено; а под нея бе залепена снимка на шестоъгълна синя поничка с ръждив сос. По нататък не успях да видя.

— Интересно кодиране. Няма нито имена, нито номера; храните са отбелязани само с картинки...

— И, за десерт, той е сляп... — промълви Ричи.

— Сляп!?

— Поръчайте, като ми описвате желанието си възможно най-образно. Недейте да казвате „картофи“, „домати“; или пък „първото отгоре, на втора страница“. Трябва да се изразявате цветно, картинно и без клишета; и, ако позволите, уважаеми гости, да си сляп не е грях.

— Не съм гладна. — хлопна менюто Ана и го поднесе на Емил.

— Всъщност и аз не съм. — той го върна в ръцете на сервитьора, без да го погледне в очите, както изисква доброто възпитание.

— Както желаете, уважаеми гости.

Сервитьорът пое папката и се оттегли да дреме на своята маса.

— И ние минахме през ярък коридор... — почувства съпричастност Емил.

— Нека той довърши. — прекъсна го Ана.

— Докъде бях стигнал?

— „Да угасиш ли крушките, или да оставиш жичките им да изгорят? Всъщност лампите се бяха превърнали в звезди и май че нямаха жички...“ — дословно припомни Ана.

— Бяха звезди, но странни, защото уж имаше мъгла и не се виждаше нищо друго наоколо, а някъде над мен мъждукаше светлина; и тези звезди бяха по-различни от онези, към които обичах да се вглеждам всяка нощ. Скоро открих, че се намирам до малък самолет, и в кабината му видях двама души, които сладко спят. Не знам защо, но ми изглеждаха много познати и поисках да се приближа до тях, да ги събудя и да ги попитам — те може би също ме познават и ще ми обяснят къде сме се срещали. Направих няколко крачки към самолета, но сякаш я видях... и тръгнах след нея. Ходихме малко и излязохме от мъглата. Влязохме в безкраен черен простор. Без нищо; нямаше нито една светлинка нито по земята, нито по небето. Навсякъде беше гъста черна непрогледна тъмнина и тя се изгуби в нея... Не я виждах повече до себе си и след малко — а може да е било и след много; не усещах

времето — видях няколко светлилки. После разбрах, че съм влязъл в ресторант „Музика“; оттогава пея тук.

— Коя е „тя“? — попита Емил.

— Тя ли...

Ана го прекъсна.

— Недей да ни разказваш всичко. Нека да има работа и за фантазията ни.

— Ние пък се бяхме изправили пред ярък черно-бял безкраен коридор със задънен вход, поехме по него... — започна отново своя разказ Емил, но бързо остави думите да отшумят, защото внезапно загуби желание да разказва за някои подробности от случката.

— Да има работа и за моята фантазия, нали? — усмихна се Ричи.

— Вие двамата?... Да не би да преча?

„Горе-долу. Не точно. Може би. И да, и не.“

— Не, приятно ни е, че има с кого да си поговорим. — каза Емил.

— Коя е Дона?

— Момчета, може ли да не си говорите докато отида до бара? — намигна Ана и се запъти натам.

— Защо? Ще ти разкажем? — озадачи се Емил; Ричи обаче спазваше молбата ѝ.

ГЛАВА 32

„П-и-и-и-и-и-и-и-и-и-и-и-и-и-и-и-и.“ — изписука АТ-ът и спря тъй рязко, сякаш някой бе издърпал щепсела му от контакта. — „Достигхме целта. Приятно прекарване в ада.“

Широкоплещестият направи крачка към входно-изходната врата и замръзна.

— Какво пак те прихвана? — смутено рече Тичко.

Мъжагата се размрази след шест секунди и четири десети и се върна към копчето за управление.

— Хайде да излизаме, като сме пристигнали? — смотолеви Тичко.

Та-та-та, ти-ти, та-та-ти-та, ти-та-та, т-а-а-а-а, та-ти-та, т-а-а-а-а, ти-ти-ти-ти, та-та-та, т-а-а-а-а.

„Избрахте образователна програма за устройството на АТ-11. Ако искате да я смените или да си я пуснете отново, знаете какво да сторите. Приятно гледане.“

— Пак ли това? — изсумтя недоволно мъжлето. — Залъгват окото с два... горещи кадъра и после — На!; ръка, която натиска копче като на електронните игри, дето едно време ги разцъквахме като пощурели... Ти играл ли си на електронните? Ръчките? Автоматите? Голям кеф беше, ех...

— Бях забравил, че не знаех как се отваря вратата. — съобщи, равнодушно, мъжагата.

Мъжлето се нацупи и скръсти ръце.

— Откъде тогава знаеш командите, които знаеш, като не знаеш тая за излизането от асансьора?

— От една образователна програма.

— Вярно, някои са много интересни, но други са такава скука...

— Така е.

— Ами, като нямаме друг избор, ще чакаме...

„АТ-ската заповед ти-та-ти, т-и-и-и-и-и, ти-та-та-та-ти...“

— Всъщност сега се сещам, че бях забравил, че знаех, че в образователната програма на АТ-11 не се съобщава кодовата комбинация за отваряне на вратата. — рече след малко, отново без да влага чувство, мъжagата.

— И тази добра... — измрънка мъжлето и подскочи като оживено, защото, без да чака, мъжagата положи първия тежък удар върху металната плоскост. — Пак искаш да чупиш?! — гръмна мъжлето.

Разрушителят свали мощното си стъпало долу, извърна се бавно към Тичко и отговори.

— Да.

— Най-лесното е да рушиш, нали?! — възмутено запитва той и се заслуша. — Ами ако ни усетят че бием по вратата?

— Да.

— Какво да?! Ако видят счупената врата може да ни открият!

— Да.

„...ти-ти-ти-ти-та, т-а-а-а-а-а, ти-ти, т-и-и-и-и-и, та-та-та-та включва програмата за преход към...“

— Няма ли друг начин?

— Вероятно има, но е недостъпен за нас... — съобщи, тъжно, мъжagата.

— Пробвай с тититатакане, може да уцелиш вярната комбинация. Тия от образователната програма може само да са забравили да я кажат! — нервно изстреля Тичко.

— Вероятно не съществува заповед за отваряне на вратите на АТ-11 отвътре.

— Значи това наистина е клетка за бегълци?... — клюмна бегачът.

— Да. АТ-1 и АТ-11 са клетки, в които се затварят бегълци от ада, добрили се до тях по различен начин от записания в Заповедите.

— АТ-1?

— Съседният асансьор. Двата са почти еднакви, но този осигурява достъп до повече места.

— АТ-1 беше заключен... сигурно защото там вече е бил затворен някой друг?! И ние, като него (или тях), изобщо не сме се движили, а сме си стояли тук заключени! Точно заради това не почувствах никакво ускорение, когато уж трябваше да потегляме; не го почувствах и когато тоя запис каза, че сме били пристигнали! —

заклучи, откривателски, Тичко с треперещ глас; после покри лицето си в шепа и се подготви да зариде от ужас.

— Склонен си към мрачни настроения, без да имаш преки доказателства за причините да бъдеш в такива. Единственото сигурно следствие от това, че АТ-1 беше заключен, е че е бил зает.

— Значи не си от онези с каишите?! — Тичко разтвори ръце и ококори озарения си поглед.

— Не... — рече мъжката спокойно.

— Мислиш ли, че можеш да разбиеш тази стоманена врата с гол крак?

— Не. Ще използвам и обувките си. — отговори мъжката и отново се зае да налага плоскостта, направената от свръхздрава титаниево-закалинена сплав.

Малко по малко вратата поддаваше. Огъваше се и по нея се образуваха бабунки; в началото едва забележими, но скоро все по-дълбоки и по-дълбоки. Пестник, след пестник; след пестник, след пестник... Ритник, след ритник, след ритник, след ритник...

— Ти май не си нормален?! — неволно измрънка Тичко, защото имаше чувството, че от такива удари ще си набиеш краката повече, отколкото ако имаш скоростните качества на най-бързия човек на планетата, отскоклив си колкото най-отскокливия, и с тези способности си направил тежка тренировка по троен скок на грубо асфалтово скочище без пясък за приземяване след последния летеж.

Свирепо безмилостно подметково настъпване накара вратата да се откачи от пантите, да се удари в земята и дрънливо да изстене, възмутена от изкъртилия я жесток побой.

— И ние сме грешници, че слизаме долу посред нощите, но и тия не можаха ли да сложат поне един уличен светилник, че да не се чувстваме като в банята, с несветната лампа, или все едно че, вечерно време, внезапно са ни спрели тока, където и да сме се намирали вкъщи? — скара се на тъмнината мъжлето, грабна двете метли за дръжките и се гмурна в безкрайното черно, което се появи пред, над, надясно и наляво от тях.

Според зрението на мъжката обаче, това, в което се гмурнаха, не беше нито безкрайно, нито пък черно. Беше ден, озарен от равномерна мека приятна светлина. Небето бе тъмно синьо, без облаци и без

слънце. А те двамата бяха стъпкали разбитата врата върху самотен тротоар от еднообразни сиви квадратни плочки.

— Така ли е в ада? Безкраен мрак, а зад гърба ти — светъл асансьор? — обобщи, мъдро Тичко, след дванайсет секунди размисъл и въртене на шията насам-натам, за да бъде главата напълно убедена, че навсякъде тъмнината е еднакво черна.

— Не. Тъм... — започна широкоплещестият.

— Не! За Бога, не! — изстена Тичко и заблъска по новопоявилата се, съвсем здрава врата на АТ-11, обагрена в цвят „катран на тъмно“.

Мъжагата откри, че краката му внезапно са потънали през откъртената врата и може да я разсича с безплътното си тяло.

Тичко удари още няколко пъти закалинената врата и се облегна на нея. „Това е краят.“ — мислеше си той. „Черно, пусто и мрачно. В компанията на странник, облечен в черни дрехи. С черна коса... С черни ботуши... Но не — не е с черна душа... Малко е странен, но какво ли щеше да стане, ако не бе ме защитил от онзи с летящата метла? Онзи щеше да ме върне при другите в сивата безкрайност на съвместното страдание, както вече бяха сторили веднъж. Но можеше и да не успее да ме принуди? Можеше да се бия с оня дребен изрод, да му отмъкна метлата...“ — Двете дебели дървени пръчки в не много яката му десница го накараха да се почувства малко по-добре. — „Но и да бях се оправил с онзи с метлата, то къде щях да ида? Щях да се лутам из безкрайната сивота, докато не ме хванат онези с коланите... Или щях да остана затворник в асансьора, ако бях успял да се добера до него...“

Здравениятът изчака Тичко да се поуспокои и продължи прекъснатата си мисъл.

— Безкрайната тъмнина е временно явление на влизане в ада. Скоро ще забележиш, че всъщност не е чак толкова тъмно.

Тичко седна на счупената титаниево-закалинена врата и сложи дланите си пред очите, за да не вижда черното.

— Поставил си ръцете си върху лицето. — рече мъжагата, за да докаже, че не е толкова тъмно.

— А ти си изправен. Познах, нали?! Но и аз не те виждам... — измрънка Тичко недоверчиво.

— Трябва да тръгнем още сега. Аз ще те водя.

— Къде ще ме водиш? Как ще ме водиш? — изджафка мъжлето.
Мъжагата чевръсто хвана палтото му — там, където котката
захапва малкото си котенце за да го пренесе — и го вдигна.

— Там, където ще ходя и аз. Ще те водя за ръката.

— Ти къде ще ходиш?

Широкоплещестият си замълча.

— Какъв човек си, не те разбирам... — проплака Тичко.

— Имам работа. — продума мъжагата. — Неотложна работа.

— Работа? В черното?

— Ти си мислиш, че е черно. Защото е нощ, и защото си
новодошъл.

— Аха, а ти си идвал тук и преди и толкова добре си запомнил
всичко, че можеш да ходиш и на тъмно... Но не си като онези с
коланите?

Мъжагата пак не отговори. Тичко зададе още един въпрос.

— И кога ще дойде денят?

— Когато стане светло.

— Кога ще стане светло?

— Когато дойде денят.

— Много си умен...

— Вероятно по-ясно щеше да е, ако бях казал, че не знам колко
време остава до тогава.

— Щеше... Като казваш „време“... Чувствам се странно... Уж
помня какво ми се е случило, но представата ми за време — за
продължителността на всяко събитие, което ми мина през главата в
последно... време — е някак мъглива, въпреки че, след толкова много
бегови упражнения с часовник в ръка, бях изградил у себе си добро
чувство за продължителности. Не зная колко време е минало откакто
се озовах сред голите си състрадалци в сивата безкрайност?

— Времето тук не тече както на оня свят. — обобщи мъжагата.

— Абе може да е от стреса... Да беше на мое място и ти щеше да
се стресиращ... Имаш ли представа преди колко време ме спря пред
онази плоска черна очертана врата?

— Имам представа, но не такава, която би била полезна за твоето
разбиране.

— Пак ли взе да говориш странно?!

— В ада времето е същевременно и относително, и абсолютно. Някъде тече по-бързо от другаде, независимо от скоростта на двете отправни системи. На някои места някои видове събития се случват по-бавно, отколкото на други места; други протичат с еднаква скорост; а трети са по-бързи, отколкото на второто място. Причината за тези особености — които за новопристигнал гостенин от оня свят звучат като чудесии, макар че са съвсем естествени — се крие в нееднородния произход на многослойния многомерен строеж на времепространството в ада.

— Добре че ми каза... — възкликна, с разбиране, Тичко. — А защо трябваше да ме дърпаш като мръсно коте? Можех и сам да стана, за да видя, че на всякъде е черно от малко по-високо... Сега какво? Никъде не ми се ходи в тая тъмница?!

— Скоро би трябвало и ти да прогледнеш за истината.

— Да прогледнеш за истината... Да! Виждам! Аз виждам!

Той видя, че е тъмно, но не чак толкова, колкото беше като влиза в банята без да светне лампата и бойлерът е изключен; откри, също, че металната врата беше изчезнала, без той да усети как така, и вместо върху нея, със спътника му стъпваха върху еднообразни сиви квадратни плочки. Всъщност може и да не са били сиви — най-малкото изглеждаха такива, защото беше сумрак. Имаше бледо очертание на гол път, който води нанякъде, но не се виждаше накъде: започваше от лявата безкрайност и завършваше в дясната... Небето бе почти черно, но не съвсем, защото изглеждаше, че тъкмо заради него тъмнината не работи на пълна мощност.

ГЛАВА 33

— Може ли три чаши с червеникаво-кафява напитка? — попита Ана.

Барманът си бършеше чашата, защото отново я бе намокрил с нещо.

— А защо не три от жълтеникавата? Тя е по-хубава?

— Защото не обичаме да пием спирт.

— Не се притеснявайте за цената. По празниците всичко е безплатно.

— Много щедро...

— Всяка клета душица има право поне да се напие както трябва по празниците, нали?

— Определено...

— Ще вземете ли жълтеникавата? Или предпочитате прозрачно-бялата с кристалчета?

— Не, благодаря. Три от червеникаво-кафявата.

— Питали ли сте приятелите си? Не Ви видях да го правите. Те може да искат. Момчета, искате ли по едно жълтеникаво питие. Аз черпя. — провикна се барманът.

— Н-е-е-е! — отговориха, в хор, те.

— А прозрачно-бяло с кристалчета?

— Н-е-е-е! — изпяха, в дует, момчетата.

— Заведенито ви черпи да се напие, че е празник, пък вие не щете. Ами ако щете.

— Ще ми сипете ли трите чаши с газирания напитка?

— Откъде си сигурна, че приятелите ти искат? По празниците е безплатно, но не и за прахосниците, дето оставят храната по масите. Ехо, момчета, пие ли ви се червеникаво-кафява газирана напитка?

— Д-а-а-а! — възкликна хора на момчетата.

— А когато дойде при вас сервитьорът, защо не му казахте, че искате? И вие сте едни клиенти... Хайде, заповядай. Много си симпатична, затова ти сипвам.

Най-сетне барманът наля чашите, подреди ги в поднос и се провикна.

— Момче, идвай да занесеш поръчката.

Дремещият сервитьор отново се събуди.

— Каква поръчка? Те не искат нищо?!

— Променили са си мнението. Ела да занесеш подноса до масата им.

— Защо той? Мога и аз. — рече Емил, който вече бе стигнал до бара.

— Не може! — сръза го барманът.

— Защо? — попита, учудено, Емил и се опита да вдигне подноса — не отлепяще дори на косъм, въпреки напъните. — От какво е направено това чудо?! — изпъшка той.

— Само сервитьорът може да го носи!

— Благодарим, но бихме искали сами да се обслужим. — вежливо отказа Ана.

— Не може сами! Намирате се на изискано място, където самообслужването е естествено и забранено от закона!

Емил невъзмутимо взе една от чашите — тя тежеше колкото най-обикновена стъклена чаша вода — и отпи глътка.

— М-м-м-м. Вкусно. Как се казва?

— Не може така! Престъпихте закона! Грешници, с грешници!

Притеснен, Ричи притича на бара, за да успокои положението.

— Остави чашата на подноса. Нека сервитьорът я донесе на нашата маса.

— Щом за теб е толкова важно...

Ана оглеждаше рафтовете с разнообразни видове напитки и се чудеше откъде донасят храните, на които имаше снимки в менюто. Обхождайки, с поглед, околността тя хвърли поглед наляво и забеляза сиво пиано, забутано в ъгъла. То имаше малко по-дълбок гръб от обикновените, но не бе и роял.

— Трябва да сме седнали на масата, когато сервитьорът донася подноса. — продължи Ричи.

— Има си закони в тая държава! Трябва да оставите нашия служител да ги спазва! Грешници, с грешници; с дрешници!

— Моля те, барман. Остави ги. — опита се да го успокои Ричи.

— Хайде, сядайте, че ми омаляха ръцете. — оплака се сервитьорът. — Седнахте ли? Айде, сега можете да си вземете чашите. Приятно напиване.

— Какви са тия глупости? — тихо избухна Емил.

— Заповеди... Идват отгоре. — мрачно рече Ричи.

— Отгоре?! Бабини деветини?! — малко по-шумно, шепнейки, гръмна Емил.

— Мисля, че не са точно „бабини деветини“; сам почувства колко тежеше подносът... — тъжно промълви Ана.

— Може барманът да го е задържал с магнит отдолу; или пък долната част да е била закачена с нещо за бара, защото чашата си тежеше колкото трябва?

— Защото отпи много малка глътка. — възрази Ричи. — Ако беше отпил малко повече, чашата щеше да смъкне ръката ти и да се разбие на парчета в пода.

Подът беше от излъскан мрамор на черно-бели квадрати, като в безкрайния коридор.

— Как е възможно? Да отнема вещество, а чашата, вместо да олекне, да натежи; и то толкова, че да я изпусна?

— И за мен беше странно, когато дойдох, но свикнах. Такъв е светът тук. Сложен, неочакван, чуден, необясним, непредвидим... — заизрежда Ричи.

— Всичко е предвидимо, стига да имаш необходимото знание, за да го предвидиш.

— Като бях на бара, видях едно автоматично пиано, забутано в ъгъла. — смени темата Ана.

— О, да, бях забравил, че го има. Чувал съм, че откакто били донесли рояла никой не го е докосвал.

— Самосвирещо!? С перфолента?! — възкликна Емил и сърцето му се разтуптя лудо.

— Така ми се стори. Но в ъгъла беше тъмно. Може ли да го разгледаме отблизо? — попита, с надежда, Ана.

— Може ли, може ли!? — подкрепи я, разпалено, Емил.

— Аз нямам нищо против. Барманът е шефът тук. — съгласи се Ричи.

Ана и Емил се спогледаха.

— Той не е злопаметен, не се тревожете. — успокои ги той.

Барманът беше овлажнил чашата и усърдно я търкаше с кърпата си.

— Извинявайте, имате ли нещо против да разгледаме пианото?
— попита Ана.

Той излезе от вгълбението в чашата.

— Пиано ли? Ние нямаме пиано? Имаме един роял, но той не е пиано.

— Това „може“ ли означава?

— Как да ви разреша да разгледате нещо, което не съществува?

— Но то съществува. Ето го там, в ъгъла.

— В ъгъла? — той се премести, с чашата и кърпата, и погледна където му посочи Ана. — А, да. Забравеното пиано. Не помня откога си стои там, зарязано от всички.

— Защо е забравено? — запитва Ана.

— Този, който го правеше, твърдеше, че щяло да бъде много усъвършенствано и само да свири чудни произведения за, представете си, шест ръце; щяло да може да работи с часове, без да трябва някой да го нагласява. Онзи даже обясняваше, че щяло да композира мелодии само и да импровизира дотогава, докато слушателите се уморят да слушат все нова и нова музика...

— Той как се казваше? — полюбопитства Емил.

— Онзи, дето го правеше ли? Ох, май съм забравил... Мина толкова много време от тогава, че едва ли някой помни името му. Абе кой ли му вярваше на фантазиите. Вятър работа. Щяло да композира музика...

— Може ли да го видим?

— Щом смятате, че ви е притрябвало...

— Много ви благодарим! — изчурулика Емил.

Момчето и момичето припнаха към пианото. Откриха ключ и светнаха лампа, поставена право над него, като над операционна маса.

— Колко време ще е минало? Лампата над пианото още работи и даже няма никакъв прах по нея?! — зачуди се Емил.

— Какво е „прах“? — попита, смутено, Ричи.

— Едно такова ситно и мръсно, дето цапа вещите, кара те да кихаш и се натрупва в машините...

— Малки парченца от нещо, които са толкова леки, че могат да се носят в пространството под действие на топли въздушни струи. —

каза, по-научно, Ана, докато се наслаждаваше на празния барабан за перфолента, който се подаваше от предната страна на пианото над клавиатурата.

Емил ѝ помогна да вдигнат капака и да открият очарованието на безбройните и разнообразни по вид и размери зъбни колела, предавки, валове, превключващи пластини със странна форма; палци, лостове, прътове, пружини; от всички тях, по страничните стени на пианото, бяха изведени множество ръчки и колелца за настройка.

Емил се възбуди като момченце, отворило, за пръв път през живота си, часовников механизъм.

— Изумително! — възкликна той, развълнуван. — А си мислех, че преносимото ми касетофонче с девет зъбни колела и още няколко предавки и палци е сложна машина!?

Ана изпитваше удоволствие да наблюдава и въодушевлението му, и механизмите, на които и той, и тя се възхищаваха.

— С един приятел се опитвахме да създадем изчислителна машина по този начин. С вършач, който наричахме „мелница“; с памет, наречена „склад“; с ясно обособено управляващо устройство...

— Върховно! А... Какъв приятел ти беше той? — стресна се Емил.

— Приятелят ми беше много добър. Сродна душа...

Емил си отдъхна.

— И успяхте ли?!

— За съжаление само донякъде... На плановете всичко изглеждаше отлично, но в действителността нещо все спъваше работата; някой лост заяждаше; някое зъбно колело нямаше достатъчна мощност, за да завърти следващото... Той измисляше механиката, а аз му помагах в описването на действието на механизмите и в писането на предписания за управлението им. Тази машина прилича на неговата по смелия брой взаимодействащи си предавки, но е по-проста; и се движи с пружини, а неговата щеше да се задвижва от парен двигател. Той наричаше механизмите си „аналитични“, защото щяха да обработват положенията, в които се намират колелцата за входни данни, почти както ние, когато мислим...

— Кога си играехте да създадете тази машина?

— Беше много отдавна...

— Дали тази работи?

— Не знам. — обади се Ричи, който досега ги слушаше с интерес. — Нямам спомен някой да се е докосвал до пианото, за да провери.

— Ние ще проверим. Виж! — Емил посочи редица широки ролки с перфолента, облежнати на стената до пианото. Взе първата и прочете: „Изпитателен запис“. — Пробна перфолента!

— Да я пуснем.

На Ана и Емил не им беше трудно да разберат как да поставят ролката на осите, да дръпнат обтегачите, да навият пружините и да включат машината.

Клавишите се раздвижиха и се разнесе тонова стълбица; звуците започнаха от най-ниските и стигнаха до най-високите. После засвириха интервали, обхождащи целия тонален обхват с различна скорост; следваха ги мелодични благозвучия; след тях хармонични; после поредици от акорди; след това акорди, следвани от мелодично изсвирени откъси.

Всички изслушаха изпълнението със затаен дъх, до последната нота.

— Машината работи! — възкликна Емил.

Барманът пак беше намокрил чашата си и я бършеше. „Значи не е бил съвсем смахнат онзи механик...“

— Дай да пробваме другите ролки. — предложи Ана.

Ричи бе взел три.

— Пише, че е „Първообраз на композитор“.

— А другите две в ръцете ти?

— Едната е „Моцартови вариации“, а другата „Пъстри рапсодии“. — рече Ричи.

— А тази в мен е „Китка от Шопен“.

— Подай ми първата, Ричи.

— Дали може да се създаде творец с толкова малко зъбни колела? — недоверчиво подхвърли Емил.

— Нашата машина щеше да композира, ако беше проработила. Тя може би е имала малко по-сложно устройство от тази; но не съм съвсем сигурна, защото колелцата и предавките на пианото изглеждат много по-фини отколкото бяха в проектите на нашата машина. Може пък създателят на тази да е успял да изпълни нашия замисъл, но с друга цел. Може и да може да композира... — рече тя, постави новата

ролка в пианото, навиг отново пружините и въведе механизмите в действие.

Зазвуча приятна мелодия в бавно темпо, която напомняше на нещо чуто отдавна.

— Не ти ли прилича на Шопен? Да не са объркали надписите върху ролките? — усъмни се Емил.

— Само прилича. Ритъмът се променя и ударението е по-остро.

— Може би самосвирецът пиано преоткрива Шопен?! — с приповдигната интонация предположи Ричи. — Но звучи малко кухо...

Мелодията плавно утихна и започна отново. Този път бе поигрива и благозвучията се сменяха по-бързо.

През цялото време Ана наблюдаваше поведението на предавките и пренасянето на движението през частите на машината. Тя откри, че редица с няколко десетки лостчета започна да потрепва чак сега, след като пуснаха ролката за композиране.

— Нашата машина щеше да работи с продупчени картончета, а не с продупчени книжни ленти... — разказа, замечтано, тя.

— С ленти може да се въвежда по-дълго предписание?

— Не, и с картончета може: нареждат се в съд, който ги подава едно след друго. При перфокартите даже е по-удобно, защото можеш лесно да променяш части от предписанието; а при лентите трябва да режеш и лепиш парчета.

Пианото ускоряваше темпото, до момент в който барабанът с перфолентата, от който оставаше още много за извъртяване, започна да повтаря поредица от шест тона и един акорд.

— Захапа си опашката. — отбеляза Емил.

— Да. И ние се борехме с този страничен ефект в нашата машина. Цялото действие на механиката се основава на въртящи се колела, — цикли — затова почти винаги съществува опасност някоя верига от взаимодействащи си въртележки да влезе в затворен кръг. Майсторът на пианото или не е довършил управляващото устройство, или е допуснал грешка в предписанието.

— Или и двете... — обедини Ричи.

— Или възможностите на машината да композира са се изчерпали? — предложи Емил.

Ана изключи пианото.

— Има ли празни ролки? — попита тя.

Емил откри една, по която бе прокарана само ивицата с отвори, чрез които механизмът водеше хартията през зъбните си колела.

— Ето; но не ми изглежда машината да има перфоратор?

— Възможно е да е скрит под горните части.

На дясната стена на пианото имаше ръчка, която бе насочена към крайно положение, означено като „Четене“, а срещуположното му бе „Запис“.

— Тук има „запис“! — посочи Ричи.

Веднага заредиха празната ролка.

— Вероятно трябва просто да се изсвири нещо на клавиатурата. — рече нещо Ана, докато седнаше на столчето пред пианото.

Емил включи машината и книжната лента пое своя път през вътрешностите ѝ.

Ана пое въздух и засвири така нежно и затрогващо, че унесе Емил и Ричи във фантазиите на Шопен.

— Изключете, да видим дали е станало. — каза тя след малко.

В захлас Емил дръпна ръчката за спиране на механизма, а след това и ръчката четене/запис.

— Има ли превъртане на лентата? — попита Ана от столчето пред пианото.

— Да. — отговори Емил и издърпа подходящата ръчка.

Водещият механизъм се повдигна, пое книжната лента и я завъртя, с увеличена скорост, в обратна посока, без да я прекарва през обработващите входни зъбни колела. После Емил свали ръчката в положение „нормален ход“ и включи пианото.

Разнесе се същата мелодия, която Ана изпълни преди малко; различаваха се само някои особености.

— Звучи бездушно. — заключи, недоволно, Ричи.

— Разбираемо е записът да не е бил толкова фин, че да улови най-тънките подробности в начина по който галех клавишите. Върху книжна лента, с механично устройство като това, едва ли е възможно да се записват и прочитат всички данни с необходимата скорост.

— Ясно е, че стотина зъбни колела не могат да... — започна Емил.

— Поне няколко стотици. — поправи го Ана.

— Немислимо е няколко стотин зъбни колела да се сравняват с Ана по изпълнителско майсторство и по изящество на

звукоизвличането. Машината обаче, все пак, свири вярно и можем да разпознаем мелодията, която Ана изпълни на клавиатурата преди малко.

— Е, да, сравнително добре спазва интервалите и паузите. — призна Ричи. — Но ѝ липсва настроение. Липсва ѝ чувството, защото е бездушна. Купчина зъбчати колела...

— Не защото е бездушна. — не се съгласи пианистката. — Просто устройството ѝ не е достатъчно сложно. Но един ден ще бъде; тогава ще извлича звуците не по-зле от мен.

— Съмнявам се... — рече, недоверчиво, Ричи. — Не вярвам, че машините някога ще могат да настигнат своя творец. Абсурдно е.

— Защо? Учениците надминават добрия учител. Ако машините не успеят да ни настигнат, значи сме лоши учители. — каза Емил.

— Уважаеми гости, само след секунди на сцената ще се качи божественият Орф-е-е-е-е-й! — съобщи барманът, топна чашата в купичката с вода и започна да я търка с кърпата.

Орфей се качи на сцената и поде тъжна мелодия.

— Не свирите ли и по-свежи парчета на този свят? Нещо за танцуване? — каза Емил, като чу опечаленото подрънкване на арфата.

— Не! — кресна неочаквано барманът, една капка от бърсалото му хвъркна във въздуха и се стопи в пространството. — Тук да не ви е дискотека?! Танцува се в дискотеката, а не в изискания ресторант!

— Впрочем тя не е далеч. Искате ли да ви заведе? — предложи услугите си Ричи.

И двамата не отговориха нищо.

Емил възприемаше танца като още един начин да изразиш нежност; танцът, а не местата, в които са важни шумът и показността; не обредните места, останали в наследство от далечното минало на човечеството, когато членовете на племето се събирали около огъня и изпадали в транс; в толкова дълбок транс, че не усещат как пресиленият звук уврежда слуха им. Ана едва ли би си губела времето по такива дивашки средища, и едва ли би имала желание да си го губи.

— Не си допихме... газираното. — продума Емил разсеяно.

Оставиха капака на машината отворен, за да могат всички да видят какво творческо съкровище е било забравено.

Докато се връщаха към местата си Ана мислеше за предложението на Емил. Дали бе израз на внезапно пламнала страст?

Или на неизменна и чиста нежност? Начин да изрази любов? Или средство да извади на показ на обикновеното желание, което го изгаря отвътре, но задръжките му пречат да се изрази по друг начин? Не! Невъзможно! Последното не може да се отнася за човека, в чието разфокусирано усмихнато лице се взираше тя!

— Щеше ли да танцуваш с мен, ако тук бе позволено? — попита, плахо, Емил и отпи малка глътка; канеше се да бъде голяма, но се сети, че Ричи бе казал, че ако го бе направил преди малко, чашата е можело да натежи, и се отказа.

Барманът чу въпроса му и за малко да се провикне „Не може!“, когато се сети, че има да бърши чаша и се успокои.

Ана остави малка пауза.

— А защо да не се разходим до дискотеката? — отвърна тя, с тон на изпитател.

— Ами... Мислех, че ще е тъпо. Толкова народ... Толкова шум... Важно е ти и аз... Те само ще ни пречат... Но ако...

— Не, благодаря. И на мен не ми се ходи там. Тук е по-приятно.

И Емил, и Ана останаха доволни.

— По празниците няма много народ, ако не обичате да се блъскате.

— А онзи кой е? — попита Ана, като съсредоточи погледа си върху една от масите в дълбочината. Там седеше вгълбен в мислите си мъж, облечен по мода от ранното Възраждане. Записваше нещо, после спираше да помисли; после пак написваше нещо. Понякога се намръщваше, зачертаваше и пишеше наново.

— Той е поет. Все възпява своята... — започна Ричи.

— Поет... И баща ми е бил поет... — прекъсна го Ана.

Емил последва погледа ѝ и се извъртя към поета. След това измъкна листче от джоба си и скришом прочете какво пишеше на няколкото, поправяни и драскани, реда

Крило ако ти счупят, рееш ли се в Небесата,
свирепо клетата си човка ще забиеш в ада.

— Поет?! — възкликна Емил.

— Да. — потвърди Ричи.

— Е бил?!

— Той още си е. — каза Ричи и се усмихна. — Нали го виждате...

— Казват, че бил творец на нови светове в любовната поезия...
— промълви, тъжно, Ана, защото Съдбата я бе лишила от щастието да опознае личността на собствения ѝ баща.

„Поезията май че не се различава много от математиката.“ — помисли си Емил. — „Само дето числата означават звуци, срички, ударения, ритъм, думи, връзки между думи... Сигурно за това се увличах и по нея на оня свят.“

„Математиката е като поезията...“ — мислеше си Ана. — „Разликата е само в това, че при математиката се използват по-различни думи и правила за образуване на ритъм и благозвучие, отколкото при словесното стихотворчество. Но в същността им вероятно няма особена разлика.“

—

Песента е вариация по „Дона“ на Ричи Валънс.

ГЛАВА 34

Крчка по крчка Чернокосата стигна до дървената табела, увиснала до плоския черен правоъгълник, начертан от някого върху безкрайната сива стена.

Надежда всяка мигом угасете!

Душата от сега си прежалете!

Във страшни мъки, живи,

всеки ден ще мрете!

Неестествено, според общоприетите предразсъдъци, тя се усмихна.

Всъщност от какво би трябвало да се страхува? От четири реда слово, написано на дървена дъска, преправена така, сякаш е изкъртена от ковчег за мъртъвци? И да е — какво от това? Дори от използван ковчег да е взета — какво толкова? Какво страшно има в изключеното човешко тяло?

Чернокосото момиче съзнаваше, че подкрепата на „верността“ на внушението на тази случайна килната табела бе единствено в саморазрушителното влечение на душите на хората към злото и страданието; и в склонността им да вярват на лоши думи, когато са много лоши, но не и на добрите, когато са много добри; душите смятат, че много хубаво не е на хубаво и добрите вести не бива да се приемат с радост, защото са предвестник на лоши; но не вярват, че „много лошо не е на лошо“ и смятат, че лошите думи винаги „трябва“ да се приемат като истина, без да се проверяват... Естествено е да се смята, че след хубавото винаги идва или нещо по-лошо, или край, защото когато след хубавото идва хубаво или по-хубаво, то се приема като част от същото „хубаво“. Същото е и с „лошото“ — след лошото идва само по-хубаво, защото по-лошото се смята за част от същото „лошо“...

Да се бои от „дяволите“ (?) в тоя „ад“? От онези голи мухльовци, дето много им знае гагата, но без играчките си за срам, пушене и викане на чудовища нищо не струват?

„Защо не съм гола? Може би затова не съм сред другите души? Ако бях в тези дрехи и с тези очила в купа, щях да наруша духа на голотата им. Но и уредите на грозниците изобщо не ми действаха; сигурно душата ми е по-особена? Дали не съм само на гости тук? Искате ли се... Потънала съм в ада, — освен ако, надявам се, това е някаква шега — но съм с дрехи, и то стилни; и очилата не са лоши; тъкмо както ги харесвам — черни.“ — тя се наведе към черните си кожени панталони и ботуши. — „Откъде, за Бога; опа, може би не бива да споменавам името Му тук? Но откъде да знам дали трябва или не? Защо трябва да има неща, които трябва да правя, и други, които не трябва да правя? Откъде да знам защо в ума ми е влязло името на това момче? Знаем неговата приблизителна възраст, неговия ръст; цвета на очите и косата; но защо не си спомням лицето му? Може би защото то не е най-важното у човека? Може би съм била с него преди да се озова тук; сигурно нещо се е случило, когато сме били заедно? Може би най-сетне съм го открила? И може би съм хлътнала толкова дълбоко, че копнежът ми да бъда с него е оцелял дори в ада, въпреки че съм забравила как изглежда? А дали той също е тук? Какво ли се е случило с нас? Или само с мен? А има ли значение? Вече съм тук и връщане вероятно няма. Или пък има. Или може и да има, може и да няма... Или той е бил просто някой си, който последен е оставил спомен в паметта ми, та затова не помня лицето му? Не вярвам; чувствам, че той не е бил такова момче. Пък и аз не съм чак такова момиче. Усещам, че той е като мен. Или само желая да е... Единственото доказателство за чувството ми е самото чувство... Защо изпитвам такъв копнеж да го откроя?“

Тя започна да гали черните прави отсечки, нарисувани на стената, за да се увери, че са плоски, както казваше зрението ѝ.

„Ако и очите, и дланите ми открият, че чертите са «плоски», то съзнанието ми го приема за вярно... Дали наистина сивотата е безкрайна, както предполага зрението ми? Едва ли... Единственото, което зрението ми може да предполага, е че навсякъде, докъдето може да стигне погледът ми, е сиво, и че стената е малко по-тъмносива от пода. Не е нужно пространството да бъде безкрайно, за да покрие цялото ми полезрение с еднообразна шарка. Възможно е краят на всичко да е съвсем близо. Ако тръгна назад от стената може би скоро ще докосна ръба на сивотата? Дали ще се блъсна в стена? Или ще

пропадна някъде другаде? Или са създали безкраен цикъл, който ще ме кара да се чувствам сякаш ходя по въртяща се на ролки пътечка? Със сигурност сивото не може да бъде безкрайно, защото дори безкрайният цикъл не е безкраен. Той е само безизходен, но има и начало, и край.“

Чернокосата забеляза, че черните очертания започват да се удебеляват и в правоъгълника се появява зародиш на дръжка.

„Разбира се. Правоъгълникът сигурно е вратата към отвъдното. Но си мисля, че ще бъде твърде плитко да се хвана на въдицата с първия възможен изход. Вероятно е клопка.“

Тя отново потегли наляво от правоъгълника, по протежение на сивата стена. Вървя, вървя и стигна до друга табела, тъкмо като първата, закачена до друг правоъгълник — и той съвсем като първия. Неговите очертания обаче бяха изтънели и нямаше зародиш на дръжка.

„Възможно е сивотатата да е поставена на въртележка в тази посока; но това едва ли е така, след като не срещнах онези изроди. Или пък цикълът не е толкова прост, а съдържа скокове през пространството? Или пък просто има още една врата?“

Чернокосата хвърли поглед надясно, с надеждата да види табелата поне като малко по-сива точка върху сивата стена, но остана разочарована и продължи в лява посока. Докато вървеше, поглеждаше надясно, за да следи как черното очертание и дъсчения надпис се смаляват, смаляват и изведнъж се стопяват съвсем в сивотата. После се връщаше няколко крачки надясно, и единствените два предмета, различни в безкрайното еднообразие, отново изплуваха от сивото. След това тя пак поемаше наляво и те отново потъваха, но след още няколко крачки по-нататък, като черни точки, отляво се появяваше нова табела и черен правоъгълник. Никога обаче не можеше да види черен правоъгълник и отдясно, и отляво. Причината може би беше, че се намираше твъре близо до стената? Затова тя застана в положение, при което не се вижда врата нито отдясно, нито отляво, и заотстъпва назад, за да отвори по-голяма видимост. Колкото и крачки назад да правеше обаче, не виждаше нито дясната, нито лявата врата, докато не направеше поне една крачка вдясно или вляво; когато надничаше надясно обаче виждаше само дясна врата; когато надничаше наляво — само лявата; но никога и двете едновременно.

Девојката се върна към десния правоъгълник, който беше лев спрямо първия, до който бе стигнала, когато се движеше наляво;

застана пред дъсчената табела и се опита да я откачи. Оказа се, че виси на нещо като пирон и че не е много тежка. На гърба имаше значка с фирмата производител: „Адско табелостроене АД“; но нямаше информация за датата на производство. А върху сивата стена — там, където до преди малко стоеше табелата — стърчаха четири големи сочни бутона: черен, тъмносив, по-светлосив и бял, броени отляво надясно.

След няколко секунди очертанията на вратата отново започнаха да се разширяват.

„Опасно е да си играеш с машина, която не познаваш; в свят, с който не си наясно.“ — мислеше си Чернокосата. — „Хе-хе, копчетата толкова приличат на онези от игрите от едно време... Но при игрите всичко беше цветно и пъстро, а тук е сиво и скучно.“

Зародишът на дръжката растеше ли растеше; накрая се оформи в завършен обемен лост. Момичето обаче още се колебаеше кое копче да натисне и вместо това реши да дръпне дръжката; остана изумено от светлия огледален коридор и пожела да влезе, но се спря, защото се запита дали той не е друг вид клопка?

— Здравей. — поздрави облечен с колан снажен рус мъж със сини очи и гръдни мускули, които сигурно всеки ден вдигат по много килограми от лежанка, докато плочките на корема му се втвърдяват като камък, свивайки яките му бедра към триъгълния му труп, по който няма никакви излишни мазнини.

Той се бе приближил до Чернокосата и ѝ се усмихваше изкусително. Как ли се бе промъкнал без тя да чуе плъокащите му боси крака?

— Накъде си се запътила, красавице? — продължи, вежливо, русият.

Чернокосата го огледа. Забавно беше — гол след гол...

— Как се казваш? — попита тя, любопитно, докато отваряше вратата възможно най-широко.

Въпросът за името често бе сред първите, които изпитващите задават на машините, кандидатстващи за свидетелство за притежание на, макар и хилав или в ранно начеващо състояние, разум.

Русият се смути, усмихна се объркано, погледна към стъпалата на девойката и изтърси.

— Чувството е най-важното. Не мислиш ли?

— Да. Мога да те даря с някои много приятни чувства, ако имаш мераци за тях. — рязко отвърна Чернокосата.

* * *

— Метльо, безполезен тъпанар такъв, идвай да напъваш масата! — извика старшият метач за четиридесет и девети път.

— Засрами се бре, нехранимайко! — изхили се дебелият надзирател подигравателно.

— Ще ти дам да си дръпнеш! Вече си голям! — закашля се пушачът и се задави със слюнка.

— Ей сега ще извикам караконджолите да те разкъсат, ако тутакси не престанеш да се туткаш и не дойдеш да ни измъкнеш! — изръмжа повелителят на зверовете.

Метльо обаче наблюдаваше задната част на женския срамозащитен кръг, без да му пука за нищо друго.

* * *

— Ела с мен в рая. Не ти трябва да слизаш в ада. — предизвикателно подхвърли русият и направи още една крачка към нея.

Тя почувства, че пантите на вратата имат пружини, които се затягат.

— Защо не трябва да влизам в ада?!

— Ами... Защото трябва да дойдеш с мен в рая. В рая е похубаво. Ще ти покажа.

— Колко прави две на двайсет и две? — попита внезапно тя.

— Какво?! — измънка русият.

— Четири милиона сто деветдесет и четири хиляди триста деветдесет и четири. Сега можеш ли бързо да сметнеш колко прави две на двайсет и едно?

— А?

— Как се казва Първият програмист?

— Първият какво?!

— Какво значи „Ада“?

— „Ад“ значи безкраен ужас, безкрайно страдание, безкрайна печал. А аз ще те даря с рай, повярвай ми!

— Ти не знаеш бъл... — „Или какъвто език се говори тук.“ — Знаеш ли поне какво се прави с това дългото, дето ти виси на колана?

— Ами... С него се...

С него някои си мислеха, че могат да омайват същества от женски пол: плетеница от златни, сребърни и платинени висулки, покрити с диаманти, рубини и други подобни безполезни безценни лъскави камъчета.

— Нито с него, нито с това до него ще излъжеш мен; ти, глупав гол, прекалил с тренировките, безсрамнико!

— ?!

Тя се шмугна през вратата и я остави да хлопне мощно, засилена от обтегналата се пружина.

* * *

Чернокосата се огледа в равната горна стена на шестоъгълния коридор и в двете десни наклонени и пое напред по гладкия под.

Първо срещна куфарчето със „скъпоценности“ и го подмина. После стигна до куфарчето с вещи, подобни на лазери и забави ход; клекна, за да ги огледа по-добре, и продължи, усмихната. „Винаги съм се питала как точно пораждат нискочестотното трептение. Дали с маховик? Жалко, че сега не ми е до такива неща.“ Следващата спирка бяха книгите. Очите на любознателната светнаха в мига, в който ги забеляза; наведе се, за да разгледа някои; но осъзна, че ако си позволи да се отпусне, ще се отнесе в четене, защото не изглеждаше да има нищо по-интересно за правене в пустия коридор, в който половината стени са огледала, а другата половина... Гледай ти! Другата половина отразява книгите, но не и нея?!

Желанието да се срещне с това въображаемо момче, нахлуло в съзнанието ѝ от небитието и все още без лице, я завладяваше все по-силно. Тя се бореше; не искаше. Но пита ли те някой дали искаш да обичаш или не? Дали искаш да бъдеш влюбен или не искаш?

„Програмиране на Ада“, „Празниците в ада“, „Ада — ръководство за програмисти първенци“ — успя само да мерне Чернокосата, докато се изправяше, за да продължи надолу по коридора. Книгите сякаш бяха нарочно поставени така, че да види тъкмо тези заглавия и те да ѝ подсказват нещо, което да ѝ помогне в изпълнението на целта, която си поставя. Като че ли в тях се криеха отговори на въпросите, които си задаваше? Обзе я тревожно чувство, но тя не успя да осъзнае и осмисли произхода му.

С бодра крачка девойката достигна пред черните врати на асансьорите; избра дясната дръжка и се опита да я издърпа: вратата не помръдваше; после издърпа лявата — тя също не мърдаше.

Чернокосата притисна, леко, очните си ябълки, за да премахне напрежението от тях, макар че, телесно, се чувстваше по-бодра отвсякога.

Ами сега? Тя удари лек ритник по долната дясна наклонена огледална стена на коридора (защото горната беше прекалено високо). Ударът породил лека вълна, която премина през цялата повърхност на огледалата във вид на смущение в образа. Девойката ритна по-силно: втората вълна бе по-мощна, но и тя скоро утихна и отражението пак стана кристално ясно. Тогава Чернокосата опита същото движение по противоположната стена, в която се отразяваха само вещите, намиращи се в коридора преди тя да влезе; отново се появи краткотрайна слаба вълна.

Стените изглеждаха яки и неразбиваеми. Вратите не помръдваха, въпреки новите два опита да ги отвори. Безпокойството у девойката се усили.

Тя прескочи, незаинтересовано, куфара с плакатите на „световноизвестните мегазвезди“ и се върна при книгите. Може да има нещо, което да ѝ покаже изхода? Дали е възможно събитията да са така нагласени, че уж случайно да попадне тъкмо на книгата, в която да открие как да преодолее непреодолимата пречка, която се е изпречила на пътя ѝ към ада?

ГЛАВА 35

Емил изгълта последната капка от сладката червеникаво-кафява напитка.

— Има ли допълнително? — попита, весело, той, едновременно и Ана, и Ричи.

— Разбира се! С удоволствие ще изпия с вас още една чаша... — започна, въодушевено, Ричи.

— Ние трябва да вървим. — прекъсна го, тъжно Ана; тя бе отпила съвсем малко от питието си. — Нямаме време. И на мен ми е приятно тук, но времето ми... Но нямаме време. Трябва да покажа на Емил още някои неща.

— Защо се притесняваш за времето? Във вечността то няма никакво значение! — изненадано каза Емил.

Ана стана неохотно. Ричи се обърна към нея.

— Надявам се да се видим отново. Ще има ли такава възможност?

— Може би... — отвърна тя и замижа за няколко секунди.

— Разбира се, че ще се видим отново, Ричи. Беше истинско удоволствие да споделим последните мигове от безкрайната вечност с теб. — поздрави Емил.

Поетът с дрехи от ранното Възраждане погледна двете деца, докато се качваха на стълбите; начумери се, помисли и извади друг лист, който веднага почна да запълва.

— Къде ще ходим сега? — попита, с интонацията на любознателно момченце от детската градина, Емил.

— Трябва да те разведе из града.

— Град?!

— Да, в ада има градове.

— Гледай! Слънцето вече е изгряло! — изчурулика, внезапно, момчето, като видя светлина през входа на ресторанта. Вратарят, който пазеше входа, си беше отишъл. — Какви забележителности има в града?

— Много са...

— Например?!

Излязоха от подземното стълбище. Намираха се върху дълъг сив плочник, прорязан в еднообразна сива равна пустиня.

Ана не отговори на Емил и той се зачуди къде би могло да се е скрило слънцето, защото небето бе синьо и безоблачно, и навсякъде бе гола равнина, — с изключение на автобусната спирка до тях.

— Трябва да хванем автобус. Асансьорът ни е слязъл в покрайнините на града.

— За някакви изтезания ли са забележителностите? — улесни въпроса си Емил.

— Донякъде. Но не точно и не за всички. За някои тук е адът, за други е „Ада“, за трети е „ада“...

— „Адът“ е свързан с мъчения?

— Да. — поклати глава Ана, докато двамата седаха на седалките на откритата чакалня.

— А „Ада“ трябва да е свързан с... Може би с езика за програмиране?! Нещо с програмиране!? Ех, съжалявам, че забравих онази книга в коридора...

Ана потръпна.

— Да, „Ада“ е нещо, свързано с програмиране. Но не съжалявай. Ако нещо или някой ти харесва, ще намериш начин да научиш повече за него и да бъдеш с него. Ако някога нещата не са се случили по начина, по който си смятал, че трябва да се случат, също не съжалявай, защото щом са се случили така, значи сметките ти са били грешни; въз основа на това знание би могъл да преустроиш предположенията си така, че следващия път да изчислиш вярно това, което смяташ, че трябва да се случи.

— Трудно е да харесваш нещо без да го познаваш; не зная как, но чувствам, че харесвам „Ада“, без още да съм го опознал като език... И искам да го опозная! Ти владееш Ада, нали? Какво си писала на него?

— Какво ли не... — прошепна, сякаш внезапно загубила сила, Ана.

— Добре ли си?

— Да...

— Защо си тъжна?

— За нищо...

Автобусът се задаваше от далечината с бясна скорост и цепеше пустошта като болид, спускащ светлинна дия по нощното небе.

Шофьорът наби спирачките на стотина метра от спирката, и паркира точно пред Емил и Ана.

— Този за нас ли е? — попита момчето.

Кола номер 999: черна, облепена с пъстри реклами на „Адски съобщителни системи АД“, „Минтел“; и на други фирми, но само тези запомних.

— Става. — отвърна, тихо, Ана, и двамата се качиха покрай разтворилите се пневматични врати във форма на хармоника.

Автобусът беше празен. Момчето и момичето седнаха на първата двойна седалка до вратата; близо до „космическите“ пневматични съскащи механизми, които отваряха и затваряха вратите.

— Закъде ще пътувате? — запита леко къдравият шофьор, докато набираще скорост.

— Към центъра. — съобщи за Емил и шофьора Ана.

Емил се бе загледал към информационно светодиодно табло.

Безкондукторно таксуване.

Цена 0.0999999999999999 лв

Билети при шофьора.

— Ще ида за билети. — каза той, след като гребна с длан във вътрешния си джоб, измъкна две стотинки и се запъти към шофьора.

— Браво, браво. — засмя се шофьорът. — Примерни деца. Но няма нужда да ме карате да карам със сто и двайсет км/ч, като държа волана с една ръка. — усмихна се той. — По празниците всичко е безплатно, защото всичко е празно. Тия празници още никого не бях возил, и не бях сменил съобщението. — шофьорът бодна едно метално копче, което влизаше в зелена прозрачна пластмасова кутия, през която прозират контактите. Надписите на светлинното табло се промениха.

Честити празници!

Цена 0.0000000000000000 лв

Билети: след празниците.

Емил така и така бе стигнал до кабината и — като любознателно момче, попаднало в самоходна машина — с удоволствие разгледа таблото, стъклото, кормилото, седалката, ръчката за смяна на скорости, педалите, ръчната спирачка.

— Харесва ли ти? — попита, усмихвайки се под мустак, шофьорът.

— Да. — призна момчето.

Над лявата половина на предното стъкло бе поставена табела: „Моля, не говори с пътниците, ако обичаш.“

— Колко вдига? — любопитства Емил, докато наблюдаваше показанието на цифровия скоростомер, което се бе застопорило на 120 км/ч.

— Целият може да го напълниш с души и пак върви.

— Имам предвид... — измънка момчето.

— Шегувам се. На писта вдига 160 км/ч, а по обикновени пътищата толкова, колкото виждаш.

— Как така? На писта за спускане ли?

— Не?

— Той е отскоро в ада. — подсказа на шофьора Ана.

— На този свят има по-особени ограничения, отколкото на оня. Не можеш да си караш с колкото си искаш, защото Заповедите не позволяват.

— Да бе, не виждам никой от „силите на реда“. Те са невидими, нали?!

— Правилно предполагаш. Невидими са и не могат пряко да се почувстват. Ние, душите, усещаме единствено следствията и страничните ефекти на действията им.

— Да бе?! Дай да сложим на автобуса реактивен двигател от самолет, та да видим дали няма да вдигне поне 400–500 км/ч?

— Не става. Ще му сложим, но щом е закачен на рейс, двигателят никога няма да може да достигне скорост над ограничението за рейса; на обикновен път ще набира до 120 км/ч, а на писта: до 160. Нито километър в час повече.

— Това е абсурдно?!

— Просто си свикнал на друга система... И аз бях така в началото; но, с времето, се приспособих и към тази.

— В „Ада“ съществуват не само градивни частици от рода на протони, неутрони, електрони, позитрони и т.н., но и предмети. — включи се Ана.

Емил се обърна към нея; гледаше я с изумени очи.

— Шантави измишльотини?!

— Не са... — тъжно възрази Ана. — „Ада“ е правен по-късно от оня свят, поради което използва усъвършенствани похвати за строеж на светове. Създателят на оня свят например е разхищавал паметта на поразия, като е описвал всички предмети с кварки, електрони; протони, неутрони и т.н.; на оня свят няма как иначе, защото, в действителност, на оня свят предмети като предметите на тоя не съществуват. Там предмети са само кварките, електроните, позитроните, мезоните, мюоните и т.н. Останалото са съвкупности от такива предмети. А в „Ада“ е различно. Освен това много от недоглежданията на оня свят са доогледани, изгладени и подобрили и, като цяло, типовете данни — частиците — са изградени върху други разбирания, с цел да се олекотят изискванията към изчислителната мощ на управляващото всички тези неща устройство.

— Чудна работа... — въздъхна Емил, докато четеше триъгълното флагче, люшкащо се на средата на предното стъкло.

„Антон: шофьор-изпитател“

Ана продължи да обяснява.

— На тоя свят съществуват много повече видове и много по-сложни елементарни градивни частици, отколкото на оня. Има градивни частици „автобус“, „спирка“, „врата“...

— А има ли вълни? — досети се да пита Емил, докато се връщаше на седалката до нея, защото електромагнитните вълни и гравитацията бяха странни неща за учените души от родния му свят.

— Има радио, но не е съвсем като на оня свят. — обади се отново Антон, защото Ана се бе умълчала.

А Емил се замисли — „Има ли значение как е устроен светът, ако си щастлив? Да, разбира се — ако си щастлив, защото си се стремил да узнаеш как е устроен той и си научил как да го променяш по начин, който ти носи радост...“

— А има ли любов? — рязко извърна темата той.

Шофьорът въздъхна.

— Вие двамата? Да не би да преча? Ако искате ще си спусна завесата? — предложи той.

Ана премигна с по-висока скорост, отколкото преди малко, и промълви.

— Любовта не е градивна частица нито на тоя свят, нито на оня. Тя не съществува в действителността. Ние си я измисляме, като

свързваме съвкупност от предпоставки, условия и действия с това име...

— Искам да ти призная нещо по този въпрос. Аз пък мисля, че любовта съществува, защото смятам, че е седнала до мен! — самоуверено издекламира Емил.

Ана понечи да каже нещо, но друго нещо объркваше мислите ѝ и тя не посмя да опита. Емил продължи.

— Търсих те цял живот, Ана. По-точно през цялото време, през което съществувам на тоя, или пък на оня свят. Щастлив съм, че съм в ада, защото срещнах теб в него, а на оня свят теб те нямаше, въпреки че не спирах да те търся. Тоя свят не е никакъв „ад“ — тържество на наказанието и страданието; защото си с мен. В този безкрайно скучен „ад“ не е скучно, дори когато всичко наоколо е безкрайна еднообразна сива пустиня, защото ти си безкрайно разнообразна личност. Дори не съм мечтал за такава съдба... Умът ми не си е позволявал и да сънува такава възможност: да ида в „ада“, а там да открия любовта на... живота си... Поне от страната на моите чувства?...

Ана бе прикрила очите си с длан.

— Преди си представях „нулевия цвят“ на черното, което видях, когато излязохме от онази болница. Но няхах никаква надежда, че ти ще бъдеш с мен, докато минавам през него. Че ти ще бъдеш причината за прекрасното усещане, което изпитвам сега, докато ти разправям тези неща... За тръпката... Времето от мига, в който те срещнах, до сега, беше най-щастливото през живота ми...

Очите на шофьора се насълзиха, като тези на Ана. Той искаше да слуша, но внезапно си припомни, че има да върши работа, и че завоят към тая работа е на един спирачен път разстояние. Гумите изсвистяха и рейсът достигна скорост нула малко преди завоя, до който имаше и спирка.

— Съжалявам, че трябва да ви зарежа на тази последна спирка; и аз бях забравил, че по празниците в ада има рали: рали „Сакар“. Ще участвам на него в клас автобуси. Но вие не се тревожете. Скоро ще мине колега и ще ви откара до града.

— Успех. — промълви, плахо, натъжената Ана, докато двамата с Емил слизаха от автобуса.

— Успех и на вас двамата. — намигна им шофьорът. — Сълзите от щастие са много хубаво нещо... Благодаря ви, че напълнихте с

душите си моя празен автобус и ми подарихте няколко от тях... —
довърши той, разчувстван, и отпраши към местоназначението си.

ГЛАВА 36

Чернокосата прецени тухлата „Задачи по всезнание“ за четиво с вероятна полза за бъдещето и я разтвори.

Стр. 2; обобщение на съдържанието, зад гърба на заглавната корица.

„В сборника се излагат голямо количество, приложими в ада — в някои случаи дори и на оня свят — познания за Науката всичкознание. Обхванати са подобласти като душезнание, душетворчество, изкуствотворчество, сметачознание, мъдрознание, животознание, смъртология, нежива биология, рекламотворчество; предсказване на бъдещето въз основа на миналото и възстановяване на миналото, въз основа на настоящето; физика на вратите, входовете и изходите; физика на отчаянието и надеждата; бройни системи за изразяване на чувства...“

Физиката на вратите, входовете и изходите направи най-силно впечатление на Чернокосата и тя прелисти десетина страници от обобщението, за да потърси съдържанието с препратки към подобластите.

Раздел 19. Физика на вратите, входовете и изходите

1. Основни понятия.

Основните въпроси, на които науката се опитва да отговори, са свързани с входовете и изходите, отварянето и затварянето, влизането и излизането; кои са законите, на които се подчиняват всички входове и изходи; кои са органите на властта, които следят за спазването на законите и др.

Под „врата“ ще разбираме област от времепространството, през която може да се влиза. Да се „влиза“ означава, че е възможно еднозначно да се определи дали деятелят, който влиза, е влязъл или не е влязъл. „Влязъл“ е наименованието на действието, което деятелят извършва, за да промени по такъв начин състоянието на времепространството, че от положение „невлязъл“ да премине в

положение „влязъл“. Изход, съответно, ще наричаме всяка област от времепространството, през която може да се излиза.

Понятията „вход“ и „изход“, както и действията „влизам“ и „излизам“ са скрепени със силна взаимна връзка. Всеки вход се превръща във възможен бъдещ изход за влезлия деятел; в същото време изходът, през който деятелят е излязъл, за да влезе през входа, се превръща във вход; защото деятелят е влязъл през изхода.

(...)

3. Входи и изходи на оня свят.

(...)

4. Входи и изходи в ада.

Входите и изходите в ада притежават особености, които нашите нови гости от оня свят (с изключение само на най-невпечатлителните и най-лековерните души) наричат с определенията „странни“, „изчанчени“, „невероятни“, „вълшебни“, „магически“ и др.под. Причината е, както споменахме по-горе, в примитивния начин по който работят подобните устройства на оня свят, което, от своя страна, е следствие на по-простото му устройство като цяло. Вратите на оня свят обикновено са прости приспособления, представляващи плоскост, която се върти свободно на много по-малки, от размерите им, цилиндри, наречени „панти“; към плоскостта е добавен лост с пластина, наречена „език“, която влиза в малък отвор в стената, за да позволи здравето ѝ закрепване в положение „забрана за вход/изход“.

Гостите от оня свят смятат, че вратите в ада проявяват своеволие, тъй като не винаги се отварят, дори да не са заключени; не винаги запазват отключеното си състояние; не винаги дръжките им са в готовност да бъдат издърпани; не винаги те самите искат да бъдат отворени. В действителност „искат“ и „не искат“ са условни глаголи във въпросните случаи. Всички явления, от изборените по-горе, са следствие не на разум, а на преплетения многослоен времепространствен строеж на ада. В ада „влизване“ и „излизане“ не винаги са взаимнообратни. Не винаги след като влезеш, можеш да излезеш от същия изход; и не винаги след като излезеш през изхода, можеш да го използваш за вход.

Кога можеш да влезеш и кога да излезеш?

Въпреки огромния напредък, който Физиката на входовете и изходите постигна през изминалата част от вечността, еднозначни

отговори на много важни въпроси все още се търсят усилено. На науката не е известно кога със сигурност можеш да излезеш, ако си влязъл през четиримерна врата с огледален образ в шестмерно правилно пространство. Не знаем дали избирателните свойства на отразина се дължат на наличието на душерефлектите, защото самите те не са добре изучени. Не ни е ясно защо някои души виждат образа си върху отразинови стъкла, а други не; защо някои души виждат образа си наполовина, или пък изкривен. Дали душерефлектите взаимодействат с душевното нематериално вещество на свръхнаучно надуправляемо равнище?

Чернокосата остави книгата върху купчината. Беше ѝ хрумнало нещо друго:

„Търсене с връщане. Когато стигнеш до задънено място, се връщаш до последното, от което си имал възможност да действаш и по друг начин.“

Тя се върна в началото на коридора. От вътрешната страна вратата беше

невидима, защото бе черна, като стената. Нямаше дръжка.

Чернокосата докосна черното и, гледай ти, ръката ѝ, а след нея и цялото тяло, преминаха през стената.

— Видя ли, че не е хубаво в ада? — каза, поучително, русият, който я чакаше отвън.

Чернокосата огледа тялото си и се опипа, за да се увери, че не е призрак.

— Ти ли донесе нова табела? — попита го тя, като видя, че мястото с копчетата е покрито с нов килнат надпис, а под него лежи свалената от нея табела.

— Не. Зарежи ги тия табели и адове. Идвай с мен да ти покажа що е истинския рай!

— Няма ли да престанеш и да се разкараш! — избухна тя, докато откачаше дъската с черна поезия от пилона ѝ.

— Не. Трябва да те отведа в рая. Мястото ти не е тук. — невъзмутимо рече той и направи още една крачка към нея.

— Казах ти да ме оставиш на мира! Върви да прелъстяваш някоя друга! За хубавец ли се мислиш, нудист с нудист?

Тя нервно го стрелна с поглед, след като остави втората свалена табела върху първата; после повдигна и двете, като наръч съчки, и се

запъти към правоъгълника, по който отново растеше дръжка.

— О, не, прекрасна моя. Не искам да те прелъстя! Ти си най-красивото цвете в ада! Цялото слово, от Сътворението на оня свят насам, няма изразни средства да опише любовното опиянение, което изпитвам, щом зърна теб, любима моя! Ти не заслужаваш да си тук! Моля те да дойдеш с мен в рая! Няма да съжаляваш!

Чернокосата опита да промуши ръката си през вратата преди дръжката да е съзряла; от тази страна, към коридора, не се получаваше; после блъсна двете дъски в правоъгълника, за да се увери, че и те не минават през недоузрелия входен правоъгълник.

— Зарежи го тоя Емил! — изпусна се русият.

— Какво?! — възбудено изхлипа девойката и тръшна двете дъски малко вляво от вратата.

— Ам-и-и-и... Не си за ада. Там ще страдаш в ужасни мъки.

— Кой е Емил?!

— Не знам.

— Попитах те кой е Емил!

— Добре де. Той е някакъв глупак, заради когото си готова да влезеш дори в ада. Това не е разумно. Няма смисъл да влизаш там за когото и да било, особено когато можеш веднага да получиш рая; и то можеш да го получиш не от когото и да било, а от самия мен.

Чернокосата почувства, че ѝ става топло и се изправи пред русия с пламнал поглед.

— Какво знаеш за Емил? Защо го търся?!

— И на теб не ти трябва да знаеш.

Девойката издърпа, вече узрялата дръжка и подпря вратата между двете дъски и стената.

— Предупреждавам те, рус нудисте, или ми кажи нещо повече за Емил, или изчезвай от тук, за да не те разкарам аз.

* * *

— Идиот, ще ти счупя гъза от бой, ако не дойдеш да преместиш масата от нас! — изкрещя старшият метач за шейсет и девети път.

* * *

— Някакъв глупак, към който се стреми душата ти. Но ти не трябва да ходиш там! Душата ти е изключително ценна, за да я хабиш за да спасяваш оня. Прекалено прекрасна си за да хабиш духовното си вечно време за глупаци като него.

— Да го спасявам!?

За пръв път русокосият не отговори нищо.

Пружините на вратата пък се обтегнаха до край и дъските повече не можеха да я удържат; тя премина, като призрак, през тях и хлопна в стената. Чернокосата чу трясъка и се обърна.

Върху копчетата се беше появила нова табела.

— Какво ще стане, ако остана тук? — попита Чернокосата.

— Безкрайно страдание в безкрайната еднообразна скучна сивота. И да влезеш — същото.

— Аха! Значи може да се влезе!

— Ъ-ъ-ъ-ъ... Да, може, но ти няма, защото си изключително умна, красива и прелестна млада жена, която знае, че трябва да върши приятни неща и ще си избере рая, а не ада.

Чернокосата откачи третия капак от стенния пулт за управление. Поредните изкуствени нагласени досадни префърцунени думи на натрапника я караха да се дразни все повече, защото тя мразеше нахалните красавци, ръсещи стандартни безполезни ненужни похвали, почти без да използват обратна връзка и да слушат момичетата, с които разговарят. Някои от тези идиоти дори си мислеха, че за простотията си трябва да получат и награда.

— Какво ще стане, ако натисна някое от тези копчета?

Русокосият пристъпи към нея и рече поучително.

— Не знам. Може да си изпатиш!

— Щом не знаеш, откъде знаеш, че мога да си изпатя?

— Знам, че е опасно да ги пипаш! — кресна русият и се приближи още към нея.

— Не може да не знаеш, адско изчадие гадно! Не се приближавай, че ти ще си изпатиш!

— Внимавай в картинката, миличка. Тук съм, за да ти дам най-великия рай на който вие, клетите човешки души, можете да се

надявате през жалкото си време на съществуване! А как ти ми се отблагодаряваш за това?! Как ми се отблагодаряваш, куч... миличка!? — русият неочаквано побесня и лъскавите скъпоценни дрънкулки на колана му се разклатиха гневно. — Ще дойдеш с мен в рая, защото-а-а-а-а-а-а-а...

Без много да му мисли Чернокосата използва табелата по начин, който едва ли е бил описан в ръководството му за ползване: за шибане...

Тя прасна нахалника под челюста и му придаде достатъчна скорост, за да направи четворно задно салто, да стъпи на краката си и да се плъосне по задник.

„Откъде ли имам толкова сила?“ — помисли си, горда от постъпката си, девойката и се върна към четирите бутона, които ѝ напомняха за игралните автомати, дето всички едно време наричаха галено „ръчките“. Веднъж, като съвсем малко момиченце, тя бе убедила баща си да влязат в стаичката с електронните игри, за да може да зърне начина, по който играеха момчетата; те се взираха в мигащото пъстро светещо платно, дърпаха и тласкаха ръчките — удобна пластмасова топка, поставена на върха на излъскна метална пръчка — и блъскаха по шарените, големи, меки, приятни за натискане, кръгли бутони.

Още първия път, когато влезе да гледа отблизо как се играе на електронните игри, тя забеляза, че различните копчета предизвикват различни промени върху екрана, и че най-странните неща се случват тогава, когато всички копчета се натиснат едновременно.

„Каквото ще да става. По-зле от ада накъде?“ — каза си Чернокосата, пое дълбоко въздух, постави показалците и средните пръсти на двете си ръце пред четирите черно-бели копчета, и ги напомпи няколко пъти, както в доброто старо време.

ГЛАВА 37

— Не бях и мечтал за нежността и удоволствието да общувам с теб за изкуството, машините, устройството на тоя и оня свят... — заяви отново Емил. — А... А ти? Ти...? — плахо попита той.

— Изпитвам същото, като теб... — промълви Ана.

— Наистина ли!? Наистина ли!? — Емил усети душата му да излита към Небесата като птичка. Той притисна любимата към себе си и я целуна страстно.

Тя се отдаде за миг, но бързо се охлади и го отблъсна.

— Съжалявам... Толкова бях щастлива, че те открих... Мислих си, че не съществуващ.... че вероятността да те намеря е кръгла нула...

— Защо съжаляваш!? И аз така си мислих! Смятах, че не е възможно ти да съществуващ. Винаги съм се надявал да те намеря, но, с годините, се отчайвах... Знаеш, че търсенето на оня свят е с толкова много неизвестни, че никога не знаеш кое действие ще те доближи най-силно до целта, тъй като всъщност не знаеш каква е тя... Търсих те навсякъде; ден след ден. И най-накрая те открих! Вече сме заедно! Неописуемо е. Толкова съм щастлив, че съм грешал! Искам да прегърна целия свят; целия ад, цялата „Ада“... Искам да разкажа на цялата вселена, че те намерих, Ана!

— Тя знае. — прошепна тя след кратка мълчалива пауза. — Тя знае, че я намери... Защото Тя също те намери...

Една бляскава сълза блесна на лицето на Ана.

— Какво искаш да кажеш? — с приповдигната интонация, под действието на неукротимия кипнеж на чувствата си, произнесе Емил.

— Аз съм Ада... И е време да си вървя.

— Но... Но.... — запелтечи Емил, след като го удари мисловен гръм. — Не разбирам!? Не!? Защо?! Имаме толкова много неща да си кажем?! Къде ще си вървиш?! Нали се обичаме?!

— Защото това е адът, Емо...

— Да, отдавна ми беше обяснила, че това е адът, „Ада“ и „ада“... — изстреля Емил. — Но какво... Ти си Ада?! Ти си...

— Ти вече беше почувствал. Аз наистина съм всичко за теб...

— Ти наистина си...

— И в буквалния смисъл...

— Не!? Но ти не знаеше всичко?! Ами онези натрапници? Как така?! Щом си всичко, тогава трябва да останеш?! Защо не можеш да останеш?! Не!

— Не мога. Не го избирам аз... — промълви Ана и сълзите станаха две. — Не избирам какво да знам. Ти също.

— Моля те, не си отивай! Недей! Не ме оставяй, Ана! — разплака се и Емил.

Денят изведнъж се превърна в черна непрогледна нощ, разсечена от единствен светлинен лъч, който се спускаше право върху Емил и Ада, за да осветява влюбените им сродни души. Мъката, която ги бе обгърнала, създаде солена дъжд, който рухна от почернялото небе.

— Любовта не е толкова важна. Не бива да бъдеш неин роб. Тя е само съвкупност от усещания, както и всички останали чувства. А усещанията са данни, като всичко друго и на тоя, и на оня свят. Болката също е просто данни, макар че не можем да я заличим от съзнанията си. Боли ме и знам, че теб вероятно те боли повече. Ако можех, бих понесла и твоята болка върху себе си. Но нямам такава власт, въпреки че съм всичко за теб... Въпреки че ти си всичко за мен...

— Аз бих понесъл твоята болка, Ана, ако това би могло да те спре! Но защо?! Защо трябва да стане така?! Защо ние трябва да страдаме?!

— Защото така е решено за нас двамата... Така е излязла сметката; това се е паднало на зарове...

— Зарове?! Не е честно! Не е честно щастieto ни да се решава със зарове!

— Нито на този, нито на онзи свят има честност... Тя е измислица — това, което смятаме, че трябва да се случва при наличието на определени събития и предходни случки, за които знаем. Това, което смятаме че трябва, не винаги е това, което Той е сметнал, че трябва; защото ние винаги пропускаме някои променливи при изчисленията...

— Той?!

— Или Тя...

— Творецът? Той ли те прати?

— Сбогом...

— Не! Не може да стане така! Никога няма да открия друга като теб!

* * *

Под яркия светлинен лъч остана едно самотно разплакано момче на колене, по чието обезсилено тяло се стичаха солените черни дъждовни капки. То стоя така за малко, с празен поглед, фокусиран в края на светлия лъч; след миг лъчът изчезна и настъпи пълен мрак. Момчето вече нямаше за какво да стои, дори на колене, и се срути по лице върху твърдите сухи сиви плочки.

Земята се разтресе. Защото беше гневна? Или пък защото бе доволна? Едновременно с труса присветнаха неизброимо количество недоволни тесни светлинни лъчи, които направиха обречено на неуспех усилие да се преборят с нощта и угаснаха.

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. РЕЧНИК НА АДА

ад — през амер.англ. — реклама.

адски — свързан с реклама; свързан с ада.

адско платно — платно, екран, телевизор, монитор, дисплей.

Адпаксмет — Адска пакетна сметачна мрежа.

Адпаксметов взаимодействиращ съединител (АВС) — приблизителният превод на земни езици е „четец“, „разглеждачка“, „browser“. Осигурява общуването на потребителя с мрежата Адпаксмет и посещаването на определени места, които, най-често, се въвеждат във входната врата — ивица, където се пишат букви и специални знаци; една от основните свойства на АВС е да изобразява местата от мрежата във вид, който може да бъде възприет от душата на потребителя.

Айнкрайн — физикът, който създаде Теорията на относителността (виж).

винчистка — известна пушка от Дивия запад; името ѝ произлиза от „която очиства виновните“.

вършач — процесор, микропроцесор; главно изчислително устройство на сметач (виж).

вършило — механизъм

Глагол — език за програмиране от високо равнище; получил това име, защото основните действия в него се задават чрез глаголи: чети, отвори, виж, сравни и пр.

глаголар — програмист; станало нарицателно от езика за програмиране „Глагол“ и от представата за програмиста като някой, който нарежда на машината какво да прави; някой; който описва действията (глаголите), които да се извършат.

глаголица — първоначално език за програмиране на едно от първите изчислителни устройства с предписано управление; нарицателно за език за програмиране, който предлага възможно най-голяма власт над машината и най-фино управление на действията ѝ.

гласадник — устройство, което предава глас на разстояние; съвкупност от съоръжения, които осигуряват нискоскоростен

информационен пренос между души и машини в Ада; използва се от Адпаксмет (виж).

годишен всесветски срок — единица за измерване на време.

Гордия Миро — Прозвище на Миро Стъклописов — основател на най-мощния производител на стъклария (виж) в Ада — Минтел (виж). Г.М. е главният творец на ключови изчислителни устройства.

гръмни-веднъж — модел пистолет

„Друсаксел“ — марка батерии.

душерефлекти — вещества, които отразяват особености на душата и личността.

Еньо Мориконъов — композитор; прочул се с музиката си към филми за Дивия запад.

жисием — жичен силициев електронен менител на напрежение. Използва се за приемане и предаване на информация през вседската мрежа Адпаксмет (виж), като се свързва с гласадник (виж).

закалин — вещество, което придава на всички метали голяма здравина, твърдост, издръжливост и защита от корозия.

Законът на Миро — според него броят на градивните елемент и бързодействието на стъклописните схеми се удвояват на всеки 12, 18 или 24 месеца, в зависимост от плодородието на периода.

изобразително платно; платно — екран; повърхност, върху която се появяват изображения.

изобразяващ ускорител — устройство, предназначено да увеличава скоростта при работа с изображения. Представлява сметач, пригоден да постига най-висока производителност при обработка на данни, описващи преобразования с изображения.

ИЗАТ — Изчислителна адска техника — едър производител на изчислителни устройства.

Красимир Лелевич — художник; автор на силно опростени творби от рода на „черен квадрат“, „черен кръг“, „два бели и два черни квадрата“.

Кума Лиса — известна марка млечно-какаови произведения на „Шоколад АД“.

лъчева плоча — плоча с данни, достъпът до които се осъществява чрез лъч; на оня свят такива са т.нар. „компактдиск“ и „DVD“.

лъчестрел — лазер; устройство, стрелящо с лъч; излъчващо лъч

лъчева плоча — диск за съхраняване на данни, който използва лъч — най-често лазерен — за записване и четене.

Минтел — Най-големият производител на стъклописни произведения в Ада. Негов основател и председател е Мирослав Стъклописов, познат и като Гордия Миро (виж).

обедка — леко обедно хранене.

отразин — вещество, от което се правят огледала; известно с това, че понякога отразява избирателно предметите, които се оглеждат в него.

Петак — легендарно семейство изчислителни устройства на Минтел (виж). По времето на романа излиза петото поколение петаци.

печатач — печатащо устройство.

подражател — изчислително устройство, което подражава на поведението на друго и може да изпълнява предписания (програми), писани за него.

показвач — устройство, което показва информация. Среща се в различни форми. Най-известните разновидности представляват платно (виж изобразяващо платно), върху което се появяват данни, записани в паметта на всеприложима изчислителна машина или изобразяващо устройство със специализирано приложение.

Радовец — марка електрически печки в Ада.

Радка — търговска марка на електронни и финни механични изделия на ИЗАТ (виж).

Радка-6699 — първата сметалка на ИЗАТ (виж), която изпълнява функциите триъгълен, квадратен и кубичен корен; с разширителна платка пресмята дори тетраедърен.

ритней — мярка за разстояния с променлива дължина.

светличе — галено наименование на светодиод или лампичка; телце, което свети, за да представи стойност на величина.

сметалка — проста изчислителна машина със силно ограничен обем на паметта и входно-изходни възможности.

сметач — устройство, извършващо предписани преобразования на данни; синоним на изчислител, изчислителна машина/устройство, компютър.

сметаче — малък сметач (виж).

сметачище — свръхсметач; изчислително устройство, имащо много по-висока производителност от останалите машини, с които се

сравнява.

сметачолюбец — любител на изчислителните машини; който обожаваша да пише предписания за тях, да ги проектира, създава, усъвършенства.

стъклария, стъклописни произведения, стъклопис — силициеви изделия; станало нарицателно и за други видове полупроводникови прибори: германиеви, галиевоарсенидни и пр.

Теория на относителността — физически труд на Айнкрайн, според който скоростта на светлината е единственото неизменно нещо във вселената, а пространството и времето са относителни; времето тече с различна скорост в отделните отпавни системи, в зависимост от скоростта, с която двете се движат една спрямо друга.

„Транспютри — вестникът на юнаците“ — самобитно издание за изчислителни машини, със значителни залитания към изкуството, философията; науките, свързани с човека; и общото всезнание.

търсене с връщане — похват при търсене на изход, при който се запомня частично открито решение (пътят до последния открит изход), така че той да може да бъде използван, в случай че изходът, който се проверява в настоящето, не излезе такъв, какъвто искаме.

умознатен — високотехнологичен; който изисква знатен ум, за да бъде сътворен или претворен. Умознатно е напр. създаването на изчислителни машини от нищото; писането на предписания за изчислителни машини; изкуството.

Романът „Ада“. Версия 1.0. 2.2004 г.
Продължение на „[Истината](#)“

Актуална версия на този роман, както и други произведения от Тодор Арнаудов, можете да намерите на неговата [лична страница](#).

Очаква се излизането на второ издание на романа: <http://artificial-mind.blogspot.com/2008/09/ada-second-edition-novel.html>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.